Krožki obrnik

GLASILO OBČINE SEŽANA • LETNIK XVII • ŠTEVILKA 2 • APRIL 2015 T I S K O V I N A POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 6210 SEŽANA

Komunalna infrastruktura na območju Stare vasi

Kraševci že tretjič v družbi najboljših oblikovalcev vrtov

Rdeča raketa

Športnik Krasa in Brkinov 2014

Izvrstna sezona sežanske košarke

OBČINA SEŽANA

www.pliskovica.si www.hostelkras.com

ODPRTI BORJAČI

PLISKOVICA, KRAS
SOBOTA, 25. APRIL 2015
10.00 –
NOVO: Pork`n`noga kečing - lov na pršut

KAMEN RAŽEM
• KRAŠKI KAMNOSEKI •

LOKEV

SPOMLADANSKI
15 %
POPUST NA
VSE IZDELKE

TELEFON 031 638-482, 031 317-646 | www.kamenrazem.si

Te dni sem bila zaradi zdravstvenih težav po dolgem času doma v sončnem dopoldnevu. Ko sem odprla okno, sem slišala glasno (pomladansko) čebljanje ptic, ki ga po navadi zamudim, saj si s pticami izmenjujem nebo – one očitno uživajo dan, jaz pa štejem na njem zvezde zvečer. Tipična radovednost me je pregnala ven na teraso, pa malo dlje, na travo, da sem lahko s pogledom zaobjela streho hiše.

In kaj sem videla? Različne vrste ptic – in to v sožitju, brez prepirljivih zvokov. Pa kar nekaj gnezd v kotičkih strehe.

In na kaj sem pomislila?

Če lahko ptice, zakaj ne bi mi, ljudje? Mislim, živeli v sožitju in uživanju v svojem početju. Saj to počnemo, le tu pa tam si najdemo kak teden, da si zagrenimo mehkobo sončnih žarkov, zameglimo jasnost svetlega dne, sijaj večerne lune.

To je zelo enostavno. Samo malo si moramo razširiti obzorje, globoko zadihati, narediti par korakov in počakati nekaj sekund, preden naše misli prehiti naš jezik. Priznam, ni lahko. Tudi meni, predvsem meni, se zgodi, ne, dogaja, da so misli prepočasne. Vsaj tiste pozitivne.

Začnimo s to številko Kraškega obzornika. Obsežna je, kot je obsežno dogajanje v naši občini. Včerajšnji dan je usmerjen v jutrišnjega. Medgeneracijsko povezovanje, želja deliti nekaj svojega z drugimi, tudi zanamci, skrb za (so)človeka, spodbujanje mladih v raziskovanje in spoznavanje svojega okolja, ohranjanje tradicije, pozitiven odnos do svojega okolja z raznimi akcijami ali kar tako, uživanje v lepoti in sliki. Lepo je. Lepa je ta pomlad.

Odprimo srca za vse lepo in dobro, kot se je zapisal naslov enega od člankov. Bodimo ptice!

www.sezana.si

Glavna urednica: mag. Magdalena SVETINA TERČON
Namestnica glavne urednice: Ivica PODGORŠEK
Člani uredniškega odbora: doc. dr. Mojca KOMPARA, Jelka GRMEK, Barbara HUSU, Anet Jagodič in Pavel SKRINJAR.
Lektorica: mag. Magdalena Svetina Terčon (razen oglasnih sporočil)
Tisk: Dušan Luin, s. p., Sveto 58, 6223 Komen
Izdaja: Občina Sežana, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana
Število izvodov: 5100, Sežana, februar 2015
Glasilo je vpisano v Razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 388.
ISSN 2232-2884
Informacije v zvezi z izdajo občinskega glasila dobite na tel. št.: 05/ 73 10 148, e-mail: glasilo@sezana.si, Petra Arko Kovačič.
Slika na naslovnici: Aleksandra Saša Prelesnik

Prosimo vas, da nam vse prispevke in fotografije pošiljate na glasilo@sezana.si.
Rok za oddajo člankov za naslednjo številko je 27. 5. 2015.
Članki naj bodo kratki in jedrnati **(največ 1 tipkana stran; pisava Times New Roman, velikost pisave 12 pt)**, **podpisani in naj vsebujejo navedbo avtorja fotografij.**

Novičke s področja volitev in imenovanj

Občinski svet Občine Sežana je na svoji prvi seji v letu 2015 12. februarja 2015 po predhodnem mnenju članov uredniškega odbora za odgovorno urednico občinskega glasila v mandatnem obdobju 2014–2018 imenoval dosedanjo urednico mag. Magdaleno Svetina Terčon, za njeno namestnico pa znova Ivico Podgoršek.

Z dvema novima članoma je dopolnil tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Tako sta imenovana še Ivan Jorgič, predstavnik šol vožnje in Ervin Tomšič, ki ima dolgoletne izkušnje s področja cest in cestnega prometa.

Glede na to, da je župan Občine Sežana 18. 12. 2014 imenoval dr. Ljubico Jelušič za podžupanjo, mag. Rada Pirjevca pa za podžupana Občine Sežana, sta oba imenovana, zaradi nezdružljivosti hkratnega opravljanja funkcije podžupan in člana sveta krajevne skupnosti, odstopila s funkcije člana oz. predsednika Sveta Krajevne skupnosti Kazlje oz. Dane pri Sežani.

Predsednik Sveta Krajevne skupnosti Dane pri Sežani je Mitja Miklavec, Dane pri Sežani 106.

Občinska uprava

3. seja Občinskega sveta Občine Sežana

12. 2. 2015
SPREJETI SKLEPI IN DRUGI AKTI

1. Sklep o seznanitvi z Obvestilom o spremembi vrednosti gradbene pogodbe št. 35201-27/2004-112 za izvedbo javnega naročila KOMUNALNA OPREMA UN US-VAS IN PUP VAS št. 35201-27/2004, z dne 3. 2. 2015
2. Predlog Odloka o proračunu Občine Sežana za leto 2015 v prvi obravnavi s prilogami, in sicer:
- predlog Kadrovskega načrta v Občinski upravi Občine Sežana za leta 2015, 2016 in 2017,
- predlog Kadrovskega načrta v organih skupne občinske uprave Občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana za leta 2015, 2016 in 2017,
- predlog sklepa o letnem načrtu pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Sežana za leto 2015,
- predlog Načrta razvojnih programov za obdobje od 2015 do 2018 in
- finančni načrti krajevnih skupnosti za leto 2015.
3. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o spodbujanju zaposlovanja v Občini Sežana
4. Pravilnik o spremembi pravilnika o enkratni denarni pomoči ob rojstvu otroka v Občini Sežana
5. Sklep o izdaji soglasja k razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana
6. Volitve in imenovanja
- Sklep o imenovanju dveh predstavnikov ustanovitelja v Svet javnega zavoda Visokošolsko središče Sežana (Boris Hlačar in mag. Božo Marinac)
- Sklep o imenovanju odgovorne urednice (mag. Magdalena Svetina Terčon) in namestnice odgovorne urednice (Ivica Podgoršek) občinskega glasila Kraški obzornik
- Sklep o spremembi in dopolnitvi sklepa o ustanovitvi Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, določitvi nalog ter sestavi in imenovanju članov (Ivan Jorgič, Ervin Tomšič)

Gradivo k posameznim točkam dnevnega reda, ki jih je Občinski svet Občine Sežana obravnaval na 3. seji 12. 2. 2015, je dostopno na spletni strani www.sezana.si.

Občinska uprava

4. seja Občinskega sveta Občine Sežana

5. 3. 2015
SPREJETI SKLEPI IN DRUGI AKTI

1. Odlok o proračunu Občine Sežana za leto 2015
2. Predlog Kadrovskega načrta v Občinski upravi Občine Sežana za leta 2015, 2016 in 2017
3. Predlog Kadrovskega načrta v organih skupne občinske uprave Občin Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana za leta 2015, 2016 in 2017
4. Sklep o letnem načrtu pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Sežana za leto 2015
5. Načrt razvojnih programov za obdobje od 2015 do 2018
6. Finančni načrti krajevnih skupnosti za leto 2015
7. Sklep o financiranju svetniških skupin in samostojnih članov občinskega sveta iz sredstev proračuna Občine Sežana
8. Sklep o višini sredstev, ki se zagotovijo v občinskem proračunu za leto 2015 za financiranje političnih strank in za delovanje svetniških skupin oz. samostojnih članov občinskega sveta (mandatno obdobje 2014–2018)
9. Strategija financiranja društev, ki delujejo v javnem interesu in celodnevno izvajajo programe na območju občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana v obdobju od leta 2015 do 2019
10. Letni program kulture občine Sežana za leto 2015
11. Letni program športa občine Sežana za leto 2015
12. Sklep o izdaji soglasja k zadolžitvi družbe Inkubator, d. o. o.
13. Sklep o seznanitvi s Programom dela Nadzornega odbora Občine Sežana za leto 2015

14. Predlog Odloka o koncesiji za opravljanje gospodarske javne službe Vzdrževanje občinskih javnih cest na območju občine Sežana v prvi obravnavi
15. Sklep o vzpostavitvi območja kratkotrajnega parkiranja
16. Sklep o postavitvi prometnega znaka obvezna smer (II-45.1) na izhodu iz parkirišča pri Agro-preskrbi na Cesto na Lenivec v Sežani
17. Sklep o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra na nepremičnini parc. št. 4521/2, k. o. Lokev
18. Sklep o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra na nepremičnini parc. št. 1400/2, k. o. Veliki Dol
19. Seznanitev z ugotovitvenim sklepom o delni povrnitvi stroškov volilne kampanje za leto 2014
20. Sklep o določitvi števila priznanj občine Sežana, ki se razpišejo za leto 2015
21. Sklepi v zvezi s predvideno reorganizacijo nujne medicinske pomoči

Gradivo k posameznim točkam dnevnega reda, ki jih je Občinski svet Občine Sežana obravnaval na 4. seji, 5. 3. 2015, je dostopno na spletni strani www.sezana.si.

Občinska uprava

Na podlagi 9. člena Odloka o priznanjih Občine Sežana (Uradni list RS, št. 43/1997, 18/1999, 36/2000, 23/2004 in 58/2006) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pri Občinskem svetu Občine Sežana razpisuje

PRIZNANJA OBČINE SEŽANA ZA LETO 2015

1. **Nagrada Občine Sežana** je najvišje občinsko priznanje, ki se podeli posameznikom, delovnim skupinam, krajevnim skupnostim, podjetjem in drugim organizacijam in skupnostim za življenjsko delo oziroma za izjemne uspehe na področju življenja in dela, ki prispevajo k nadaljnjemu razvoju in ugledu Občine Sežana. Nagrada se sestoji iz ustrezne listine in denarne nagrade, katere višino določi Občinski svet.
Za leto 2015 razpisujemo **eno (1)** nagrado Občine Sežana.

2. **Priznanje Občine Sežana** se podeli posameznikom, skupini posameznikov, društvom ter drugim organizacijam in skupinam za enkratne – izjemne dosežke in kot spodbudo za nadaljnje strokovno delo ter aktivnosti na posameznih področjih življenja in dela.
Za leto 2015 razpisujemo **eno (1)** priznanje Občine Sežana

3. **Plaketa Srečka Kosovela** se podeli posameznikom, skupinam, organizacijam in skupnostim za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delo ter za vidne dosežke s področja kulture in umetnosti v občini in v širšem prostoru.
Za leto 2015 razpisujemo **eno (1)** plaketo Srečka Kosovela.

4. **Naziv častni občan** se podeli občanom in drugim državljanom Republike Slovenije, kakor tudi državljanom tujih držav, ki imajo posebne zasluge za napredek znanosti, umetnosti in kulture ter za druge izjemne dosežke.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki, podjetja, zavodi, politične stranke ter druge organizacije in skupnosti, društva ter organi lokalne skupnosti. Predlog mora biti posredovan v pisni obliki ter obrazložen s podrobnim opisom doseženih uspehov predlaganih kandidatov.

Predlog za razpisana priznanja naj predlagatelji pošljejo na naslov: **Občina Sežana, Komisija Občinskega sveta za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana**, do vključno **petka, 15. maja 2015**, v zaprti ovojnici z označbo: NE ODPIRAJ – PREDLOG ZA PRIZNANJE OBČINE SEŽANA.

Na podlagi Pravilnika o spodbujanju zaposlovanja v občini Sežana (Uradni list RS, št. 30/2013 in 12/2015), Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna RS (Uradni list RS, št. 50/2007, 61/2008 in 3/2013), določil Odloka o proračunu Občine Sežana za leto 2015 (Uradni list RS, št. 17/2015), Zakona o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/2004) in odločitve Komisije za vodenje postopka javnega razpisa za sofinanciranje ukrepov spodbujanje zaposlovanja v občini Sežana za leto 2015 z 18. 3. 2015, Občina Sežana objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Sežana za leto 2015

1. NAROČNIK: Občina Sežana, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana.

2. PREDMET JAVNEGA RAZPISA:
Predmet javnega razpisa je dodelitev proračunskih sredstev za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Sežana, in sicer:
- sofinanciranje prve zaposlitve oziroma pripravništva za kritje dela stroškov dela (UKREP 1),
- sofinanciranje novih zaposlitev za kritje dela stroškov dela (UKREP 2) in
- sofinanciranje samozaposlitev za kritje stroškov za realizacijo samozaposlitve (UKREP 3).

3. UPRAVIČENCI DO FINANČNIH POMOČI in pogoji, ki jih morajo izpolnjevati:

UKREP 1 IN UKREP 2
Za ukrep **spodbujanja prve zaposlitve oziroma pripravništva** ter ukrep **spodbujanja novih zaposlitev** so upravičenci gospodarske družbe v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, zadruge ter samostojni podjetniki posamezniki, ki:
- imajo poslovni sedež ali podružnico (poslovno enoto) na območju občine Sežana in zaposlujejo za namen opravljanja dejavnosti v poslovnem prostoru na območju občine,
- so na dan prijave registrirani za opravljanje dejavnosti v Republiki Sloveniji,
- na dan prijave niso v stečajnem po-

stopku, postopku prenehanja, postopku prisilne poravnave ali v likvidaciji,
- na dan prijave niso v procesu prestrukturiranja po Zakonu o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah,
- imajo poravnane vse davke in druge obvezne dajatve v Republiki Sloveniji in
- imajo v celoti izpolnjene vse finančne obveznosti do Občine Sežana.

Do 'de minimis' pomoči niso upravičena podjetja iz sektorjev:
- ribištva in akvakulture,
- primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov,
- predelave in trženja kmetijskih proizvodov v naslednjih primerih:

a) če je znesek pomoči določen na podlagi cene oziroma količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg,
b) če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce.

Pomoč ne sme biti namenjena izvozu oziroma z izvozom povezane dejavnosti v tretje države ali države članice, kot je pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi izdatki, povezanimi z izvozno dejavnostjo.

Pomoč ne sme biti pogojena s prednostno rabo domačih proizvodov pred uvoženimi.

UKREP 3

Za ukrep **spodbujanja samozaposlitev** so upravičenci brezposelne osebe, ki:
- so državljani Republike Slovenije,
- imajo stalno bivališče na območju občine Sežana,
- so na dan oddaje vloge prijavljeni na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje,
- imajo poravnane vse davke in druge obvezne dajatve v Republiki Sloveniji,
- imajo v celoti izpolnjene vse finančne obveznosti do Občine Sežana.

Do finančnih pomoči niso upravičeni vlagatelji, ki so že prejeli državno pomoč za ukrep samozaposlitve.

4. POGOJI, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI UPRAVIČENCI:

Za UKREP 1 – **spodbujanje prve zaposlitve oziroma pripravništva:**
- mladi iskalec prve zaposlitve oziroma pripravnik mora biti državljan Republike Slovenije, mora biti mlajši od 26 let oziroma mlajši od 30 let v primeru podiplomske izobrazbe ter mora imeti stalno prebivališče na območju občine Sežana,
- prijavitelj mora z izbranim kandidatom skleniti delovno razmerje v obdobju od 1. 1. 2015 oziroma najkasneje do 21. 8. 2015,
- zaposlitev mora biti sklenjena vsaj za dobo enega leta za polni delovni čas,
- v primeru nudenja pripravništva pa mora delodajalec zagotoviti mentorja za pripravnika in program pripravništva.

Ciljna skupina so mladi iskalci prve zaposlitve oziroma pripravniki z dokončano srednješolsko izobrazbo, višješolsko izobrazbo, visokošolsko izobrazbo ter podiplomsko izobrazbo, ki začnejo oziroma so že začeli prvič opravljati delo, ki ustreza vrsti in stopnji njihove izobrazbe.

Za UKREP 2 - **spodbujanje novih zaposlitev:**
- imajo registriran sedež ali poslovno enoto na območju občine Sežana vsaj eno leto pred oddajo vloge na javni razpis,
- najkasneje do 21. 8. 2015 zaposlijo brezposelne osebe za polni delovni čas za najmanj eno leto, ki so državljani Republike Slovenije, imajo stalno prebivališče na območju občine Sežana in so prijavljeni na ZRSZ zaporedoma vsaj 3 mesece pred oddajo vloge.

Za UKREP 3 – **spodbujanje samozaposlitev:**
- upravičenec ni imel registrirane dejavnosti vsaj eno leto pred oddajo vloge,
- sredstva lahko upravičenec pridobi za naslednje oblike samozaposlitve: samozaposlitev kot direktor oziroma poslovodna oseba, če je lastnik ali solastnik v novoustanovljeni gospodarski družbi (zavarovalna podlaga 040 + 112) ter pridobitev statusa samostojnega podjetnika posameznika – s. p. (zavarovalna podlaga 005),
- realizira samozaposlitev na območju občine Sežana (poslovni prostor in sedež morata biti na območju občine Sežana),
- dejavnost se mora izvajati na območju občine Sežana vsaj 2 leti po realizaciji samozaposlitve,
- najkasneje do 21. 8. 2015 mora realizirati samozaposlitev.

5. VIŠINA SREDSTEV, KI JE NA RAZPOLAGO ZA JAVNI RAZPIS:

Skupna višina razpisanih sredstev za leto 2015, ki je na voljo na proračunski postavki 271001 – Spodbujanje zaposlovanja znaša 75.000,00 EUR, od tega za:

- UKREP 1: spodbujanje prve zaposlitve oziroma pripravništva v okvirni višini 20.000,00 EUR,
- UKREP 2: spodbujanje novih zaposlitev v okvirni višini 20.000,00 EUR in
- UKREP 3: spodbujanje samozaposlitev v okvirni višini 35.000,00 EUR.

Sredstva se lahko prerazporedijo med posameznimi ukrepi glede na število upravičencev in višino zahtevanih sredstev ter razpoložljivih sredstev.

6. VIŠINA FINANČNE POMOČI in UPRAVIČENI STROŠKI SOFINANCIRANJA

Javni razpis se izvaja po pravilih državnih pomoči, kar pomeni, da dodelitev sredstev v okviru namena tega javnega razpisa predstavlja za prejemnika državno pomoč.

»Finančne pomoči se dodeljujejo skladno z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči 'de minimis' (Uradni list EU L 352/1, 24.12.2013) (v nadaljevanju: Uredba 'de minimis').

Višina pomoči 'de minimis', dodeljena enotnemu podjetju, ne sme presegati 200.000 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko in namen pomoči. V komercialnem cestnem tovornem prevozu pa znaša zgornja dovoljena meja pomoči 100.000 EUR. Pomoč 'de minimis' se ne uporablja za nabavo vozil cestni prevoz tovora.

'Enotno podjetje' pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:
- podjetje ima večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja;
- podjetje ima pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovodnega ali nadzornega organa drugega podjetja;
- podjetje ima pravico izvrševati prevladujoč vpliv na drugo podjetje na podlagi pogodbe, sklenjene z navedenim podjetjem, ali določbe v njegovi družbeni pogodbi ali statutu;
- podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora z drugimi delničarji ali družbeniki navedenega podjetja sámo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov navedenega podjetja.

Podjetja, ki so v katerem koli razmerju iz alinej prejšnjega odstavka preko enega ali več drugih podjetij, prav tako veljajo za enotno podjetje.

Če je prejemnik za iste upravičene stroške prejel ali namerava prejeti tudi drugo državno pomoč, skupni znesek prejete pomoči 'de minimis' ne sme preseči zgornje meje 'de minimis' pomoči ter intenzivnosti pomoči po drugih predpisih.

Vlagatelj mora ob prijavi na javni razpis predložiti:

- pisno izjavo o že prejetih pomočeh 'de minimis', vključno z navedbo pri katerih dajalcih in v kakšnem znesku je v relevantnem obdobju še kandidiral za pomoč 'de minimis',
- pisno izjavo o drugih že prejetih (ali zaprošenih) pomočeh za iste upravičene stroške,
- pisno izjavo s seznamom vseh z njim povezanih podjetji.

Prejemnika se pisno obvesti:
- da je pomoč dodeljena v skladu z Uredbo 'de minimis',
- o znesku pomoči 'de minimis'.

Upravičeni stroški sofinanciranja so za UKREP 1 – **spodbujanja prve zaposlitve oziroma pripravništva** in UKREP 2 – **spodbujanje novih zaposlitev** stroški za kritje dela stroškov plač.

Za UKREP 3 – spodbujanje **samozaposlitev** pa so upravičeni stroški sofinanciranja stroški za realizacijo samozaposlitve, ki so stroški povezani z izvajanjem dejavnosti in sicer: stroški obveznih prispevkov za socialno varnost, opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, računovodskih storitev, najemnin poslovnih prostorov ter stroški nabave pisarniške in računalniške opreme.

Višina sredstev sofinanciranja znaša za UKREP 1 – spodbujanja prve zaposlitve oziroma pripravništva do 3.000,00 EUR.

Za UKREP 2 – spodbujanja novih zaposlitev znaša višina sredstev sofinanciranja do 3.900,00 EUR ter za UKREP 3 – spodbujanja samozaposlitev do 3.900,00 EUR . Sredstva se dodelijo v enkratnem znesku.

Za kritje upravičenih stroškov mora upravičenec **do 31. 8. 2015 predložiti naslednjo dokumentacijo za izplačilo**:

a. za UKREP 1 – ukrep spodbujanja prve zaposlitve oziroma pripravništva in UKREP 2 – ukrep novih zaposlitev:
- zahtevek za izplačilo ter seznam zaposlenih,
- fotokopije pogodbe o zaposlitvi,
- fotokopije obrazca prijave v zavarovanje (obr. M-1)

b. za UKREP 3 – ukrep spodbujanja samozaposlitve:
- zahtevek za izplačilo,
- fotokopije dokazil o registraciji dejavnosti in sicer dokazilo o vpisu v Poslovni register Slovenije (Ajpes),
- fotokopijo obrazca prijave v zavarovanje (obr. M-1).

7. MERILA ZA IZBOR KONČNIH PREJEMNIKOV:

Za UKREP 1 - **spodbujanje prve zaposlitve oziroma pripravništva:**
- finančna stabilnost in likvidnost prosilca – bonitetna ocena,
- starost mladega iskalca zaposlitve oz. pripravnika,
- zaposlitev za nedoločen čas.

Za UKREP 2 – **spodbujanje novih zaposlitev:**
- finančna stabilnost in likvidnost prosilca – bonitetna ocena,
- zaposlitev za nedoločen čas,
- dolgotrajno brezposelna oseba (prijavljena na zavodu več kot leto dni),
- invalid, ki dokazuje invalidnost na podlagi odločbe pristojnega organa,
- brezposelna oseba, starejša od 50 let,
- mladi do vključno 29 let.

Sredstva bodo prejeli tisti upravičenci, ki bodo na podlagi meril pridobili najvišje število točk.

Za UKREP 3 bodo sredstva razdeljena glede na število prijaviteljev, ki izpolnjujejo vse razpisne pogoje UKREPA 3 in glede na višino razpoložljivih sredstev za UKREP 3.

8. ROK za predložitev vlog je **do vključno 11. 5. 2015**.

9. VLAGATELJI SE PRIJAVIJO NA RAZPIS na obrazcu 'Vloga na javni razpis za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Sežana za leto 2015'. Vloga mora biti čitljiva, na ustreznih mestih podpisana ter žigosana in mora vsebovati vse obvezne priloge, dokazila in podatke, določene v razpisni dokumentaciji.

10. RAZPISNO DOKUMENTACIJO, ki vsebuje: javni razpis, obrazec za prijavo na razpis in vzorec pogodbe se dvigne v sprejemni pisarni, sobi št. 1. Razpis in obrazci so dosegljivi tudi preko internetne strani Občine Sežana: http://www.sezana.si (zavihek 'Javni razpisi, naročila in natečaji').

11. POPOLNE VLOGE z vsemi zahtevanimi prilogami pošljejo vlagatelji v zaprti pisemski ovojnici na naslov: Občina Sežana, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana. **Na prednji strani pisemske ovojnice** mora biti na vidnem mestu napis **'NE ODPIRAJ, VLOGA NA JAVNI RAZPIS – SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA'**. **Na hrbtni strani pisemske ovojnice** mora biti označen **naziv in polni naslov vlagatelja.** Kot pravočasne vloge se štejejo vloge, oddane do vključno zadnjega dne roka za predložitev vlog – do vključno 11. 5. 2015 osebno v sprejemni pisarni v poslovnem času ali oddane priporočeno po pošti. V primeru, da vlagatelj pošilja več vlog za več ukrepov, mora biti **vsaka vloga v svoji pisemski ovojnici.**

12. ODPIRANJE IN OCENJEVANJE VLOG

Oddaja vloge pomeni, da se vlagatelj strinja z vsemi pogoji in kriteriji razpisa. Komisija, imenovana s sklepom župana, se bo predvidoma sestala v roku 8 dni od poteka roka za predložitev vlog na razpis. Odpiranje vlog ni javno. Odpirajo se samo v roku dostavljene, pravilno izpolnjene in označene kuverte, ki vsebujejo vloge. Prepozno prispelih vlog komisija ne bo obravnavala in bodo neodprte vrnjene pošiljatelju. V primeru formalno nepopolne vloge komisija v 8 dneh od odpiranja vloge pozove vlagatelja, da v roku 8 dni od prejetega poziva dopolni vlogo. Komisija lahko zaradi pojasnitve oziroma preveritve v vlogi navedenih podatkov od vlagatelja zahteva tudi dostavo druge dokumentacije, ki v tem razpisu ni zahtevana. Vloge, ki v postavljenem roku ne bodo dopolnjene, bodo s sklepom zavržene.

Za nepopolno se šteje vloga, ki ne vsebuje vseh obveznih sestavin, zahtevanih z razpisno dokumentacijo.

Strokovna komisija bo opravila pregled popolnih vlog ter preverila izpolnjevanje pogojev. Po preveritvi izpolnjevanja pogojev bo pripravila predlog prejemnikov in neprejemnikov finančnih pomoči in razdelitev razpisanih sredstev ter ga skupaj z zapisnikom predložila direktorju občinske uprave oziroma vodji notranje organizacijske enote, ki bo izdal sklepe o dodelitvi oziroma nedodelitvi sredstev.

13. IZBOR IN VIŠINA SREDSTEV

Upravičencem bo posredovan sklep in poziv k podpisu pogodbe v 30 dneh po sprejeti odločitvi in podaji predloga prejemnikov in neprejemnikov finančnih pomoči na seji komisije. Če se upravičenec v roku 8 dni od prejema poziva ne odzove, se šteje, da je umaknil vlogo za pridobitev sredstev.

Zoper sklep o dodelitvi oziroma nedodelitvi je mogoča pritožba v roku 8 dni po prejemu sklepa. Vložena pritožba ne zadrži podpisa pogodb z ostalimi izbranimi upravičenci. Predmet pritožbe ne morejo biti postavljena merila za ocenjevanje vlog. O pritožbi odloča župan.

14. DODATNE INFORMACIJE v zvezi z razpisom dobijo vlagatelji na Občinski upravi - Oddelku za gospodarske in družbene dejavnosti Občine Sežana, Partizanska c. 4, kontaktna oseba je Janja Kristančič, soba št. 67, tel. št. 05 73 10 120.

Davorin Terčon
župan

Pot Viktorja Saksida

Viktorja Saksido zagotovo lahko uvrstimo med tiste naše občane, ki so ves svoj življenjski opus posvetili razvoju domačega kraja in postavljali temelje v povojni zgodovini tukajšnjega gospodarstva.

Rodil se je 24. marca 1922 v Svetem pri Komnu, kjer je v veliki kmečki družini moral predvsem delati na zemlji. Po končani osnovni šoli v domačem kraju in usposabljanju za trgovca v Trstu se je moral pridružiti številnim fantom, ki so jih leta 1942 vpoklicali v italijansko vojsko. Kmalu po prihodu v vojašnico je bil poslan na Peloponez in grška bojišča. Po razpadu tega okupacijskega stroja se je skušal prebiti do domovine, a so jih na poti zajeli Nemci. Tako se je njegova nenačrtovana ujetniška pot končala v Berlinu. Kot taboriščnik je delal v livarni bakra. Poslan je bil v bližino ruske fronte, kjer se je pri kopanju obrambnih jarkov in množičnih spopadih komaj rešil, poznavajoč grški, nemški, italijanski in ruski jezik. Pred koncem vojne se mu je uspelo na strehi prvega jugoslovanskega transporta, na strehi vlaka, po 45 dneh pripeljati domov. Izvedel je, da so njegovi štirje bratje pri partizanih. Vpoklican pri postojnski komandi je še dve leti služil vojaški rok, ki je presegel sedemletno ločitev od doma.

Takoj zatem se je vključil v vsesplošno akcijo za obnovo domovine in domačih krajev. Sprejel je poslovodsko mesto v Kmetijski zadrugi Štjak, leta 1948 pa je za Okraj Sežana vodil trgovski sektor, kasneje pa se je v celoti posvetil gostinstvu v vlogi tajnika gostinskega združenja. Zaradi takratnih potreb in pomanjkanja kadra je vmes vodil tudi ekonomat sežanske Bolnišnice za pljučne bolezni. Občinsko in okrajno politično vodstvo mu je leta 1957 zaupalo vodenje sežanskega gostinstva, ki mu je bil zvest skoraj celo delovno dobo. Po končani strokovni šoli v Ljubljani je s skupino zagnancev postavljal temelje novi sodobnejši ponudbi. Gostiščema Malalan in Mahorčič sta se kmalu pridružila hotel Tabor in nova depandansa hotela Triglav. Nastalo je podjetje Hoteli gostinstvo Sežana, ki je v boljših časih in v veliki meri z lastnimi prihranki zgradilo lipiško gostinstvo s hotelom Maestoso in kozinski Motel. Obnovili so tudi 18 drugih gostinskih obratov, s tem pa domačemu kraju in 360 zaposlenim delavcem dvignili zavest, da je treba po enaki poti razvijati tudi druge dejavnosti. Nastanek združenega podjetja Timav, ki je kasneje nosilo naslov KRAS in je s številnimi organizacijskimi poizkusi začelo doživljati agonijo, ga je zaradi novoprihajajočih kadrov pot odpeljala na področje sociale. Skupaj z občinskimi strukturami je bil soustanovitelj socialnega skrbstva in je vodil izgradnjo Doma upokojencev v Sežani ter postal njegov prvi direktor.

Ves čas pa je bil, tudi na breme svoje družine, ljubitelj narave in kraškega podzemlja. Kot starosta kraških jamarjev in čebelar je vztrajal pri trditvi, da ima Kras neizčrpne vire pitne vode. S skupino somišljenikov je prepričal raziskovalce in dobil občinsko podporo, da so se pričele temeljite raziskave, ki so pripeljale do današnje trajne oskrbe z brestoviško vodo za ves Kras in širšo okolico. Ljubiteljsko se

je ukvarjal z jamarstvom, odkril 15 arheoloških postaj in o tem seznanjal stroko, ki mu je podelila tudi častno članstvo v arheološkem društvu Slovenije. Posebno pozornost pa je posvetil fosilom, ki so pričevalci življenja na Krasu v pradavnini. Iz osebne zbirke je številne eksponate prepustil stroki in znanstvenikom. Za svoje delo je prejel številna priznanja. Med najpomembnejšimi so: zlata roža Portoroža za dosežke v turizmu TZS, srebrna plaketa SZDL Jugoslavije za zaščito in varovanje okolja, zlati znak Jamarske zveze Slovenije. Slovensko arheološko društvo ga je leta 1999 imenovalo za častnega člana, posebej pa sta mu v ponos dve občinski priznanji.

Letošnjo pomlad pa se je odločil svoji občini predati v oskrbo bogato zbirko fosilov, ki so obiskovalcem na ogled v preddverju občinske stavbe.

Besedilo: Občinska uprava
Slika: Janko Mahnič

Petošolci na obisku

V okviru šolskega projekta Izobraževanje in poklicna orientacija so Občino Sežana obiskali učenci 5. razreda Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana. Najprej so si na ploščadi pred občinsko stavbo, na maketi Krasa in Evrope, ogledali lego občine Sežana in že izvedeli, da ima njihova občina močno razvejano mrežo pobratenj in čezmejnega sodelovanja. Nato so se učenci sprehodili skozi novo občinsko

stavbo in most v malo sejno dvorano, kjer jih je sprejel župan Davorin Terčon. Po krajši predstavitvi občine, občinske uprave in vloge najvišjih občinskih organov so mladi radovedneži županu zastavili številna zanimiva vprašanja. Zanimalo jih je, kakšne naloge opravlja župan, kako poteka delo v občinski upravi in kakšno izobrazbo je potrebno imeti za zaposlitev, imeli pa so tudi kar nekaj predlogov in idej za ureditev posameznih področij v občini. Pred odhodom so obiskali tudi Turistično informacijski center v Stavbi Občine in se v pogovoru z vodjo TIC seznanili z delom in nalogami osrednje občinske turistične pisarne. Mladi so se izkazali kot odlični poznavalci zanimivosti, značilnosti in območja Občine Sežana.

Besedilo: Občinska uprava
Slika: Janko Mahnič

Pust je v Sežani odgnal zimo

Tudi v Sežani je bilo na pustni torek zelo veselo, saj so sežanskim ulicam zavladale živahne pustne šeme. Razigrane in pisane maškare iz sežanskega vrtca in osnovne šole so obiskale tudi

Občino Sežana, kjer jih z veseljem sprejel župan s sodelavci iz občinske uprave in sežanske upravne enote. Poleg malih pisanih klovnov, svetlečih princesk, strašnih čarovnic, številnih super junakov in celotnega živalskega kraljestva so zaposlene v občinski upravi s svojim obiskom razveselile tudi maškare iz dislociranih enot Socialno varstvenega zavoda Dutovlje, Varstveno delovnega centra Sežana in Društva Vezi. Preganjanje zime je naporno opravilo in ker mora biti pust polnih ust, so se maškare pred nadaljevanjem veselega rajanja na Občini Sežana tudi malce posladkale. V spremstvu vzgojiteljic, učiteljic in spremljevalcev so maske z veseljem in smehom preganjale zimo ter naznanjale pomlad.

Besedilo: Mateja Grzetič Žerjal
Slike: Janko Mahnič

Obisk iz Toscane

Konec marca je Občino Sežana ponovno obiskala delegacija Občine Tavernelle Val di Pesa, tokrat pod vodstvom novega župana, Davida Baroncellija. Ob prihodu so goste na sedežu občine sprejeli župan Davorin Terčon in člani Odbora za regionalno in čezmejno sodelovanje. Župan Terčon je Baroncelliju najprej na kratko predstavil občino, njeno ureditev in značilnosti Krasa. Po delovnem sestanku, na katerem so predstavniki obeh občin predstavili tudi svoj pogled na možnosti nadaljnjega sodelovanja, so se gostje sprehodili skozi sežanski botanični park, si ogle-

dali prostore Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje ter se seznanili z dejavnostjo Zavoda za gasilno in reševalno službo, obiskali Kobilarno Lipica in si ogledali Pepin kraški vrt v Dutovljah. Na 15. Malem kraškem maratonu so se pridružili pridružili drugim županjam in županom oz. predstavnikom pobratenih in sodelujočih občin, ki vsako leto - ob največjem tekaškem prazniku na Krasu - obiščejo Sežano.

Besedilo: Občinska uprava
Slika: arhiv občinske uprave

Komunalna infrastruktura na območju Stare vasi

Občina Sežana je v letu 2014 pridobila pravnomočno gradbeno dovoljenje za izgradnjo Komunalne opreme UN US 12 VAS IN PUP VAS v Sežani na območju Stare vasi. Iz gradbenega dovoljenja so bile izključene nekatere ulice tega predela, za katere nismo uspeli pridobiti služnostnih pogodb in vknjižb služnosti v zemljiško knjigo nekaterih lastnikov zemljišč, po katerih bi potekala javna komunalna infrastruktura. V ulicah tega predela poteka tudi obstoječi tlačni vodovod JE 400 mm, ki napaja rezervoar na Planini, ki dobavlja vodo mestu Sežani, obalnim občinam in preostalim krajem na Krasu. Ta napajalni vod se ohranja v cestnem telesu, čeprav je bilo najprej predvideno, da bo zgrajen nov napajalni vod (fi 600 mm) izven naselja Stare vasi ter da bo obstoječi odstranjen.

Poleg fekalne kanalizacije bomo na novo uredili meteorno kanalizacijo, vodovodno omrežje ter javno razsvetljavo. Glavni fekalni kanali in priključni kanali bodo neposredno povezani preko tarnsportnih kolektorjev do centralne čistilne naprave. Na koncu posameznih meteornih odsekov Stare vasi bomo izvedli ponikalnice, ki bodo omogočale čimprejšnji utok meteorne vode v tla. S tem bomo preprečili poplavljanje posameznih predelov vasi ob večjih nalivih.

Po končanih gardbenih delih bomo na novo izvedli tudi vse nove asfaltne površine. Ob izgradnji posameznih fekalnih kanalov bo stanovalcem omogočen takojšnji priključek na sistem, vendar bo neposredni priklop in delovanje fekalne kanalizacije mogoč, ko bodo izvedeni vsi povezovalni kanali, ki vodijo do čistilne naprave.

Občina Sežana se je s tem projektom prijavila na 8. razpis Naložba v vašo prihodnost, ter iz tega razpisa pridobila sredstva v višini 2.207.887,97 EUR. Za kompletiranje projekta je morala zagotoviti tudi lasten delež v višini cca 700.000 EUR.

Besedilo: Občinska uprava
Slike: Janko Mahnič

Podpis koncesijske pogodbe z javno razsvetljavo, d. d.

Občane obveščamo, da je Občina Sežana, 10. Marca 2015, s podjetjem Javna razsvetljava, d. d., Litijska cesta 263, 1261 Ljubljana-Dobrunje, podpisala Koncesijsko pogodbo za opravljanje gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v občini Sežana.

Koncesija je podeljena za dobo 20 let.

Glavni namen opravljanja gospodarske javne službe je prenova javne razsvetljave, zamenjava cestnih svetilk oz. sijalk, dobava, postavitev in redno vzdrževanje objektov in omrežja javne razsvetljave, strokovni nadzor nad delovanjem omrežja javne razsvetljave in njegovo tekoče vzdrževanje v interesu trajnega nemotenega in brezhibnega delovanja javne razsvetljave, uskladitev sistema skladno s standardi in priporočili, izvedba regulacije, rekonstrukcija prižigališč in napajalnih vodov, skladno z veljavno zakonodajo, s ciljem znižati stroške obratovanja, ter izvedba drugih ukrepov za potrebe obnove, vzdrževanja in pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije za sistem javne razsvetljave v občini Sežana.

Podpisnika pogodbe, župan Davorin Terčon in glavni izvršni direktor Stanko Furlan

Predvidoma v drugi polovici aprila 2015 bo na spletni strani Občine Sežana vzpostavljen sistem oz. program neposrednega javljanja napak, s katerim bo vsem dana možnost takojšnjega posredovanja napake s terena.

Občinska uprava

DEDOVANJE NA PODLAGI ZAKONA (ZAKONITO DEDOVANJE)

Pri zakonitem dedovanju določa zakon krog oseb, ki prihajajo v poštev za dedovanje glede na svoje razmerje z zapustnikom. Najpomembnejši razmerji, na podlagi katerih gre določeni osebi pravica do dedovanja po zakonu, sta sorodstvo in zakonska zveza.

Po ZD pridejo v poštev kot zakoniti dediči: zapustnikovi potomci, zapustnikovi posvojenci in njihovi potomci, zapustnikov zakonec ali zunajzakonski partner, zapustnikovi nepopolni posvojenci in njihovi potomci (če njihova dedna pravica ni bila ob posvojitvi izključena ali omejena), zapustnikovi starši in njihovi potomci, zapustnikov posvojitelj in njegovi potomci (naravni ali posvojeni), zapustnikovi stari starši in njihovi potomci, starši zapustnikovega posvojitelja in njihovi otroci (naravni ali posvojeni). Posvojitelj in njegovi potomci oziroma posvojiteljevi starši in njihovi potomci lahko dedujejo samo tedaj, če gre za popolno posvojitev.

Navedene osebe dedujejo po določenih dednih redih.

Osnova za oblikovanje dednih redov je sorodstvo z zapustnikom. Zato so zapustnikovi sorodniki razvrščeni v posamezne skupine, parentele, zarode.

Posamezno parentelo sestavljajo zapustnikovi predniki, ki so po stopnji sorodstva enako oddaljeni od zapustnika, in vsi njihovi potomci. Prvo parentelo sestavljajo samo zapustnikovi potomci, njihov skupni prednik je zapustnik sam. Drugo parentelo sestavljajo zapustnikovi starši in njihovi potomci. Tretjo parentelo sestavljajo zapustnikovi stari starši z očetove in materine strani in njihovi potomci. V četrti in nadaljnjih parentelah so oddaljenejši zapustnikovi predniki in njihovi potomci.

Po ZD se dedovanje zaključi s tretjo parentelo. Med parentelami pa velja načelo izključnosti. to pomeni, da sorodniki iz parentele, ki je po stopnji sorodstva bolj oddaljena od zapustnika, ne morejo dedovati, če obstaja kakšen sorodnik iz bližje parentele in če ta more in hoče dedovati (t. j. če ni dedno nevreden ali razdedinjen oziroma če se ni zase, v svojem imenu odpovedal dediščini).

Sorodniki iste parentele so razdeljeni na linije.

Linijo predstavlja skupina sorodnikov, ki izhajajo od skupnega prednika, vštevši prednika kot predstavnika linije. V prvi parenteli so predstavniki linij zapustnikovi otroci. V drugi parenteli sta predstavnika linij zapustnikov oče in mati; imamo dve liniji: očetovo in materino. V tretji parenteli so predstavniki linij ded in babica po očetovi ter ded in babica po materini strani. Imamo torej štiri linije.

Dediščina se deli na toliko enakih delov, kolikor je linij v parenteli, katere pripadniki so poklicani k dedovanju. Potrebno pa je seveda upoštevati zgoraj omenjeno načelo izključnosti.

Delitev na linije je pomembna, ker velja med sorodniki, ki sestavljajo določeno linijo, vstopna pravica. Če predstavnik linije ne deduje, če odpade kot dedič (ker ni preživel zapustnika, ker je dedno nevreden ali razdedinjen ali ker se je zase, v svojem imenu odpovedal dediščini), stopijo na njegovo mesto kot dediči njegovi otroci; če ne deduje kakšen otrok predstavnika linije, dedujejo njegovi otroci itd.

Potomci, ki dedujejo na temelju vstopne pravice, dobijo skupaj tisti delež, ki bi šel njihovemu predniku, namesto katerega dedujejo.

Dedovanje na podlagi vstopne pravice ne pride v poštev, če od dedovanja odpadli dedič nima potomcev ali pa ti ne morejo ali nočejo dedovati po zapustniku. V takem primeru nastopi prirast: dedni delež odpadlega dediča pripade sodedičem po razmerju njihovih dednih deležev.

Dedni redi so torej oblikovani po parentelnem sistemu, pri čemer lahko v prvem ali drugem dednem redu deduje tudi zapustnikov zakonec oziroma zunajzakonski partner.

Dedovanje je mogoče v okviru treh dednih redov:

Prvi dedni red – zapustnikovi potomci in njegov zakonec; ti so dediči pred vsemi drugimi. Otroci zapustnika in zakonec dedujejo praviloma po enakih delih. Bolj oddaljeni potomci zapustnika dedujejo na podlagi vstopne pravice: zapustnikovi vnuki dedujejo samo, če njihov prednik (zapustnikov otrok) ne deduje, vnuki dedujejo delež otroka po enakih delih; zapustnikovi pravnuki dedujejo samo, če njihov prednik (zapustnikov vnuk) ne deduje, in tako naprej, pravnuki dedujejo delež vnuka po enakih delih.

Drugi dedni red – zapustnikovi starši in njegov zakonec; starši pridejo v poštev kot dediči samo, če ni zapustnikovih potomcev ali če ti ne dedujejo. Zakonec ne deduje v prvem, ampak v drugem dednem redu samo, če ni zapustnikovih potomcev. Starši dedujejo praviloma polovico zapuščine po enakih delih, zakonec drugo polovico. Če ni zakonca ali če ne deduje, gre celotna zapuščina staršem po enakih delih. Če ne dedujejo zapustnikovi starši in tudi ni njihovih potomcev oziroma ti ne dedujejo, deduje celotno zapuščino zapustnikov zakonec.

Tretji dedni red – zapustnikovi stari starši, dedi in babice; ti pridejo v poštev samo tedaj, če ni nobene osebe, ki bi lahko dedovala v prvem ali v drugem dednem redu.

Po našem pravu dedujeta drug po drugem tudi zunajzakonska partnerja, torej moški in ženska, ki živita v dlje časa trajajoči skupnosti in nista sklenila zakonske zveze. Vendar pa ni dedovanja, če so podane okoliščine, zaradi katerih bi bila morebitna zakonska zveza neveljavna. Zunajzakonski partner ima pri zakonitem dedovanju po drugem partnerju enak pravni položaj kot zakonec. Tudi zanj torej veljajo določbe o povečanju ali zmanjšanju dednega deleža, prav tako je zunajzakonskega partnerja treba šteti za nujnega dediča po drugem partnerju.

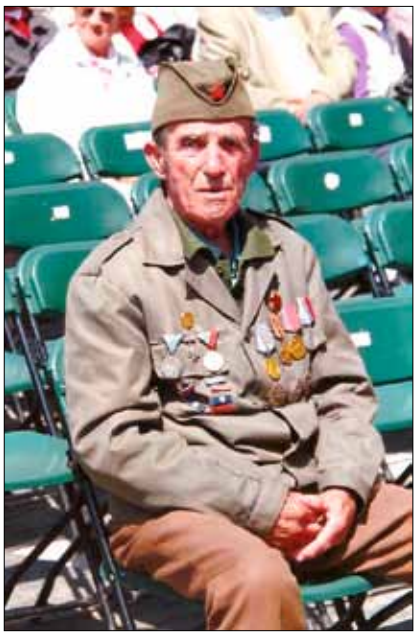
Andreja Škapin

Albert Čok (1927–2014)

Albert Čok se je rodil 27. marca 1927 v Lokvi.

Že sedem let pred njegovim rojstvom so fašisti v Trstu požgali Narodni dom. Ko mu je bilo komaj tri leta, so pod fašističnimi streli padli prvi štirje fantje, bazoviški junaki. V javnosti je bilo prepovedano govoriti slovensko, pač pa le italijansko, tudi v šolah in vrtcih.

Možnosti za šolanje, pridobitev poklica ali delo so bile za Primorce zelo slabe. Ni čudno, da se je takoj po kapitulaciji Italije, 9. septembra 1943, nešteto mladih fantov in deklet, mož in žena zavedalo, da je osvoboditev mogoča samo z bojem proti desetkratno močnejšemu naci-fašističnemu sovražniku. Tako je takrat tudi še ne 17-leten Albert (Berto) Čok preko Brkinov in Brkinske čete odšel v partizane in kmalu postal borec Cankarjeve brigad. Boril se je na Dolenjskem in v Beli krajini. Brigada je bila težke boje, pretrpela velike napore, bitke in borbe, strah, pomanjkanje, imela velike žrtve … do konca vojne. Boril se je tudi v Gubčevi brigadi, 12. brigadi, Ljubljanski brigadi, 15. brigadi. S 15. brigado je bil tudi udeležen v bojih na Orlah za osvoboditev Ljubljane in bil med borci – junaki, ki so 9. maja 1945 vkorakali v osvobojeno Ljubljano

Ob koncu vojne je bil mitraljezec in imel je čin vodnika

Odlikovan je bil z več priznanji in medaljami, med drugim tudi za zasluge za narod in medaljo XV. SNOUB.

Po vojni je bil miličnik do upokojitve, prav do konca življenja pa je bil vsestransko dejaven tako v svojem kraju kot tudi bližnji in širši okolici. Bil je uspešen vodnik službenih psov ter mentor v avto-šoli. V Lokvi je sodeloval tudi pri postavitvi spomenika borcem NOB in žrtvam naci-fašizma.

Bil je član Lovske družine Divača in Gasilskega društva Lokev. Veliko je delal tudi pri napeljavi vodovoda v našo vas. V vojni za Slovenijo 1991 je aktivno sodeloval in prejel znak osamosvojitve Združenja SEVER.

Do konca življenja je bil aktiven član krajevne organizacije ZB za vrednote NOB Lokev-Prelože; bil je naš zadnji predsednik in tudi zadnji še živeči udeleženec NOB. Prizadeval si je za ohranjanje vrednot NOB za prenašanje zgodovinskih dejstev na mlade rodove, deloval je povezovalno in tovariško. Za to delo je dobil tudi srebrno plaketo ZZB za vrednote NOB Slovenije.

29. novembra 2014 smo izgubili borca – predsednika, tovariša in prijatelja.

Besedilo in slika: Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Lokev-Prelože

30 let Prostovoljnega gasilskega društva Povir

PGD Povir, ki šteje 134 članov, je na slavnostnem zboru članov 6. februarja 2015 počastilo 30 let aktivnega in plodnega delovanja. Najzaslužnejšim so podelili tudi priznanja za dolgoletno aktivno prostovoljno delo.

Ustanovni člani PGD Povir s predsednikom Boštjanom Tavčarjem.

Predsednik KS Povir in obenem prvi predsednik povirskih gasilcev Franko Uršič, ki je povirske gasilce vodil kar devet let, je orisal zgodovino društva, ki je bilo ustanovljeno 8. februarja 1985. leta na pobudo članov enote Civilne zaščite Povir. Predsednik društva Boštjan Tavčar je pohvalil delo operativne ekipe, ki jo vodi poveljnik Luka Uršič. Kar dva njihova člana sta pridobila izpit za voznika tovornjaka. Dejavni so bili tudi na tekmovalnem področju. S sedmimi ekipami so se udeležili tekmovanja Kraške gasilske zveze v Sežani in dosegli lepe uspehe.

Posebno aktivni so, po besedah predsednika mladinske komisije Tadeja Perhavca, pri delu z mladimi, kjer se poleg sobotnih srečanj udeležujejo še številnih aktivnosti. Pohvalno je, da so lani prvič organizirali srečanje mladine za celotno

Kraško gasilsko zvezo, ki se ga je udeležilo več kot 200 mladih gasilcev. V oktobru so organizirali dan odprtih vrat in tako navdušili mlade, da so postali njihovi člani. V društvo so na slavnostnem zboru članov sprejeli sedem novih članov, od tega kar pet mladih. Prvič pa so lani organizirali tudi kviz iz gasilske preventive, ki naj bi postal tradicionalen.

Na zboru članov, ki so se ga poleg predsednika Kraške gasilske zveze Blaža Turka udeležili še predstavniki sosednjih PGD in hrvaški prijatelji DVD Plamen iz Višnjana, so gasilci dvanajstim ustanovnim članom društva podelili posebna priznanja in plakete gasilskega veterana. Podelili pa so tudi priznanja za 10, 20 in 30 let aktivnosti v gasilskih vrstah, 10 let dela v operativnih enotah ter napredovanja v gasilce, višnje gasilce in gasilske častnike.

Besedilo in slika: Olga Knez

PGD uspešno na vaji gašenja stavbnega požara

Zadnji konec tedna v marcu je operativna enota Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Sežana izvedla večjo vajo gašenja stavbnega požara.

Vaja v objektu podjetja Skok Blu, d. o. o., je potekala po iztočnicah iz končne izpitne naloge za nižjega gasilskega častnika (NGČ) enega od članov. Sodelovalo je več kot 20 prostovoljnih gasilcev ter nekaj poklicnih gasilcev iz ZGRS Sežana. Vajo so lahko izpeljali s pomočjo novega vozila GCGP-1, ki ga je društvo dobilo lani novembra. Manjša gasilska cisterna za gozdne požare je namreč primerna tako za gašenje požarov v naravnem okolju kot tudi za gašenje stavbnih požarov, saj je opremljena z najnujnejšo opremo za tovrstne požare. Vozilo je namenjeno tudi požarnim stražam in vajam operativne enote.

Prej društvo te opreme ni imelo. Nakup vozila je bil omogočen iz proračuna občine Sežana in s pomočjo državnih sredstev. Da bi bila zagnanost članov operativne enote PGD Sežane maksimalno izkoriščena, pa bi društvo potrebovalo tudi svoje prostore ter garaže za svoj vozni park. Društvo si namreč operativne prostore še vedno deli z zavodom ZGRS Sežana.

Kot je povedal vodja vaje Tilen Skok, so na vaji uporabili večino opreme, ki jo premore novo vozilo, in si tako pridobili koristno znanje pri gašenju stavbnih požarov. Dodal je, da so celotno vajo spremljali poklicni gasilci ZGRS Sežana, ki so na koncu podali oceno celotnega dogajanja. Analiza je pokazala, da so člani v zimskih mesecih pridobili veliko znanja, predvsem pri upravljanju z opremo za gašenje stavbnih požarov. Pomanjkljivosti, ki so jih zaznali poklicni gasilci, pa bodo odpravili z dodatnimi vajami.

Po končani vaji so se člani okrepčali z večerjo, za katero sta prispevali Mesnine Zalar ter Železnina Skok Blu, d. o. o. Ob prijetnem druženju so bile misli članov že pri tekmovanju Kraške gasilske zveze, ki se bo maja odvijalo v Sežani. Pri tej debati ni bilo dileme. Največji pokal morajo zopet dvigniti naši člani!

Besedilo: Tina Kocjan
Sliki: Blaž Lozej

Škocjanska okapnca – jama in poti njenih raziskovalcev

Javni zavod Park Škocjanske jame in Televizija Slovenija z Jamarskim društvom Gregor Žiberna iz Divače kot partnerjem v projektu snemata film z naslovom Škocjanska okapnca – jama in poti njenih raziskovalcev. Film nastaja v okviru projekta Leader, ki ga vodi LAS Sežana in je financiran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Cilji projekta so predstavljanje naravne in kulturne dediščine parka, ki je povezana s primerno rabo in odnosom do dediščine. Prednostne naloge filma so predstavitev življenja jamskega okolja ter raziskovanja jam skozi zgodovino. Partnerji projekta želijo prikazati tudi vlogo domačinov – kmetov, ki so bili hkrati jamarski delavci, jamarji raziskovalci in vodniki, ter tradicijo jamarstva, ki se vleče vse do današnjih dni.

Film bo namenjen predstavljanju in izobraževanju mladih in ljudi na podeželju o pomenu naravne in kulturne dediščine, kot tudi o ohranjanju le-te, domačinom kraških občin, ki stoletja živijo z jamami in Krasom in tudi tistim obiskovalcem Parka Škocjanske jame, ki imajo težave pri gibanju (invalidom) in ne morejo sami na ogled parka. Predvajali ga bodo na info točkah, televiziji in drugod, s čimer bo prispeval k ozaveščenosti o kulturni dediščini in ohranjanju narave.

Pri snemanju filma prejšnjo jesen so sodelovali tudi člani Razvojnega društva Merišče iz Merč.

Film si bomo lahko kmalu premierno ogledali na Televiziji Slovenija.

Besedilo: Olga Knez
Slika: Alojz Kocjan

Pust v Sežani

Na Slovenskem ima pust bogato zgodovino, saj naj bi ga praznovali že pred prihodom krščanstva. Skozi zgodovino se je oblika praznovanja precej spremenila, uveljavili pa so se nekateri liki, ki so se obdržali vse do danes in predstavljajo kulturno dediščino našega naroda. Pust je čas rajanja, veseljačenja, pustnih šem in norčij. Je čas veselja, ko pustne šeme preganjajo starko zimo in kličejo pomlad in ko skriti za pustno šemo lahko povejo vse tisto, kar si drugače ne bi upali. Pust je čas, ko šeme prevzamejo oblast.

Na pustno soboto so tudi stari del Sežane preplavile pustne šeme, najpogumnejše in najbolj organizirane pa so se tudi letos na ogled postavile v pustni povorki, ki so jo že 10. leto organizirali vaščani Stare vasi in ki je že v jutranjih urah krenila izpred domačije Pr T'mžku na Vidmašče, v naselje pod Planino in pod Sedovnikom.

Te vsako leto predstavljajo različne dogodke iz vsakdanjega življenja ali se norčujejo iz odmevnih dogodkov v preteklem letu. V preteklih letih so prikazali Patrijo, nogometno prvenstvo, težave v slovenskem zdravstvu, tajkune, protestnike 'gotof si' ter druge. Ker je bila pustna sobota na valentinovo, so bile maškare tokrat v znamenju zaljubljenih. Zamisli so nastale med domačini, ki vsako leto ohranjajo pustno tradicijo: Rajko Hreščak, Karlo Rolih, Mitja Miklavec, Sergij Čebulec, Rajko Ukmar, Gorazd Berčič, Nejc Miklavec in Igor Rojc, sceno pa oblikuje Marjan Miklavec.

Letošnje pustne povorke se je udeležilo tudi precej mladih. Domačini so maškaram z veseljem odprli vrata ter jih pogostili in obdarili, šeme pa so jim v zahvalo zaželele veliko ljubezni. Za veselo vzdušje sta poskrbela harmonikarja Edi Jelušič in Neža Slovša.

Na pustno sredo so pri kalu pusta pokopali. Zbralo se je precej obiskovalcev, ki so pusta hrusta pospremili na zadnji poti.

Besedilo in slika:
Margit Grošelj - Miklavec

Največje pustovanje na Krasu letos v Dutovljah

Na pustno soboto je bilo v Dutovljah prvič organizirano veliko pustovanje pod šotorom. Nedvomno največje pustovanje na Krasu je privabilo množico obiskovalcev, ki so ob zvokih domačih glasbenih skupin Duo Limit in Zvita feltna rajali do jutra. Kljub temu, da je šotor pokal po šivih, pa med obiskovalci skorajda ni bilo šeme, ki ne bi poskrbela za izviren pustni kostum. Tako so pod odrom rajali vesoljčki, meduze, razna živalska bitja ter medijski in pravljični liki. Pod budnim očesom komisije so bile najboljše skupinske in posamezne maske nagrajene s praktičnimi nagradami. Med skupinskimi maskami so se prvega mesta veselile meduze iz Velikega Dola, drugo mesto je pripadlo vesoljčkom iz Društva Vezi, tretje mesto pa so zasedle opice iz Šmarij pri Sežani.

Veseli dejstvo, da so se pustovanja udeležile tudi šeme iz zamejstva, množičen obisk pa napoveduje, da se za pustovanje na Krasu v prihodnje ni treba bati.

Besedilo: Aljaž Gec in Anej Trampuž
Slike: Andrej Murovec

Pester februarski teden na Velikem Dolu

Tudi pri nas se dogaja. V teden smo vstopili s tečajem oživljanja in nudenja prve pomoči. Tečaj je potekal v stari vaški šoli. Vodili sta ga dr. Katja Šantelj in višja medicinska sestra Tina Furlan. Odziv je bil zelo dober, saj se ga je udeležilo 19 vaščanov. Med njim so potekale tudi priprave na pustno soboto. Letos je le-ta padla ravno na valentinovo – 14. februarja, kar smo izrabili pri ideji za izdelavo pustnih kostumov. Predstavljali smo srca z različnimi verzi in pregovori. Sprevoda od hiše do hiše smo se udeležili tako mladi kot mladi po srcu. Z nami pa so bili tudi naši najmlajši.

V nedeljo smo imeli v naši cerkvi sv. mašo, ki jo je daroval domači župnik ob prazniku našega sozavetnika sv. Valentina. Namenjena je bila predvsem zakoncem in jubilantom, katerim je župnik tudi čestital. Na koncu smo se še malo družili ob čaju in pecivu. Sedaj pa že hitimo novim dogodivščinam naproti.

Besedilo: Avrelija Stepančič
Slike: Alenka Rudež Nabergoj

Partnerstvo za ohranitev in popularizacijo kraške suhozidne gradnje

Park Škocjanske jame je v petek, 27. februarja 2015, v Promocijsko kongresnem centru Pr Nanetovih v Matavunu speljal zadnjo aktivnost v okviru projekta Living Landscape Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007–2013. Kar 32 ustanovnih članov se je povezalo v Partnerstvo za ohranitev in popularizacijo kraške suhozidne gradnje (konzorcij) in se zavezalo k skupnemu delovanju na tem področju. Kraška suhozidna gradnja je ključni segment kraške kulturne krajine in matičnega krasa

Na ustanovni skupščini je zbrane s svojo prisotnostjo počastila županja Občine Hrpelje-Kozina, ki se je tako kot Občina Divača in Občina Devin Nabrežina odločila pristopiti h konzorciju kot ustanovna članica. Podporo ob ustanovitvi sta z zavezo podali tudi Občina Sežana in Občina Miren-Kostanjevica.

Dr. Katja Hrobat Virloget je v imenu ustanovne članice Univerze na Primorskem in vodilnega partnerja projekta Living Landscape izrazila zadovoljstvo, da je Javni zavod Park Škocjanske jame (JZ PŠJ) v projekt vključil popularizacijo kraške suhozidne gradnje ter z vzpostavitvijo konzorcija pravzaprav že presegel same začrtane projektne rezultate.

Ključna oseba za prebujanje Kraševcev na temo suhozidne gradnje in zunanji sodelavec JZ PŠJ v projektu Boris Čok je ob začetku srečanja izrazil veselje, da se je ta tematika po skoraj 30 letih pozabe in v 10 letih od njegovega prvega koledarja pastirskih hišk iz leta 2003 začela ponovno obujati in da je prišlo do ustanovitve konzorcija, v katerega so se odločili pri-

stopiti tudi drugi nosilci znanja tovrstne ljudske tehnike gradnje, kot so Mitja Kobal, Rudi Bak, Dušan Okoren …

Pristopno izjavo ob ustanovitvi konzorcija je svečano podpisalo deset znanstveno-raziskovalnih in izobraževalnih institucij, tri občine, tri druge upravljavske institucije, dva arhitekturna biroja, civilno združenje in 13 posameznikov – fizičnih oseb, od tega šest iz Italije.

Sledila je izvedba volitev predsednika in štirih članov upravnega odbora konzorcija, kjer pa ni šlo brez zapletov. Zaradi izenačenega števila glasov med kandidati za predsednika in člani upravnega odbora v prvem krogu, je bilo volitve potrebno ponoviti. Kandidata za predsednika sta bila Boris Čok iz Lokve in arhitekt Danilo Antoni iz Devina, ki je prvega v drugem krogu prehitel za en glas in postal predsednik. Med dvanajstimi kandidati za upravni odbor so bili v drugem krogu izvoljeni Peter Medica, direktor Visokošolskega središča Sežana, Eda Belingar, konservatorka goriške območne enote ZVKDS, dr. Katja Hrobat Virloget z Univerze na Primorskem ter Darja Kranjc iz JZ PŠJ. Na podlagi preučitve konzorcijske pogodbe bo izvoljen upravni odbor poiskal rešitev za formalno vključitev Borisa Čoka v upravljanje konzorcija, saj soglasno meni, da velike podpore volivcev slednjemu, v dobrobit uspešnega upravljanja in dela konzorcija, ni moč prezreti, še manj pa njegov ključni prispevek k popularizaciji in ohranjanju kraških suhozidnih gradenj.

V sklopu skupščine je bil obenem usklajen in potrjen plan dela za leto 2015, ki obsega 28 aktivnosti v okviru štirih vsebinskih sklopov, tj. raziskovanje in razvoj, prostorsko upravljanje, informiranje in ozaveščanje ter izobraževanje, ki bodo izvedene skladno z interesom predvidenih ciljnih skupin, nosilcev oziroma viri financiranja.

Po slavnostni predaji konzorcijskih pogodb ustanovnim članom in zaveznikom, je izvoljeni predsednik Partnerstva za ohranitev in popularizacijo kraške suhozidne gradnje Danilo Antoni izrazil zadrego ob izvolitvi, a hkrati obljubil, da se bo v okviru svoje dodeljene vloge potrudil po svojih najboljših močeh.

Prisotni podžupan Občine Devin Nabrežina Massimo Veronese ob koncu ni mogel skriti veselja ob izvolitvi predsednika, ki je devinski občan. Vsi skupaj pa smo si čestitali, si obljubili pomoč in zaželeli uspešno delo.

Besedilo: Darja Kranjc
Slika: Manca Vinazza

Seznam ustanovnih članov (po abecednem redu): Zavod Abakkum, Rudi Bak, Boris Čok, Vanja Debevec Gerjevič, Društvo za tretje življenjsko obdobje Kras, JZ Park Škocjanske jame, Slovenija, JZ RS za varstvo kulturne dediščine, Branko Jazbec, Toni Kancilja, Mitja Kobal, Nataša Kolenc, Darja Kranjc, Monika Milic, Občina Devin Nabrežina, Občina Divača, Občina Hrpelje-Kozina, Odbor za ločeno upravo jusarskega premoženja – Opčine, Dušan Okoren, Osnovna šola dr. Bogomirja Magajne Divača, Ivan Pavlin, Jerneja Rodica, Rogos Società Cooperativa, Studio Antoni, Zdravko Škrlj, Šolski center Srečka Kosovela Sežana, Miha Štucin, Univerza na Primorskem, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Visokošolsko središče Sežana, Vrtec Sežana, Zavod Anima mundi, Združenje za zaščito Opčin.

Seznam zaveznikov konzorcija ob ustanovitvi (po abecednem redu): Občina Miren-Kostanjevica, Občina Sežana.

Čezmejne koline v Pliskovici

Pliskovljani ohranjamo tradicijo kolin in nekoč praznični dogodek povezujemo z že tradicionalno skupno trgatvijo grozdja z latnika prijateljstva in žganjekuho.

Klanja živali na domačem dvorišču je bilo v zadnjih 40-ih letih vse manj, na kar je seveda vplival način življenja ljudi na vasi in odnos do živali. Novi zakoni namreč določajo, da je potrebno živali pred zakolom omamiti, šele nato ubiti. V zadnjem času se koline zopet vračajo.

Včasih so bile koline drugačne kot danes. Trajale so od jutra do večera. V Pliskovici se trudimo tradicijo ohraniti, najpomembnejše pa je druženje, ki ga tokrat povezujemo s prijatelji čez mejo.

Čezmejne koline, kot smo poimenovali celodnevno druženju v Pliskovici, v soboto, 14. februarja 2015, imajo svoje začetke že mnogo prej. Pred letom dni smo skupaj s prijatelji iz občine Zgonik kuhali žganje. Tedanji zgoniški župan Mirko Sardoč je predlagal, da bi poleg skupne trgatve in žganjekuhe priredili še skupne koline.

In beseda je meso postala. Kupili smo prašiča in ko je prišel čas za koline, smo na druženje pri Slmentovih povabili Zgoničane, predlagatelja Mirka Sardoča s sodelavci, predstavnike Občine Sežana z županom Davorinom Terčonom ter kraljico terana Katrin Štoka. Dogodku so prisostvovali tudi številni domačini.

Vaški mesar, Bojan Mrtinkov, s pomočniki pa je poskrbel, da so postopki klanja in spravila mesa potekali humano in za prašička ter vse prisotne prijazno. Pridne gospodinje so stopile skupaj in nam vsem prisotnim pripravile pravo kolinarsko pokušino. Stara navada veleva, da se najprej pripravi jetrca. Tudi tokrat je bilo tako. Kasneje so na mizo prišli še druge jedi.

Koline so bile včasih poseben praznik. Žog v starih časih ni bilo, zato so otroci nestrpno čakali na meh. Natančno se je vedelo, komu pripada. Še ena zanimivost, tokrat samo iz Pliskovice: najboljši del prašička, jezik, je ob kolinah vedno dobil duhovnik.

Koline, slovenska tradicija, so za nevajeno oko nekaj nenavadnega. Pomena tradicije in izročila pa se v Pliskovici še kako zavedamo, zato ju skušamo ohranjati na spoštljiv način, predvsem zato, da bi se o delu na kmetiji nekoč učili mlajši rodovi.

Bilo je, kot je poudaril sežanski župan Terčon: »Prijateljstvo med Zgonikom in Pliskovico traja že vrsto let, a taki dogodki presegajo formalno povezovanje.«

Marija Turk

S starodobniki v humanitarne namene

Pred kratkim so se člani kluba Balilla zbrali na osmici Šuc na Grahovem Brdu na redni letni skupščini in pregledali številne opravljene aktivnosti v preteklem letu. Po uradnem delu so si zbrani ogledali tudi film, posnet na osrednjem srečanju Kras Brkini leta 2014 (ki se vsako leto odvija prvo soboto v septembru) avtorja in dolgoletnega televizijskega snemalca Ljuba Severja.

O delu Balille v preteklem letu velja omeniti še tradicionalno spomladansko srečanje članov, sodelovanje na tradicionalni prireditvi V osrčju dežele terana v Tomaju, Furmanskem prazniku v Postojni, in Prazniku terana in pršuta v Dutovljah ter na Festivalu Teranga v Škrbini. Svoje humanitarno delo so pokazali tudi v sodelovanju v vseslovenski akciji zbiranja pomoči za ljudi, prizadete v poplavah v

Bosni in Hercegovini, Srbiji in na Hrvaškem. Tekmovalno sezono so zaključili z izletom s posebnim avtobusom Marcedes Benzom 302 iz leta 1967, s katerim so se popeljali na ogled muzeja Ford Gratton v Gorico in muzeja Gino Tonutti pri Udinah. Predstavili pa so se tudi na sejmu v Miljah.

V klub so sprejeli tudi nekaj novih članov v želji, da bi se lepo počutili med ljubitelji starodobnikov, predvsem pa, da bi čuvali in negovali tehnično dediščino Slovenije. Divaški starodobniki so si namreč nadeli ime po avtu Fiat Balilla, ki je bil prevladujoči avto na Primorskem v času med obema vojnama. Poudariti velja, da že nekaj let izdajajo svoje glasilo, v katerem predstavljajo svoje aktivno in bogato delovanje in poslanstvo kluba, ki je prepoznan tako v slovenskem merilu kot tudi med našimi prijatelji v zamejstvu in na Hrvaškem.

Gostitelji na domačiji in osmici Mahnič - Šuc na Grahovem Brdu so zbrane postregli z odlično hrano in pijačo ter predstavili res lepo vespo, ki se je kar nekaj časa skrivala na podstrešju domačije.

Besedilo in sliki: Olga Knez

Nedelja, 29. 4. 1945 – Sežana na dan osvoboditve

Na dan osvoboditve Sežane je bilo še ozračje napeto in naelektreno. Nemška žandarmerija, bivajoča v Kozlerjevi hiši, je odhajala. Pri Čokcevih, kjer so Nemci imeli konje in vozove, so odhajali. Bivali so pri Čotovih oziroma pri Anici Volk. Pod našo hišo je nemški puškomitraljez izginil in z njim pet vojakov, bivajočih pri stari babci (Ulica talcev 4).

Kot mi je povedal moj prijatelj Darjo Pirjevec, ki je stanoval na podstrešju Polayjeve palače, so okupatorji praznili kinodvorano, v kateri so imeli skladišče hrane. Na tri kamione so nalagali zaboje salam, hlebce sira in vojaškega kiselkastega črnega kruha komisa. »Jaz sem bil pa tako lačen,« je povedal. Vsi trije kamioni so odpeljali ob 3.20. Počakal je še deset minut, da je v zvoniku udarilo pol, in šel pogledat, ali je kaj ostalo, a razen kartonov, papirja in zabojev ni bilo ničesar.

Rečeno je bilo, da bo odhajajoča vojska razstrelila obe smodnišnici in most preko dvotirne železnice. Še vedno je videti, kje so bile postavljene mine na obeh straneh mostu. Tam ima kamen drugačen odtenek. Popoldan smo se umaknili za hrib Planina proti Merčam v višino čuvajnice ob progi, čakajoč gromozansko eksplozijo. Ni nas bilo mnogo,vsega skupaj okrog 50. Ob nekem času, morda okoli četrte ure popoldan, je prišla neka ženska iz vasi, če se ne motim, je bila Marta Perušlova, mimo cesarske štirne in od daleč nekaj kričala in mahala z rokama, naj se vrnemo domov. Takrat je tudi povedala, da Nemcev ni več v Sežani in da je nekdo od nemških vojakov prerezal žice. Bil je Bertold, kasneje poročen z domačinko Stano, našo daljno sorodnico po Pirjevčevi liniji.

Doma sem bil v gornjem nadstropju pri obeh bratrancih. Ko sem stopil skozi vežna vrata na gank, sem zagledal pod Čokcovim zidom kolono nenavadnih oboroženih čudnih vojakov. Hitro sem stopil nazaj, saj sem se ustrašil. Ulegel sem se na tla in z glavo na pragu opazoval to nenavadno kolono. Nosili so črne ovčje kučme, kožuhovinaste površnike z nabojniki polnega streliva, korakajoč v koloni eden za drugim s kosmatimi bradami in dolgimi lasmi. Bilo je strah zbujajoče. Vmes so bili tudi vojaki, ki so bili oblečeni v stare jugoslovanske uniforme. Baje so bili nedičevci in ljotičevci. Ko jih ni bilo več videti, sem pohitel v našo kuhinjo v pritličju in povedal mami, kaj sem videl. Vzkliknila je: »Četniki!« In pohitela ven. Na koncu vasi, ne spominjam se več https://www.youtube.com/watch?v=tTHy7fUHQWg,

kdo je bil, Jernač ali Malner, na cesti pred portonom. Ko je zagledal prihajajočo kolono, se ni mogel več umakniti in tam je obstal do prihoda. Vodeči častnik naj bi ga vprašal, po kateri poti se najprej pride do Bazovice. Povedal mu je in ga usmeril. O tem dogodku sem slišal govoriti, kaj več bi morda vedeli njegovi hčeri Lidija ali Lea.

Mračilo se je že. Oče in mati sta sedela pri mizi, a jaz sem sedel na okenski polici in opazoval vedno več izstreljenih raket, ugašajočih nad pokopališčem in živinskim sejmiščem. Bilo je precej živobarvno. Starša sta si nekaj rekla in odšla skozi vrata. Mama je obešala na okenske križe dve manjši zastavici s peterokrako zvezdo na sredini. Bili sta slovenska in jugoslovanska, a oče je v lopi imel olupljen borov drog, dolžine okrog 5 metrov. Nanj je privezal zastavo in drog pritrdil za enega od stebrov pri portonu. Na vsaki zastavi je bil na vrhu privezan šopek majnic. Še vedno sedeč na okenski polici se čez čas pojavi v rjavi vojaški obleki s kapo na glavi slično, kot so jo nosili kraljevi vojaki. Puško je imel pripravljeno na strel, pogledal me je skozi okno in ta vojak mi je pomahal, enako sem storil tudi sam in zaklical: »Mami, mami, poglej, slovenski vojaki!« Takrat je vstala, zdrvela na dvorišče in kričeč pritekla na cesto. Bili so resnično osvoboditelji. Spraševali so po Nemcih, a ko so dobili zagotovilo, da jih ni več, so prišli v kuhinjo. Tisti dan je mama dvakrat pekla kruh. Nisem mogel razumeti, zakaj Tudi nisem vedel, da je še kaj drugega, saj je imela marsikaj pripravljeno. Bili so samo žejni. Iz litrskega korca so se napili in si napolnili čutare in družno odšli na cesto pred porton. Bila je svoboda!

Na Vidmašču smo slišali vik in krik, radostno kričanje, vzklikanje, vriskanje in ukanje. Vsi smo odšli tja, domačini in osvoboditelji , le nona je ostala doma.

Francelj Drotarjev je napeljal električni kabel z velikim lampadarjem in ga obesil na eno od vej tam rastočega kostanja. Ženske so polkrožni kamniti zid pokrile s prti in prinašale priboljške. Vsega je bilo, od raznovrstnih mesnin, kruha, šarkeljnov in potic. Spominjam se, da je Martnenščevka prinesla kozji sir. Sin Milko je pasel pet ali šest koz in iz mleka je izdelovala sir, ki ga je tudi prodajala.

Na Vidmašču smo imeli otrpci svoje igrišče, tisti del, kjer rase kostanj. Ta prostor je bil brez kamenčkov. Od nekje se je vzel eden od partizanov s klavirsko harmoniko in pričel igrati same borbene in poskočne melodije. Od navdušenja smo ponoreli, mularija nekoliko manl. Najmlajša sestra Ivanke Mezeteve se je priključila harmonikarju in ga s petjem spremljala, pela je besedilo in napev. Še vedno mi ni jasno, od kod ji napevi. Razumem, da je IOF marsikaj natiskal, tudi pesmarice. Nisem vedel, da jo ima tudi mama skrito za nekim kamnom v lopi. Naše igrišče je postalo plesišče. Še vedno vidim v spominu nono prijateljice Slavke Rešetinove, kako je z veseljem plesala in vsake toliko zaukala, a njen mož Lojze se je, sedeč na zidu pri hiši, iz srca smejal.

Sežana je za časa nemške okupacije leta 1945 štela 480 prebivalcev. 480 živilskih nakaznic je podpisal za samo Sežano štabni feldbebel, civilni upravitelj Sežane. Bil je Korošec in je obvladal slovenski koroški dialekt. Urad je imel v stavbi , kjer se sedaj nahaja Veterinarska postaja. Stanoval je pri Krlini Bekar v drugi hiši izza železniškega podhoda. Večere je preživljal v hiši naprej pri Čebulcevih, Škafarjevih po domače. Gospodar je prodajal vinsko posodo in vse, kar je bilo lesenega. Moj sorodnik Pavel Skrinjar je v spominih napisal, da je bila na Vidmašču gostilna Bu dau. To ne drži! Čebulec je ob sejemskih dneh prodajal vino na debelo in to na brento, a iz brente ga je točil v sodčke in barigle sejmarjem oziroma obiskovalcem sejma, ki so ga vozili domov proti Bazovici, Divači, Senožečam - nevinorodnim krajem. Tako je nastal izrek: Grem k Čebulcu, bo dau brento vina.

Pri Čebulcevih je bilo v večernih urah stalno omizje: Lekarnar Brelič, feldbebel, Pepca Očrinova (Čevnja), gospodična Karmen iz Maribora ter moja mama, pa tudi sam sem bil mnogokrat prisoten. Mama je imela delno kurjo slepoto. Tako sem jo ob večerih spremljal ali jo prišel iskat.

Lekarnar Brelič je občasno prinesel kakšen zavoj, a Pepca ga je odnesla, da ni ostal pri njej. Odnesla ga je mimo Francinove gostile na sedanjo Sejmiško ulico in po Levstikovi do čevljarja v Bskovi hiši. Od tam je bil prenešen do Mira Kranjca in naprej na Grahovo Brdo in po ostalih javkah do IX. korpusa. Tako tudi vsi podatki, ki jih je posredoval štabni felbebel. Med Pirjevcevo hišo in policijo so preverjali dokumente in pregledovali torbe. Bila sta tudi dva lesena kozla z bodečo žico, s katerima so zvečer, ko se je začela policijska ura, cesto zaprli. Občasno, vsako drugo nedeljo popoldne, sta prišla tudi dva nemška častnika, kirurga iz bolnice. Postrežena sta bila s kavico in gospodinja jima je zmešala šato s teranom. Tudi onadva nista prišla prazna. Kaj je Pepca odnesla, je vprašanje. Domnevam pa lahko, kaj. Figo pa taka konspircija, ko je še 11-letni mulec vedel, kaj se nahaja v malih paketkih in častniških žepih.

Že na jesen leta 1944 je prišel za redbebla na Štokov naslov iz Koroške paket z oblačili in obutvijo. Pri njih je bil spravljen in ponovno uporabljen na večer osvoboditve. Vojaščina je felbebla iskala, a ga ni našla ne v uradu ne stanovanju in tudi pri sosedih ga ni bilo, a ker se je na hitrico pripravljalo na odhod, ga ravno intenzivno niso iskali. Na koncu Škafarjevega vrta pod Brundlovim zidom je bila utica za poljsko orodje in tam notri je pol noči prespal in bil cel dan prikrit. Po zagotovilu, da okupatorske vojske ni več, je prišel na plan.

Zvečer na Vidmašču se je zadrževal poleg Štokove družine in g. Karmen. Vem! Se ga spominjam. Oblečen je bil v sive hlače in wind jakno (anorak). A žal svobode ni dolgo časa užival, pa čeprav je imel zagotovilo IX. korpusa. Tukajšnji ovaduhi so ga pohopali, nekam odpeljali, ga ustrelili in na neznanem kraju pokopali. Govorilo se je, da pri Cesarski štirni. Še vedno se ne ve, kje pokopan. Tukajšnji kolaboranti so bili preveč prestrašeni za svoje posrane izdajalske riti. Bil je edini, ki bi lahko povedal, kdo je ovajal.

Levin Rodica

Ob poslopju stare osnovne šole so leta 1954 začeli graditi za takratne razmere najmodernejšo telovadnico z gibljivim podom v Jugoslaviji. Na pročelju telovadnice so vzidali ploščo z napisom:

DNE 30. APRILA 1945 SO ENOTE
9. DALMATINSKE UDARNE IN
ARTILERIJSKE BRIGADE IV. ARMADE
PRODIRALE SKOZI SEŽANO
NA POHODU V TRST.

O arhitektu Fabianiju in 1. svetovni vojni

V letošnjem šolskem letu je bila OŠ Dutovlje s strani Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendij, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Evropskega socialnega sklada izbrana v projektu Popestrimo šolo. Šola znotraj projekta izvaja program Pestra '2D' šola za vse!, in sicer skupaj s partnerico OŠ Dekani. Učenci se tako že od januarja udeležujejo kreativnih delavnic znotraj Razvedrilnic, spoznavajo čare sedme umetnosti skozi filmsko vzgojo, se pogovarjajo o aktualnih tematikah s spremljanjem Infodroma, v spomladanskih mesecih pa bodo spoznavali oblikovanje in Kras skozi zaščite Evropske unije. Ker pa letos obeležujemo 150-letnico rojstva arhitekta in urbanista Maksa Fabianija ter pričetek 1. svetovne vojne na domačih tleh, ki je pustila pečat tudi na Krasu, ves čas projekta potekajo arhitekturne delavnice in srečanja, kjer mladi

raziskujejo sledi vojne v domačem okolišu. Obe tematiki se med seboj tudi tesno povezujeta, saj je imel ravno arhitekt Fabiani glavno besedo pri obnovitvi od vojne porušenih vasi na Krasu in Goriškem.

V arhitekturnih delavnicah so tako mladi do sedaj spoznavali znamenite stavbe sveta in jih nato s svojimi telesi postavili še sami. Prav tako smo se posvetili okolju prijaznim gradnjam, spoznavali naravne materiale in iz njih izdelali manjša bivališča. Februarja smo se podali na arhitekturni potep po Ljubljani, kjer smo sledili stavbam iz obdobja secesije in spoznavali zapuščino Fabianija. Ušli pa nam niso niti drugi veliki slovenski arhitekti, ko smo iz Šubičevega nebotičnika opazovali njihove mojstrovine. Obisk glavnega mesta smo izkoristili tudi za ogled razstave Take vojne si nismo predstavljali v Muzeju novejše zgodovine. Učenci so spoznavali veliko vojno skozi drugačen pogled, in sicer skozi oči in zgodbe različnih posameznikov, ki jih je vojno dogajanje zaznamovalo. Pred nami je v spomladanskih mesecih še obisk Trsta in nekaj zanimivih arhitekturnih delavnic.

Besedilo: Nina Intihar in Franja Čok
Slika: arhiv OŠ Dutovlje

Kraševci že tretjič v družbi najboljših oblikovalcev vrtov

Borut Benedejčič se z ekipo podjetja ProPepa, d. o. o., sredi pomladi odpravlja v Anglijo na najbolj priznano razstavo vrtov Chelsea Flower Show 2015. Borutu je namreč ponovno uspelo prepričati komisijo Kraljevega hortikulturnega združenja (Royal Horticultural Society, RHS v nadaljevanju besedila) s svojim načrtom ter zgodbo in si zagotoviti mesto med tridesetimi vrtovi, ki bodo v Londonu na ogled med 19. in 23. majem 2015.

Kraljevo hortikulturno združenje organizira omenjeno svetovno najbolj znano in najuglednejšo razstavo vrtov, ki se vsako leto odvija v parku London's Royal Hospital že več kot 150 let, vsako leto konec maja. Prva razstava je bila leta 1862, vendar na drugi lokaciji. V središče mesta se je preselila leta 1988, prav v Chelsea pa leta 1913, ko se je tudi uveljavilo ime Chelsea Flower Show. Do takrat se je razstava imenovala Great spring show (Velika pomladna razstava). Od leta 1920 vsako leto razstavo obišče tudi kraljeva družina, kar razstavi doda pomembno noto. Leta 1979 so organizatorji začeli omejevati število vstopnic, saj je obisk bistveno presegel možnosti omejenega razstaviščnega prostora. Danes obišče razstavo okoli 150.000 obiskovalcev vsako leto. Glavni medijski pokrovitelj razstave je postaja BBC.

Sodelovanje na Chelsea Flower Showu ni samoumevno. Ustvarjalec mora prejeti povabilo s strani RHS, ki temelji na dosedanjih dosežkih, in že povabilo k sodelovanju je potemtakem samo po sebi zgovorno sporočilo. Oddaja projekta pomeni natančno predvideti vse podrobnosti predlaganega vrta. Ocenjevanje poteka na več ravneh. Sledi dodelitev prostora, plačilo kotizacije in pisno zagotovilo sponzorstva. Za postavitev vrta ima ustvarjalec na voljo deset dni, sledi pet razstavnih dni, od tega je prvi dan razstava na voljo le povabljenim gostom in kraljevi družini. Poleg razglasitve najboljših ustvarjalci tekmovalnih vrtov in razstavljavci na sejmu ta dan najbolj trepetajo tudi ob misli, da se lahko kraljica in drugi člani njene družine morda za kratek klepet in fotografiranje ustavijo prav pri njih. Ustvarjalci se pomerijo v treh kategorijah tekmovalnih vrtov, in sicer: v kategoriji velikih okrasnih vrtov (Show gardens), v kategoriji svežih, drugačnih vrtov (Fresh Gardens) ter v kategoriji manjših obrtniških vrtov (Artisan gardens). Po napornih razstavnih dneh so nadaljnji trije dnevi predvideni za pospravljanje.

Borutov vrt Vodna postaja (Water Station Garden) bo postavljen v kategoriji Fresh, na površini 3 m x 9 m.

Glavno sporočilo Vodne postaje je ohranjanje in spoštovanje vode kot najdragocenejše naravne dobrine ter njene neprecenljive vrednosti za človekov obstoj. Hkrati pa daje nov pogled na javni prostor v urbanem okolju.

Vsi poznamo mestne vodne postaje – točke z javno pipo, kjer se mimoidoči lahko odžeja. Večinoma so povsem neopazne, neprivlačne in nezanimive. So sicer različnih oblik in iz različnih materialov, ne dajejo pa sami lokaciji, na kateri so postavljene, nobene dodatne vsebine, sporočila, namembnosti … Vodna postaja predlaga povsem nov pristop k načrtovanju javnih prostorov s pitno vodo – naj bo tak prostor zelen, udoben, sproščujoč in miren kotiček, kjer si lahko natočimo pitne vode, posedimo v urejenem naravnem okolju in si vzamemo trenutek zase.

Zgodba Vodne postaje je s Krasa, kjer je

doma tudi tradicija zbiranja in zadrževanja deževnice ter druženja, srečevanja in izmenjave dnevnih novic ob 'komunski štirni'. Vaški vodnjak je bil središče dogajanja v vasi ter hkrati zelo dragocen in spoštovan prostor.

Te vrednote avtor preslika na Vodno postajo in predstavi mali urbani prostor kot zaključeno celoto znotraj širšega javnega prostora.

Vodna postaja je arhitekturno predstavljena znotraj kvadra. Ima kamnite elemente iz kraškega apnenca, ki jih uokvirja zasaditev s trajnicami. Posebnost je kamniti tlak, ki s svojim unikatnim vzorcem deluje kot podest in se v isti liniji nadaljuje v klopce s pripadajočimi mizicami. Kubusno obliko zaključuje zlat latnik, ki s svojo barvo simbolično govori o vrednosti vode. Nanj se vzpenjajo bele vrtnice banksie in dajejo nežno senco vrtu in obiskovalcu. Izpostavljen kamnit element je figura vodnjaka, sestavljena iz 16 delov, ki se kot cvet odpira proti nebu.

Priprave na razstavo so že v polnem teku. Podjetje Marmor Sežana je po Borutovih načrtih izdelalo vse kamnite elemente. Rastline že rastejo pri Maticu (Trajnice Carniola), pergola je v izdelavi.

Vabljeni torej kar v London! Za tiste, ki vam to ne bo uspelo, pa potek dela in priprav lahko spremljate na FB strani projekta, če v iskalno okno vtipkate WATER STATION GARDEN.

Vsi skupaj pa bomo zagotovo stiskali pesti in navijali za Borutovo Vodno postajo!

Besedilo: Pepa s Krasa
Slike: Borut Benedejčič

KRASINVEST d.o.o. SEŽANA

Partizanska cesta 30, 6210 Sežana
info@krasinvest.si, www.krasinvest.si
tel. 386 (0)5 7313 180, fax. 386 (0)5 7313 181

- projektiranje
- inženiring
- nadzori
- geodetske storitve
- ocenjevanje vrednosti nepremičnin

Svet je poln sonca …

»Večkrat me prešine misel, da bi se ljudje med seboj pogovarjali, kot se čas pogovarja s pesmijo,« je zapisala Brigita Grmek Pirjevec v svoji prvi pesniški zbirki Čas čara. Nam, njenim sodelavcem na Osnovni šoli Srečka Kosovela v Sežani, pa se je 26. januarja 2015 ponudila priložnost, da nam o svojem pesniškem prvencu in svoji pesniški poti spregovori kar sama.

Mlada ustvarjalka je svoje prve literarne korake naredila že v srednji šoli, ko je pisala daljša prozna besedila, v katerih je razmišljala o sebi in o odnosu do sveta. Kasneje je svoje misli strnila v verze. Pesmi je objavljala v literarnih revijah in zbornikih, sodelovala v literarnih večerih na radiu, z leti pa je dozorela misel na pričujočo samostojno pesniško zbirko, v kateri rdečo nit predstavlja čas. To je pojem, ki jo vznemirja že dolgo in ne najde prave razlage zanj, čeprav jo nenehno išče.

Njen svet je svet besed, ki jih skrbno izbira in jih izvirno povezuje, saj ima rada strnjene misli z bogato sporočilnostjo, ki jo pogosto izpostavi zlasti v pomenljivem zadnjem verzu. Vznemirjajo jo odvečne, gobezdave, iskrive in nedoumljive, brezbarvne in pobarvane, zamolčane in vsemogočne besede, pa tudi tukajšnje in tamkajšnje.

Poseben čar pesniški zbirki dajejo tudi starinske besede, ki jih namenoma izbira in uporablja, ker jih želi ohraniti in ker ji pomenijo dragoceno izrazno sredstvo, s katerimi kljubuje poplavi tujejezičnih besed.

Pesnica je nekaj svojih pesmi že objavila v italijanščini, kot namig za prihodnost pa smo ji sodelavci za presenečenje in pokušino prevedli eno njenih pesmi v angleščino.

Čas prijetnega druženja, ki ga je povezovala profesorica Marija Štekar Košuta, je v pogovoru z avtorico napolnila čarobnost Brigitinih verzov in klavirska spremljava profesorja Uroša Ceja.

»Svet je poln sonca, a ne samo enega,« je zapisala Brigita. Sončnih poti življenja in pesnikovanja pa ji želimo sodelavci.

Besedilo: Nives Mohorčič Lipanje
Slika: Zoran Pejić

Praznične pesmi

V soboto, 7. februarja, na predvečer Slovenskega kulturnega praznika, je bila v Bunčetovi domačiji v Dutovljah premierna predstavitev tretje pesniške zbirke domačina Jožka Ščuke – Praznične pesmi.

Jožko je v svojih pesmih shranil vso vaško zgodovino, od piškave trgatve jeseni 1975, vsakoletnih pustnih povork, Praznikov terana in pršuta, martinovanj, praznovanja ob otvoritvi nove šole leta 1980 pa vse do otvoritve Teranove krožne poti leta 2013. V naslednjih dveh sklopih zbirke opisuje razne skupine, ki so in še delujejo v Dutovljah in okolici: skupino Bori, Jurjevke, udeleženke telovadnih tečajev ali 'mažoretke', kot jih hudomušno imenuje Jožko; zadnja dva sklopa zbirke pa sta najbolj osebna, pesmi so bile napisane sovaščanom ob njihovih jubilejih, rojstnih dneh, porokah, obletnicah … Jožko pa je v verze zabeležil tudi cerkvene praznike: dve zlati, biserno in železno mašo.

Pesnika in njegovo delo je v kratkem govoru najprej predstavila Jasna Peršolja, v kulturnem programu pa so nastopili učenci OŠ Dutovlje in igralec Anatol Štern z literarno parodijo tržaškega satirika Ivana Roba Deseti brat.

Turistično društvo je pripravilo še fotografsko razstavo Praznični dnevi; v razstavnem prostoru Bunčetove domačije je na velikih plakatih mogoče prebrati nekatere Jožkove pesmi, podkrepljene s fotografijo dogodka ali osebe, o kateri govori pesem.

Predgovor k zbirki je prispeval predsednik Turističnega društva Kras Branko Kjuder in kar je v njem zapisal, drži kot pribito: da smo neizmerno veseli in ponosni, da nam je Jožko Ščuka spet dal nekaj posebnega, dragocenega in edinstvenega.

Besedilo: Helena Škrl
Slike: Marjan Tavčar

Praznični večer na kulturni praznik v Koprivi

Tudi v Koprivi smo ob minulem kulturnem prazniku doživeli lep večer pravljic in ljudskega izročila. Večer je pripravil ŠKUDT Kopriva, ki je med nas povabil osrednjo gostjo, učiteljico in zbirateljico ljudskega blaga, Jasno Majdo Peršolja iz Križa pri Sežani. Z gostjo se je pogovarjal Primož Šturman, nekaj pravljic iz njenih del pa sta prebrali domačinki Špela Ukmar in Sara Gulič. Večer so z Zdravljico odprli vaški otroci, z violino jih je spremljala violinistka Pika Bernetič iz Skopega.

Večer je bil posvečen ljudskemu slovstvu na Krasu kot tudi pred kratkim preminulemu etnologu, Koprivcu, dr. Milku Matičetovemu. V njegov spomin je pravljičarka Jasna Majda Peršolja začela s pravco Od sv. Elija in Šembilje, ki je povezana z njenim prvim srečanjem z njim in njegovo ženo Vido. Povedala je tudi dogodivščino o rešeni čupi, plovilu nekdanjih ribičev, za katero je zaslužen tudi Milko Matičetov. Sedaj je na ogled v Etnografskem muzeju v Ljubljani.

Jasna Majda Peršolja je velika zbiratelji-ca ljudskega blaga, ki ga je zbirala sama in pozneje z otroki na Osnovni šoli Dutovlje, kjer je učila. Zbirali so pesmice, pregovore, pravljice, ki so kasneje izšle v njenih številnih delih, kot so na primer Povej mi ano pravco, Škocjanski kaplanci, Templjarske pravce in druge. Opozorila je na pomembnost zbiralcev na tem področju, kot so bili slovenski jezikoslovec in slavist dr. Karel Štrekelj iz Gorjanskega, Lovro Žvab iz Dutovelj kot tudi duhovnika dr. Anton Požar in Virgilij Ščck, ki sta delovala na Krasu. Pomagala sta mladim nadarjenim, da so se izšolali, tudi Milku Matičetovemu.

Na vprašanje Primoža Šturmana, do kdaj je še čas, da zbiratelji ljudskega slovstva zberejo, kar se še zbrati da v tem današnjem hitrem tempu, je bila jasna, da je zadnji čas, da se jih poišče. Položila pa je Koprivcem na srce, naj učijo otroke koprivščine, da se ne pozabi.

Za zaključek sta Špela in Sara prebrali še dve znani pravljici. Alan Kosmač, predsednik društva ŠKUDT, pa se je nastopajočim zahvalil z drobno pozornostjo. Vsi pa smo prišli do zaključka, da moramo z zbiranjem dediščine nadaljevati. Bogdan Macarol je še spodbudil, da naj se v spomin na Milka v Koprivi popišejo imena parcel, ledinska imena, dokler še živijo ljudje, ki ta imena poznajo. Tako bo ta bogata dediščina ostala tudi generacijam, ki prihajajo.

Milko je bil eden izmed Koprivcev, ki je šel v svet in veliko dosegel, a ni edini. V Koprivi se je namreč rodilo veliko znanih mož in žena; pisateljev, prevajalcev, igralcev, botanikov, letalcev, kamnosekov, ustvarjalcev, ki to tradicijo še nadaljujejo. Tu rastejo ljudje, ki imajo pod tem nebom nekaj posebnega, če ostanejo ali odidejo v svet. Skrinja orehova pa ostane doma, v Koprivi, in k njej se vse življenje vračajo, je zaključila Jasna Majda Peršolja.

Besedilo in slika: Marjeta Malešič

Razstava ilustracij in karikatur Radka Oketiča

V Veliki galeriji Ivana Varla v Kosovelovem domu v Sežani so slovenski kulturni praznik, 8. februar 2015, počastili z odprtjem razstave ilustracij in karikatur domačega avtorja Radka Oketiča, ki živi in ustvarja v Danah pri Sežani.

Po besedah vodje programov Kosovelovega doma Davida Terčona, ki je pozdravil številno občinstvo, se je avtor v tem uglednem kulturnem prostoru Krasa predstavil že pred petnajstimi leti s kraškimi motivi v tehniki akvarela. Tokrat pa je na ogled postavil približno 60 ilustracij in karikatur, ki so avtorjeva ustvarjalna prioriteta, posebnost, izvirnost, širina in s katerimi se je tudi mednarodno uveljavil.

»Z ilustracijami je opremil marsikatero knjižno izdajo, navezujočo se na ljudsko izročilo kot tudi na literaturo z različnih strokovnih področij. Za ilustracijo, kot posebno področje likovnega izražanja, je značilno podrejanje oziroma pojasnjevanje ali uprizarjanje besedila, vendar Radko Oketič presega njene tovrstne 'omejitve'. Z njo se namreč tankočutno ustvarjalno in človeško odziva, izraža oseben odnos do zapisanih vsebin, zato so ilustracije bogate v avtorjevi intimni čutni in čustveni prizadetosti, v doživljajski specifiki in sporočilnosti. Tako je od ilu-

stracije do karikature potreben le majhen korak in Oketič postane ustvarjalec likovno-vizualnih del, s katerimi izrazno pretirava v prikazovanju realnosti, komentira in kritizira vsakdanjost, neko stanje ali dogodke. Čeprav želi biti kritičen, je ravno prav oster, vsekakor pa ne žaljiv,« je na odprtju poudarila umetnostna zgodovinarka Anamarija Stibilj Šajn.

O temah, ki so realne, resne, zaskrbljujoče, strah vzbujajoče, Radko Oketič spregovori na likovno neposreden in nazoren način, brez oklevanja in cenzure. Direktno, brez dlake na jeziku pronicajo njegova sporočila iz situacijske resničnosti v likovno resničnost. »Risba je osrednje slikarjevo likovno izrazilo. Avtor jo riše s peresom ali čopičem, flomastrom, suhimi barvicami, za svojega ustvarjalnega partnerja pa izbere tudi računalnik. Z njim lahko opravi le posamezne kreativne faze ali pa stvaritev v celoti ustvari z računalnikom (Four seasons – Štirje letni časi, Abakus). Risba je njegov premišljen in idejno domišljen likovni način izpovedi. Ob njemu lastnih barvah, za nekatera dela izbere tudi reklamni jezik, pa so njegova dela slogovno različna, saj so nastala za različne medije oz. za različne namene,« še poudarja Stibilj Šajnova.

Avtor se loteva posebnega ilustrativnega sklopa, ki se nanaša na transplantacijo človeških organov na Slovenskem in te ilustracije bodo še z drugimi deli slovenskih avtorjev bogatile zbornik.

»Mnogo let sem bil zaposlen kot delavni terapevt duševnih bolnikov, sem pa tudi član likovne sekcije KUD UKC in MF dr. Alojza Kraigherja v Ljubljani. K ilustriranju sklopa transplantacije organov sta me pritegnili predstavnica Zavoda za presaditve organov in tkiv prim. dr. Danica Ausec in dr. Zvonka Slavec. Gre za tabu temo. Na eni od ilustracij so prikazane silhuete ljudi, postavljene v obliki mandale, ki 'plešejo' svoj sporočilni ples oziroma z izvirno kombinacijo objektivizirajo idejo. Na tak način sem se potrudil, da to odmaknjeno temo približam človeku ter njeno sporočilo naredim razumljivo, sprejemljivo in poučno,« pravi tenkočutni akvarelist, ilustrator in mojster risbe in karikature Radko Oketič (1953), po rodu iz Ljubljane, ki ima dvajset let status samostojnega kulturnega delavca na področju likovne umetnosti.

Z glasbo sta številne obiskovalce navdušili flavtistki Zala in Neža Potočnik, gojenki Glasbene šole Domžale – oddelek Mengeš.

Besedilo:Olga Knez
Slika: Olga Knez

Kraška simfonija op. 2 – razstava skupine Gmajna

V Kosovelovem domu so 6. februarja 2015 ob slovenskem kulturnem prazniku odprli skupinsko razstavo izdelkov umetnostne obrti z naslovom Kraška simfonija opus 2, s katero se predstavlja skupina, ki si je nadela ime Gmajna. V pozdravnem nagovoru je vodja programov Kosovelovega doma David Terčon nakazal, da gre za eno najbolj privlačnih razstav v letošnjem letu, ki je povezana s Krasom, saj so njeni ustvarjalci zaljubljeni prav v Kras, vsak na svoj umetniški način.

Na skupni razstavi Kraška simfonija op. 2, ki se sklicuje na knjigo Prgišče Krasa Rafka Dolharja in Alberta Miklavca, se predstavlja skupina umetnikov, ki si je nadela ime Gmajna. O njenih članih in njenem delovanju je spregovorila Stanka Čuk, predsednica Sklada Mitja Čuk, ki je skupino spoznala pred dvema letoma, ko so se prvič predstavili v Bambičevi galeriji Sklada Mitja Čuk na Opčinah.

»Gmajna je zelo posrečeno ime za skupino, ki živi na tem obronku Krasa in daje v svojih likovnih zamislih poseben pomen kraški pokrajini z gmajnami, kamnitimi portali, kamenju, burji, narodnim nošam, kraškim motivom … Kraška simfonija je zelo premišljen naslov razstave, ker pomeni sozvočje pristnega kraškega bistva, ki so ga podedovali od naših prednikov. Te ustvarjalce spodbuja in jih vodi Marko Lupinc, ki nagovarja umetnike, da poiščejo v preteklosti vzgibe za motive, ki jih upodabljajo danes na zelo kakovosten način. Nekateri predmeti, ki so razstavljeni v Sežani, so unikatne umetnine, vsak posebej je oštevilčen in niso na prodaj. To so zaenkrat arhivski predmeti skupine Gmajna, ki se v tej obliki šele drugič

predstavlja občinstvu. Delo poteka tako: Jernej Bortolato ima nalogo, da izbere in grobo obdela kamen, Saško Ferluga ga dokončno izoblikuje, Beti Starc nariše nanj motiv in Robi Goruppi ga vgravira. Izdelek postavijo v etui (posebno škatlico), ki jo s svojo grafiko obogati Marko Lupinc. Na razstavi so eksponati iz kamna, umetniško izdelani, narisani in gravirani. Poleg likovnih umetnikov se predstavlja tudi Aleksander Podobnik s svojim medom – tudi ta dobrota ima svoje sporočilo, saj je čebelarstvo tradicija slovenskega človeka in zelo razširjeno tudi na Krasu. Naši predniki so med uporabljali v mnogih jedeh namesto sladkorja pa tudi v zdravilne namene. Na razstavi je prisoten tudi Žarko Bukavec, ki se letos prvič predstavlja s svojim Prosekarjem, ki ga je kronal ob lanskem martinovem na Proseku,« je na odprtju razstave poudarila Čukova.

Odprtje je popestrila priznana skupina Ano urco al'pej dvej v vedno lepih kraških nošah. Ansambel, ki je lani praznoval 15-letnico delovanja, skuša s svojo dejavnostjo ohranjati in ovrednotiti ljudsko izročilo ter približati poslušalcem pesmi v sodobnejših priredbah.

Besedilo: Olga Knez
Slika: Olga Knez

Nasveti in izkušnje iz prve roke

Nasveti in izkušnje iz prve roke je naslov že tretje knjige Darje Rojec z Vrhnike, ki je izšla v lanskem letu in je namenjena ne le onkološkim bolnikom, ampak tudi drugim bolnikom kot tudi zdravemu človeku. Knjiga, ki je bila predstavljena širom po Sloveniji, je predstavitev doživela tudi 19. februarja 2015 v Kosovelovi knjižnici Sežana. Dobro obiskan dogodek je organiziralo Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras.

Avtorica, ki je že drugič premagala raka, ima za sabo že dve knjigi: Pa jo imam in Štirje letni časi. Tokrat je med bralce prišla s knjigo, v kateri na več kot 230 straneh ponuja obilico zanimivih receptov, ki so ji jih zaupali pacienti, ki so tudi sami uporabili določene pripravke. »S pripravki so si pomagali k izboljšanju zdravja. Nekateri recepti so zelo stari in so se uporabljali že več rodov. Tudi danes so med nami žene, ki so tudi večkrat prebolele raka,« je na predstavitvi poudarila Darja Rojec. Zanimiv razgovor je vodil Stipe Hećimović, ki pri sežanski Univerzi sodeluje že tretje leto in vodi Študijski krožek Živimo z zdravilni rastlinami. Pred predstavitvijo knjige so se člani krožka zbrali in se pogovorili o preprečevanju (preventivi) rakovih tvorb. Tokrat je voditelj večera Hećimović v uvodu zbrane razveselil z igranjem na kitaro, saj pri zdravljenju rakavih bolnikov kot tudi sicer zdravju nasploh zelo veliko vlogo igrajo tudi duševnost, dobri medsebojni človeški odnosi in prijateljstvo.

Pred tem je zbrane pozdravila predsednica Univerze Nadja Mislej Božič, ob zaključku pa še strokovna vodja sežanske skupine za samopomoč žensk po raku dojke Milena Fabjan Pegan. Avtorica je poskrbela tudi za nekatere zdrave dobrote, ki so jih bili obiskovalci deležni, kot denimo: kislo zelje s semeni ali pa kroglice z bučnimi ali sezamovimi semeni. Rojčeva se bo še vrnila na Kras, saj jo vabijo kot gostjo na delavnico izdelovanja mazil.

Besedilo in slika: Olga Knez

Maja Vidmar in Barbara Korun ob dnevu žena gostji drugega Ostijevega večera

Kosovelova knjižnica Sežana, ki s tremi zaposlenimi pesnicami sodi po odstotku zaposlenih pesnic v delovnem kolektivu (tretjina) v sam slovenski vrh, je mednarodni dan žena proslavila nadvse žensko pesniško obarvano. Na drugem Ostijevem večeru – Življenje s knjigami so v goste povabili vidni in priznani slovenski pesnici Majo Vidmar in Barbaro Korun.

Številne zbrane je uvodoma pozdravila direktorica sežanske knjižnice Magdalena Svetina Terčon, tudi sama pesnica. Besedo je prepustila voditelju večera Josipu Ostiju, pesniku, prozaistu, esejistu, literarnem kritiku in prevajalcu, ki že dve desetletji živi v Tomaju in bo prav na dan po obletnici Kosovelovega rojstva slavil 70. rojstni dan. Tomajski Pepi, kot ga imenujemo in je med številnimi nagradami prejel tudi mednarodno nagrado Vilenica (1994), že 35 let prevaja slovensko poezijo. Prav o vrednosti slovenske poezije se je pogovarjal z Majo Vidmar, ki ob Svetlani Makarovič spada med najvidnejše pesnice svoje generacije. V njeni poeziji izstopa erotična motivika v povezavi z eksistencialno tematiko, ki ju avtorica upesnjuje v maniri modernizma. Njegova druga sogovornica je bila Barbara Korun, ki objavlja pesmi, eseje in recenzije. Njene pesmi so uvrščene v različne antologije in prevedene v dvajset jezikov. Osti je na večer povabil tudi pesnico Barbaro Simoniti, ki pa se, žal, ni mogla udeležiti večera, so pa vse tri pesnice so vidno zaznamovale čas, v katerem ustvarjajo. Prejele so več pomembnih nagrad za svoje delo. Maja Vidmar je leta 1999 prejela literarno nagrado Hubert-Burda-Stifung za zbirko izdanih pesmi, Jenkovo nagrado (2005) za pesniško zbirko Prisotnost, leta 2006 pa še nagrado Prešernovega sklada za isto pesniško zbirko. Barbara Korun je za leta 1999 izdano pesniško zbirko Ostrine miline dobila nagrado Slovenskega knjižnega sejma za najboljši prvenec leta, za pesniško zbirko Pridem takoj leta 2011 pa Veronikino nagrado in nagrado Zlata ptica.

Gost naslednjega Ostijevega večera je bil pesnik Boris A. Novak, ki bi moral biti prvi Ostijev gost. Z njim so v knjižnici sklenili Ostijeve večere v pomladnem času.

Besedilo in slika: Olga Knez

Pesnica Marjanca Hlavaty - Dunca gostja tretje čajanke Kosovelove knjižnice Sežana

Pesnica Marjanca Hlavaty z umetniškim imenom Dunca, hčerka znanega slovenskega zdravnika, domoljuba in slikarja Roberta Hlavatyja, je bila drugi torek v marcu gostja že tretje literarne čajanke, ki jih enkrat mesečno prireja Kosovelova knjižnica Sežana. Druženje ob čaju in kavi je direktorica knjižnice Magdalena Svetina Terčon, ki je tudi sama pesnica in predsednica Združenja književnikov Primorske, namenila pogovoru o pestrem in razburjenem življenju 81-letne pesnice Dunce, rojene v Ljubljani, kjer je dolga leta tudi prebivala.

Oče Robert Hlavaty, sin češkiх staršev, je bil zaradi fašističnega terorja nad slovenskimi ljudmi pregnan iz Trsta v Ljubljano, vendar je svojo ljubljeno hčer vzgajal v primorskem in češkem duhu. Takoj po osvoboditvi leta 1945 so se Hlavatyjevi preselili v Trst in naslednje leto v Koper, kjer je dr. Hlavaty postal vodja zdravstva cone B. Po končani gimnaziji v Kopru se je Marjanca še kot študentka poročila in preselila k možu v Ljubljano, kjer pa ni našla pravih korenin. Spremljalo jo je globoko hrepenenje po vrnitvi na Kras, na Primorsko, kar se ji je zadnja leta tudi uresničilo, saj je svoj dom dobila v sežanskem Domu upokojencev. Prav Kosovelov Kras in čarobnost pokrajine ter ljudi sili pesnico, da je tudi na jesen življenja še vedno aktivna in piše poezijo. Sostanovalci iz sežanskega doma upokojencev so tudi prisostvovali literarni čajanki in razvil se je prijeten pogovor z avtorico, ki spoštuje sočloveka, njena ljubezen pa se širi na vse ljudi sveta, naravo in živali. Marjanca je prebrala tudi nekaj svojih pesmi iz pesniške zbirke Dunca, ki jo je izdala leta 1999. Gre za ljubezensko liriko, h kateri je spremno besedo napisala prof. dr. Metka Zorc.

»Pesmi sem začela pisati v bolnici na Golniku, kjer sem bila hospitalizirana. Prvo pesem sem napisala bolniški sestri. Sicer pa sem pesmi pisala že v gimnaziji, moj mož pa ni imel rad poezije, zato sem pesmi pisala na skrivaj. Pa sem se spet poročila in drugi mož mi je umrl, potem pa je bil premor zaradi žalosti… in spet ustvarjam in sem aktivna na pesniškem področju,« pravi Marjanca, za katero lahko trdimo, da je izjemna osebnost tako po obnašanju, govorjenju, odprtosti, pristnosti in naravnosti. V pogovor o ustvarjanju in liku mame se je vključila tudi hčerka Veronika.

Marjanca tako na Krasu spet ustvarja novo poezijo, ki naj bi v kratkem zagledala luč sveta. Želi si tudi ponatis prve pesniške zbirke, katere naslov se je rodil iz duše in njenega imena DU-NCA. Zbirko je opremila z ilustracijami svojega očeta Roberta Hlavatyja.

Čeprav so njene pesmi žalostne in izražajo veliko trpljenja ranjene duše, so odzraz življenja in so ob koncu polne optimizma. Iz njih vejejo življenjske modrosti kot tudi teme minevanja, trpeče navezanosti na Koper in Kras, predvsem pa ljubezen do vseh živih bitij univerzuma.

V zahvalo je gostja ob telohih in zvončkih prejela še knjižico Kosovelove poezije Misli in prebliski in še marsikaj, ki jih je 65-letnici ustanovitve in 50-letnici poimenovanja Kosovelove knjižnice zbrala in uredila Jolka Milič.

Besedilo in slika: Olga Knez

Nekaj utrinkov iz Kosovelove knjižnice Sežana

Tudi marec je v Kosovelovi knjižnici Sežana pustil sledi. Poleg pesniško obarvanega Ostijevega večera in Literarne čajanke, na kateri smo gostili pesnico Marjanco Hlavaty, smo večere v knjižnici obarvali še z nekaj dogodki.

V petek, 6. marca 2015, smo predstavljali knjigo Kras in Brkini za radovedneže, ki je izšla pri ZRC SAZU. Poleg urednikov Nataše Fakin Bajec, sodelavke ZRC SAZU, in Ota Lutharja, direktorja ZRC SAZU, je pri predstavitvi sodelovala množica avtorjev prispevkov v tej knjigi.

12. marca 2015 so se na Domoznanskem večeru s temo Šport v knjižnici predstavila kar štiri društva: Planinsko društvo Sežana, Jamarsko društvo Sežana, Kolesarsko društvo Sežana in Športno društvo Kraški tekači Sežana. V zanimivi predstavitvi so sodelujoči predstavili zgodovino teh društev, delovanje v sedanjem času in vizijo za prihodnost, poiskali pa so tudi skupne točke in razmišljali o možnostih sodelovanja. Večer so soobli-kovali Vanda Femc in Jožica Milavec, Jordan Guštin in Jaka Jakofčič, Saša Ferfolja ter Simon Rebula.

V četrtek, 19. marca 2015, pa je bila otvoritev razstave z naslovom Položaj žensk na predvečer vojne, ki je nastala v sodelovanju Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani in ustanove Fundacija poti miru v Posočju. V pogovornem večeru o prvi svetovni vojni na Krasu in Sežanskem sta poleg dr. Urške Strle in dr. Petre Svoljšak spregovorila še Pavel Skrinjar in Srečko Rože. V razstavo sta z igranjem na harmoniko uvedla učenca Glasbene šole Sežana.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Slike: arhiv KKS

Irena Husu – Nedotakljiva

Pa je izšla, Irenina druga pesniška zbirka z naslovom Nedotakljiva. Pesnica v njej v petih razdelkih izpoveduje odnose do moškega. Izpovednost v pesmih dopolnjujejo umetniške fotografije Barbare Milavec.

Z Nedotakljivo smo se na Krasu pred kratkim srečali dvakrat, najprej 20. marca 2015, v Bunčetovi domačiji v Dutovljah, kjer je avtorica predstavila svojo poezijo v večeru, ki sta ga obarvala še moderatorka Mojca Uhernik Pipan in Branko Kjuder, nato pa še v Sežani, 27. marca 2015, in sicer v Kosovelovi spominski sobi na Ljudski univerzi. Tokrat se je z pesnico pogovarjala Magdalena Svetina Terčon.

O pogledu na pesništvo, ženski in moški princip in o (pesniškem) ustvarjanju pa je spregovoril tudi urednik pesniške zbirke in založnik založbe Amalietti & Amalietti Peter Amalietti. Večer je s harmoniko glasbeno obogatil učenec Glasbene šole Sežana Manuel Perhavec, ki vadi pod mentorstvom profesorice Mikele Uršič.

Nedotakljiva se nas je dotaknila. Vzemimo jo v roke.

Besedilo: Magdalena Svetina Terčon
Slika: David Terčon

18. literarni večer Literarnega društva Zlati čoln Sežana

V torek, 17. marca 2015, je Literarno društvo Zlati čoln Sežana v Kosovelovi sobi v Sežani ob 18. uri priredilo že 18. tradicionalni literarni večer na predvečer rojstnega dne Srečka Kosovela. V njegovi rojstni sobi so se predstavili spet po dveh letih, saj so bili lani zaradi prenove prostora literarni večer pripravili v Kosovelovem domu Sežana. Za uvod je članica društva Magdalena Svetina Terčon prebrala pesem v prozi Srečka Kosovela, nato je dvajsetero obiskovalcev nagovoril predsednik društva David Terčon, ki je predstavil četvero nastopajočih, kasneje pa tudi vodil večer. Tokrat so svojo poezijo brali trije člani društva, ki so nedavno izdali knjigo: Brigita Grmek Pirjevec, Irena Husu in Aleksander Peršolja; slednji je prebral tudi nekaj verzov Srečka Kosovela. Brigitina pesniška zbirka Čas čara je njen prvenec, izšel je pri KUD Open arts Sežana jeseni 2014. Irenina druga pesniška zbirka Nedotakljiva je izšla pri založbi Amalietti Ljubljana pred nekaj tedni. Aleksandrovo pesniško zbirko Bilke v krogu je ob ustvarjalčevi 70-letnici izdalo KUD Apokalipsa Ljubljana jeseni 2014. Gostja

Z leve: David Terčon, Brigita Grmek Pirjevec, Marjetka Poposki, Irena Husu in Aleksander Peršolja.

večera pa je bila pesnica in pevka iz Izole Marjetka Poposki, ki je predstavila svojo poezijo, ob spremljavi kitare pa zapela nekaj narodnih pesmi, s katerimi je predpredla večer, ki je bil posvečen tudi 21. marcu, svetovnemu dnevu poezije.

Besedilo: Izak Štok
Slika: Magdalena Svetina Terčon

Knjiga je knjiga

Ob svetovnem dnevu knjige, v sklopu prireditev Noč knjige, predstavljamo v Mladinskem Centru Podlaga knjigo Marka Rusjana Strah pred svobodo - hardkor in upor. Knjiga analizira dogajanja na goriški hardkor sceni v drugi polovici 90-ih let. S pogledom od znotraj Marko Rusjan razmišlja o pojavu hardkor scene ter o ideologijah in idejah, ki so jo poganjale. Epilog sklene s samorefleksijo o današnjem delovanju na glasbeni sceni. Predstavitev bo v Mladinskem Centru Podlaga 22. aprila ob 18. uri, na predvečer svetovnega dneva knjige. Prav na svetovni dan knjige 23. aprila ob 18. uri prav tako v prostorih Mladinskega centra Podlaga, načrtujemo otvoritev razstave na temo knjige dijakov šolskega centra Srečka Kosovela. Konec maja pa bomo v Sežani gostili naše prijatelje iz Mladinskega centra Trbovlje. Ob tej priložnosti bo Mitja Duh v sklopu predavanj Od človeka k človeku, ki jih organiziramo v sodelovanju s Kosovelovo knjižnico Sežana, v prostorih knjižnice pripravil predstavitev knjige Tek za življenjem. Roman je pretresljiva osebna izpoved mladega Trbovljčana, ki se v iskanju samega sebe in svojega prostora pod soncem ujame v past kriminala in mamil, za nekaj časa celo pristane v zaporu na Dobu, tik pred smrtjo pa se s Sizifovimi napori s pomočjo športa vrne na stezo življenja, ustanovi svoje športno-humanitarno društvo ter v stilu jeklenega športnika na trboveljskem stadionu odteče 100 km za socialno ogrožene otroke.

Spremljajte program Mladinskega centra Podlaga in ujamete lahko marsikakšno zanimivost. Se vidimo.

Urška Milač

Dva koncerta sklepnega dogodka Projekta ECHOS

Glasba je univerzalni jezik, ki podira vse ovire, hkrati pa tudi odraz kulture, promocija območja in priložnost za mlade glasbenike, da se predstavijo. Vse to je čezmejni glasbeni festival Echos, ki je zadnji dve leti bogatil poletne večere v obmejnem pasu med Slovenijo in Italijo s klasično glasbo, ki so jo poustvarjali mladi glasbeniki iz dveh sosednjih držav. Mladi talenti so bili izbrani med udeleženci poletnih taborov in so sestavili 16 različnih zasedb.

Aprila nas čakata dva koncerta v okviru načrtovanega sklepnega dogodka projekta, ki se financira iz programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007–2013. Partnerji projekta so Društvo Progetto Musica (vodilni partner), Kulturni dom Nova Gorica in Kosovelov dom Sežana.

Prvi koncert bo v nedeljo, 19. aprila 2015, ob 20.30 v Teatro Palamostre Udine, kjer bodo gostovali Solisti Veneti - Vivaldi Ensemble pod taktirko maestra Claudia Scimoneja, drugi pa v torek, 21. aprila, ob 20. uri v Kulturnem domu Nova Gorica, kamor bo v goste prišla skupina Vruja, ki bo na odru oživila etno glasbo.

V prvem delu obeh večerov se bodo predstavile čezmejne zasedbe, ki so bile izbrane med vsemi sodelujočimi v projektu leta 2013 in 2014. V drugem delu pa se bosta predstavili gostujoči zasedbi. V Vidmu bosta nastopili glasbenici, ki sta bili izbrani iz velikega števila mladih talentov, ki so sodelovali v projektu Echos, in sicer Valentina Danelon (violina) in Antilena Nicolizas (klavir). Nastopili bosta z zasedbo Solisti Veneti, ki se od vedno trudi približati kakovostno glasbo širšemu občinstvu, zlasti pa mladim.

Prost vstop do zapolnitve mest. Vabljeni.

Priporočamo vam, da si vstopnice za koncert 19. aprila v Vidmu rezervirate vnaprej na telefonsko številko +39 0432 532330 ali na elektronski naslov info@echosproject.eu.

Kulturni dom Nova Gorica
Torek, 21. 4. 2015, 20.00

PRVI DEL
Valentina Danelon, violina, **Karmen Štendler,** kitara, in **Neža Torkar,** harmonika
Janez Gregorc (1934–2012): Travica zelena
Václav Trojan (1907–1983): Suita Cesarjev slavec za violino, kitaro in harmoniko (pravljice H. Ch. Andersena) – izbor stavkov
Martina Morello, klarinet, **Kristina Seražin**, saksofon, in **Carolina Pérez Tedesco**, klavir
Francis Poulenc (1899–1963): *Trio op. 43*
Andante con moto
Rondo. Très vif
Irena Rovtar, flavta, in **Silvia Podrecca**, harfa
Nino Rota (1911–1979): *Sonata za flavto in harfo*
Allegro molto moderato
Andante sostenuto
Jacques Ibert (1890–1962): *Entr'acte*

Godalni kvartet in **Carolina Pérez Tedesco**, klavir
Mojca Fortin, violina
Beti Bratina, violina
Gea Pantner Volfand, viola
Zoran Bičanin, violočelo

A. Dvořák (1841–1904): *Quintetto con pianoforte in La maggiore, op. 81*

Allegro ma non troppo

DRUGI DEL

Glasbena skupina
Alenka Kranjac, glas, deska
Marino Kranjac, glas, violina, dude, kitara, mandolina, sopele
Rok Kleva Ivančič, violina, glas
Peter Kaligarič, harmonika
Gabrijel Križman, glas, kitara, mandola, flavta
Gorast Radojević, istrski bajs, električna bas kitara

Dodatne informacije na: www.echosproject.eu in na Facebook strani ECHOS 2014 Čezmejni Festival – Festival transfrontaliero.

Ekipa projekta Echos – Čezmejni odmevi
Slike: arhiv projekta

Rdeča raketa

Lansko poletje smo v Sežani in drugod po Krasu lahko videli kar nekaj 'čudnih tipov' in vozil, ki so se potikali po naših krajih. Na Krasu se je namreč snemal film z naslovom Rdeča raketa, ki smo si ga v kinodvoranah lahko ogledali v marcu in aprilu letos. Premiero smo doživeli tudi v Sežani, in sicer v četrtek, 26. marca 2015.

Mladinski film v produkciji VPK in RTV SLO ter distribuciji Cinemania group traja 90 minut in je nastal po istoimenski zgodbi Matjaža Pikala ter v režiji Vojka Anzeljca. Zgodba govori o Janu (16 let), ki že od malih nog išče svobodo, ki mu jo predstavljajo lastnoročno izdelana prevozna sredstva (kolo, motor, avto), s katerimi vedno znova beži v svet, stran od staršev in njihovih problemov ter uokvirjene šole. Janova oče in mama se zaradi problematičnega sina, ki je na meji med genijem in posebnežem, ločita. Ko je starejši, Janov nenavaden, a vesel značaj, zmeraj bolj zaznamujejo uporništvo in očitna neprilagojenost na sistem, katerega suženj noče biti. Zaradi nakopičenih prestopkov mu grozi popravni dom, zato si sam sestavi avto, s katerim bo skupaj z dekletom in najboljšim prijateljem dokončno pobegnil v svet.

Vojko Anzeljc se s filmsko in TV režijo ukvarja že več kot 20 let. Je režiser celovečernega igranega filma Zadnja večerja (2000), ki si ga je v Sloveniji ogledalo 65.000 gledalcev. V tujini je bil prikazan na veliko mednarodnih festivalih in prejel tudi nagrade. Dokumentarne izkušnje je Vojko nabiral na TV oddaji Odklop, ki je prejela dve leti zapored (1997 in 1998) viktorja za najboljšo oddajo leta. Režiral je več TV serij: TV Dober dan 2000–2002), Trafika(2002), Čokoladne sanje (2003), Mi se mamo radi (2005), Začnimo znova (2006–2007), Swingerji (2008). Režiral je tudi kratki film Faktor sreče (2004).

Igrajo:

ALJOŠA Bregar, GAJA Filač, JERNEJ Kogovšek, JURE Ivanušič, IVA Babič, IZTOK Jereb, ALENKA Kozolc Gregurič, MATJAŽ Pikalo, FRANKO Korošec in drugi.

direktor fotografije	MIHA Tozon
kostumograf	BORIS Arivuković
skladatelj	GREGA Peer
oblikovalka maske	ŠPELA Veble
scenograf	ALEKSANDRA Saša Prelesnik
snemalca	GREGOR Zupan
producent	TOMAŽ Taškar
izvršni producent	ANDREJ Kregar
režiser	VOJKO Anzeljc
režiserjev pomočnik	FLORIJAN Skubic
tajnica režije	LEONIDA Jovanovič
vodja snemanja	ČEDOMIR Bučar
montažerja filma	MATEVŽ Pirnat, JANEZ Bricelj
ostrilec	BOŠTJAN Tršek in drugi

Glede na to, da je film mladinski, so v filmu potrebovali tudi mlade igralce. Odločili so se, da jih nekaj poiščejo tudi med nami. Na avdiciji so izbrali tri osnovnošolce: Emo Krpan, Štefana Sedmaka Sušiča in Jašo Vodičarja ter srednješolko Urško Orel, tudi sodelavko Kosovelovega doma Sežana (lik škratke Srečke). Vsi so si pridobili neprecenljive izkušnje in v snemanju zelo uživali.

Besedilo: Nina Ukmar
Slike: Aleksandra Saša Prelesnik

Dotik sanj z likom Valerije

Urška Orel, dijakinja četrtega letnika gimnazije ŠC Srečka Kosovela v Sežani, je sooblikovala film Rdeča raketa. Kako jo je sodelovanje v filmu zaznamovalo, je spregovorila tudi v najinem kratkem pogovoru.

1. Kakšne izkušnje z igro si imela pred filmom?

Pred filmom sem pridobila kar nekaj izkušenj: v gledališki igri, v skupinski gledališki igri, oblikovala sem gledališki lik Škratke Srečke, preizkusila sem se tudi kot voditeljica v številnih nastopih.

Obiskovala sem gledališko šolo pod mentorstvom Andrijane Boškoske Batič.

Pridobila pa sem tudi veliko neformalnih nasvetov od številnih mentorjev, predvsem pa od Gojmirjja Lešnjaka - Gojca in Rafaela Vončine.

2. Kako si prišla do vloge v filmu?

Očitno sem ravnatelja Šolskega centra s kakšno gledališko vlogo toliko prepričala, da me je k sreči na dan, ko je bila avdicija, vprašal, kako je bilo na njej, ker je bil prepričan, da sem se je udeležila. Jaz pa o

tem nisem še nič vedela.

Do vloge sem torej prišla, ker me je ravnatelj tisti trenutek obvestil, pohitela sem in se prijavila na avdicijo. Avdiciji je sledilo povabilo k sodelovanju v filmu.

3. Kdaj si izvedela, da si bila izbrana za vlogo v filmu in kako si sprejela to novico?

Glede na veliko število prijavljenih, za kar sem izvedela naknadno, je bila odločitev producenta dokaj hitra. Čez približno tri tedne sem dobila povabilo k sodelovanju.

Vsekakor sem odločitev sprejela zelo pozitivno, hkrati pa sta me odgovornost in radovednost še bolj pritegnili.

4. Kako in koliko časa je potekalo snemanje?

Samo snemanje je potekalo pod okriljem RTV Slovenija in produkcijske hiše VPK na zelo profesionalni ravni, kar je zahtevalo tak pristop tudi od nas, igralcev.

Snemanje je potekalo 20 dni, od tega sem imela jaz na voljo štiri snemalne dneve. Mogoče za občutek, dve minuti filma smo snemalni štiri ure. Sicer to res zveni dolgočasno in naporno, ampak je ravno nasprotno – adrenalinsko in zanimivo.

5. Kakšne vtise in izkušnje si dobila med snemanjem?

Vtise podoživljaš potem še kar nekaj časa, ker v tistem trenutku ni časa za razmišljanje in ko podoživljaš občutke, hkrati primerjaš izkušnje. Skratka, vtisi in izkušnje so mi nedvomno obogatili moje dosedanje delo pa tudi osebnost.

6. Kakšen je bil občutek, ko si se prvič videla v končanem filmu?

Adrenalin je bil na višku. Imela sem večjo tremo, kot kadar igram pred polno dvorano ljudi. Občutki so neverjetni, povrnejo ti vso energijo, ki si jo porabil za snemanje filma.

Takoj po tem pa gledaš film kot gledalec in v bistvu prvič sestavljeno zgodbo ter razumeš režiserja, zakaj je bilo potrebno določene stvari tako točno poudariti.

Moram pa priznati, da je lik Valerije, ki sem ga igrala v filmu, videti tako zaščitniško, da me je še enkrat ob gledanju presenetil. (smeh)

7. Kaj pa po filmu? Ostajaš v stiku s kom od soigralcev, ekipe?

Seveda. Mislim, da nisem imela sreče samo pri tem, da so me izbrali za vlogo, ampak tudi, da so izbrali krasno ekipo, v kateri se odlično razumemo. Najbolj z Gajo Filač, ki je v filmu odigrala glavno žensko vlogo Ano. V filmu igram njeno najboljšo prijateljico. Ko sva se z Gajo prvič srečali na sestanku z režiserjem Vojkom Anzeljcem v Ljubljani, v produkcijski hiši VPK, sem ugotovila, da je zelo prijetna oseba, s katero sva navezali stike še med snemanjem, da sva sedaj še večji prijateljici, kot sta v filmu najina lika.

8. Imaš tudi, kar zadeva igro, kakšne načrte za prihodnost?

Nedvomno jih imam, vendar pa izbira vloge in nastopanje nista odvisna samo od mene oz. samo od igralca ali kakršnega koli posameznika. Oder, gledališče, film je bolj ali manj ekipno delo in vsi, ki želimo nastopati, moramo, tako ali drugače, nekoga v to prepričati.

Tudi če igram samostojen lik, kot je Škratka Srečka, ki prikoraka iz Škratje vasi ob sobotah v Kosovelov dom, stoji za mano ekipa, ki skrbi, da vse teče, tako tehnično kot tudi programsko.

Obenem pa bi rada povedala, da sem se prav pri snemanju filma Rdeča Raketa dotaknila sanj: biti v ekipi oz. stati ob velikih igralskih imenih, kot so: Vojko Anzeljc, Matjaž Pikalo, Miha Tozon, Jure Ivanušič, Iva Babič, Alenka Kozolc Gregurič, Franko Korošec, Iztok Jereb …

Torej, želim še nastopati, kajti v letih nastopanja je to postalo sestavni del mojega življenja.

Urški lahko samo zaželim, da bi se ji njene želje in prizadevanja uresničila, nam pa, da bi jo v gledaliških ali filmskih vlogah še velikokrat gledali.

Besedilo: Bor Terčon
Slika: arhiv Urške Orel

Napad s prejo/nitjo ali v izvirniku Yarn bombing

Napad s prejo/nitjo, ki pravega prevoda v slovenščino niti nima, je oblika umetnosti, ki preoblači spomenike in urbano opremo z obrtjo, ki vihti kvačko. Nina Kramar Cverle in Alenka Fon sta kvačkano prevleko uličnemu pohištvu nudili tudi v Sežani. Mogoče je kdo od vas že opazil njuno lansko akcijo – oblečena debla dreves v parku ali npr. okrašene parkomate.

Alenka Fon je končala aranžersko srednjo šolo, sedaj ustvarja pod blagovno znamko TreeHouse. Oblikuje tekstilije, umetniške inštalacije in organizira razne dogodke in festivale. S partnerjem pravkar ustanavljata društvo. Nina Kramar Cverle zase pravi, da je čistunski samouk. Oblikuje in izdeluje nakit, pokrivala, torbe

in druge fine reči. Trenutno jo navdihuje polstenje.

Spoznali sta se, ko sta bili 'štantarski' sosedi na festivalu Histerija. Kasneje sta ju družila otročka, seveda pa tudi kvačka kot medij. Skupaj sta si v Novi Gorici celo poletje delili stojnico na GoArtu ter obenem kvačkali. Izvedli sta delavnico, na koncu pa izdelali kar nekaj dekoracij za manjši trg. Zatem so ju zasrbeli prsti in neko noč sta gverisko akcijo izvedli tudi v Sežani. Njuna prva akcija je bila izvedena takorekoč čez noč, naslednji dan je izginilo skoraj vse, razen manjših okraskov pred sežansko pošto. Druga njuna akcija pa je slučajno sovpadala z branjem v parku in tiste prevleke na drevesih (tudi na fotografijah) so zdržale dlje. Trenutno se pripravljata na večjo akcijo, za katero pa še nista odločeni, kje jo bosta izvedli.

Na vprašanje ZAKAJ sta soglasni – njun namen je olepšava javnih površin in povečanje prepoznavnosti kvačkanja. Mogoče spodbudita še koga?

Nina si želi v prihodnosti učilno za ohranjanje ročnih del. Svoje kvačkarije bi rada pripeljala v galerije. Alenka si želi, da bi Sežana nudila brezplačne prostore (ali vsaj za minimalno najemnino) za ustvarjalne ljudi – ateljeje – in tako spodbujala predvsem mlade ljudi.

Guinnessov svetovni rekord v kvačkanju pa bodo podirali pri sosedih. Megalomanskega projekta Največja odeja za največji evropski trg - Odeja za Guinnessov rekord so se lotili v društvu Picknitartcafe, ki na ta izziv in ustvarjanje vabi vse, ki bi se akciji želeli pridružiti. Kolektivno delo bo na ogled 20. junija letos na trgu Piazza Unità d'Italia v Trstu.

Guinnessovo knjigo rekordov zasedajo Japonci, ki so nakvačkali odejo v velikosti 1020 kvadratnih metrov. Ob koncu dogodka bo odeja razkosana in posamezni

kosi bodo naprodaj v dobrodelne namene, izkupiček od prodaje bodo podarili tržaški AISM (italijansko združenje za multiplo sklerozo).

Besedilo: Nina Ukmar
Fotografije: Alenka Fon, Nina Kramar Cverle

Primorska poje 2015

Primorska poje so poimenovali srečanje odraslih pevskih zborov, ki bo letos organizirano že 46. leto zapored in je neke vrste pevski praznik in poklon slovenski, tuji ter ljudski in umetni pesmi. Srečanja, ki ga z roko v roki organizirata Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in Zveza pevskih zborov Primorske, se bo letos udeležilo preko 200 zborov na 30 srečanjih po vsej Primorski in v zamejstvu. Letos je bilo prvo srečanje Primorska poje 27. februarja na gradu Dobrovo, končalo pa se bo konec aprila s srečanjem v Trenti, Gropadi in Zavarhu. V tem času bodo ljubitelji zborovskega petja slišali skoraj 800 različnih pesmi oz. njihovih priredb.

Comenius.

V Zadružnem domu v Štorjah bomo v nedeljo, 19. aprila 2015, ob 17. uri slišali ženski pevski zbor Sinji galeb DU iz Izole, Vokalno skupino Ubeljsko, Moško vokalno skupino Fantje pod latnikom, Moški pevski zbir Lig, Dekliško vokalno skupino Mavrica, Moški pevski zbor Srečko Kumar in Mešani pevski zbor Lipa iz Šempasa. Nepogrešljiva spremljevalka Primorske poje je naša zvesta napovedovalka Ana Godnik, ki nas bo tudi letos razveseljevala s svojo besedo in svojim humorjem. Prisluhnite nam in praznujte z nami prihod pomladi in primorski praznik petja.

Besedilo in slika: Vladislava Navotnik

Kroži obroči
www.sezana.si

Kaj smo pa taborniki počeli?

Sežanski taborniki smo februarja izvolili rahlo prenovljeno vodstvo na rednem občnem zboru in se podali prvim izzivom na proti.

20. februarja smo GG-je poslali na Lačne igre oziroma zimovanje RKJ v Vreme. Tam so se otroci preizkusili v prvi pomoči, streljanju s fračo, miselnih ugankah, vozlariji in poskušali najti pot iz labirinta. Dogodka se je udeležilo 12 tabornikov, organizatorji pa so bili s celotnim zimovanjem zadovoljni.

Zadnjo februarsko soboto je peščica J'rt izkoristila za malce daljši sprehod po poteh in brezpotjih našega Krasa. Čeprav prvotnega načta, ki naj bi vodil po trasi tekmovanja STPM iz leta 1977, niso upoštevali, niso počivali. Najbolj vztrajni udeleženci se lahko pohvalijo s kar petindvajsetimi prehojenimi kilometri.

Prihod pomladi smo RKJ-jevci proslavili na prav poseben način. 21. marca se je skupina sežanskih tabornikov, skupaj s

taborniki iz Ilirske Bistrice in gozdarji, odpravila v Knežak na drugo pogozdovanje slovenskih gozdov. Pomlad so tako pozdravili z 19.000 posajenimi drevesi.

Takoj naslednji dan pa smo taborniki ponudili pomoč še organizatorjem Malega kraškega maratona in tam sodelovali kot redarji.

Tako februar kot marec sta bila polna zanimivih akcij in komaj čakamo, da izvemo, kaj nam bo prinesel april. Nič se ne čudite, če takrat vidite po Sežani kaj več rutk, saj 22. aprila praznujemo dan tabornikov. Imeli bomo tudi prestop, na katerem bomo podelili rutke novim članom in oznake za najprizadevnejše tabornike.

Besedilo in sliki: RKJ

Pot v obljubljeno deželo

V petek, 27. februarja 2014, zvečer smo se skavti iz Srečkovega stega odpravili na zimovanje v Otalež. Ob petju skavtske in državne himne smo dvignili skavtsko in slovensko zastavo in tako se je naše zimovanje tudi uradno začelo.

Po večerji nas je obiskal Jozue, Mojzesov naslednik, in nas povabil, da z njim osvojimo obljubljeno deželo. Kot je bilo v navadi Izraelcev, smo se tudi mi razdelili v tri rodove, ki so skupaj opravljali svoje dolžnosti, se igrali, zabavali in si pomagali. Preden pa bi se lahko odpravili na pot v obljubljeno deželo, smo preko iger morali zbrati zaloge hrane za dolgo pot. Vsi rodovi smo se trudili kar najbolje opraviti zabavne naloge in na koncu je bilo hrane dovolj za vse, pa tudi smeha ni manjkalo. Po večerni molitvi smo odšli spat, vendar pa nočni počitek ni trajal dolgo. Skupaj s starešinami in Jozuetom smo se odpravili v nočno izvidnico mesta Jerihe, ki nas je čakalo v obljubljeni deželi na drugi strani reke Jordan. Vendar je mesto varoval stražar in brez pomoči prebivalke Rahabe nam ne bi uspelo priti v mesto in iz njega, ne da bi nas opazil. Zato smo ji obljubili, da bomo njeni hiši prizanesli, ko bomo zavzeli Jeriho. Ko smo si ogledali mesto, smo se vrnili v hišo in tokrat spali do jutra.

Naslednji dan smo se podali na pot v obljubljeno deželo. Po uri hoje smo prispeli v dolino, kjer smo po ozki 'brvi' morali prečkati del suhe rečne struge. Ko smo vsi uspešno prišli čez reko v obljubljeno deželo, smo iz kamenja in skrinje postavili oltar ter v zahvalo za srečno pot darovali mašo. Po maši pa nas je čakalo kosilo, ki smo ga vsi nestrpno čakali. Nazaj proti hiši smo se odpravili po starostnih skupinah in kljub strmi poti navzgor ni nihče omagal. Po vsem tem

nas je čakala najvažnejša naloga: zavzeti mesto Jeriha. Mesto (postavljeno iz nekaj količkov in vrvi, ki so predstavljali hiše in

obzidje) je tokrat varovalo še več stražarjev. In ker si mesta ponoči nismo mogli dovolj natančno ogledati, nismo vedeli, katera je Rahabina hiša. Večkrat smo morali v mesto, da smo pregledali vse hiše, pri tem pa smo morali paziti še na to, da nas niso ujeli stražarji, ki so tiste, ki so jih ujeli, odpeljali v ječo. A še dobro, da je bil z nami Jozue, ki nam je pomagal pobegniti, kadar stražarji niso gledali. Ko smo ugotovili, katera je Rahabina hiša, smo mesto napadli, porušili obzidje in vse hiše, razen njene. Ker je bilo vse skupaj zelo naporno, smo bili zelo veseli, ko smo ugotovili, da nas že čaka večerja. Večerji pa je sledil najboljši del dneva: zabavni večer. Bilo je res veliko smeha in petja, veselja in igranja pa tudi zaspanosti. Z nasmehom na ustih smo od utrujenosti takoj zaspali.

V nedeljo po zajtrku smo iz snega postavili manjši oltar, na vrhu zakurili ogenj, nato pa se ob plamenu spomnili na našo skavtsko obljubo in zakone, ki nas vodijo v življenju in nam kažejo pravo pot. Žal se je naše zimovanje bližalo koncu in po temeljitem čiščenju hiše smo slavnostno spustili zastave in se odpravili domov, bogatejši še za eno dogodivščino.

Besedilo: Eva Pavletič
Sliki: Marija Čajko

Mladinska čajanka v Sežani

V primorskem družbenem Središču Rotunda kot Stičišču nevladnih organizacij Obalno-kraške regije, smo marca pripravili srečanje ob čaju za organizacije v Občini Sežana, ki delajo z mladimi. V občinski dvorani Kras – Carso smo se se tako dobili s predstavniki Občine Sežana, Društva tabornikov Rod kraških J'rt, Kosovelovega doma Sežana, Zavoda ŠTIP, MC Podlaga, Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana in Inkubatorja Sežana. Skupaj smo premleli več idej, kaj bi lahko ukrenili na področju mladine v sežanski občini. Med temi je bila pobuda za vikend startup, oblikovanje raziskovalnih nalog za dijake, osnovanje prostora za kreativo, vzpostavitev obvestilnika ali informatorja za mlade, skrb za boljše prevoze za mlade in ureditev vrtičkov za mlade. Strinjali smo se tudi, da bi ustanovili mladinsko komisijo, ki bi poskrbela za uresničitev in pregled zbranih idej.

Središče Rotunda sicer enkrat tedensko, in sicer ob sredah, deluje v Sežani (med 8. in 12. uro), dosegljivi smo na 05 145 84 10 ali na elvis@sredisce-rotunda.si. Nevladnim organizacijam nudimo brezplačno izobraževanje, svetovanje in mentorstvo, na novo pa ponujamo tudi specializirani računovodski servis za zavode, društva in socialna podjetja. Prebrskajte po naših spletnih straneh www.sredisce-rotunda.si ali www.sticisce.si, kjer lahko izveste marsikaj novega in koristnega!

Besedilo in slika: Središče Rotunda

Zopet z odliko

V februarju in marcu vsako leto potekajo regijska in državna tekmovanja mladih glasbenikov Slovenije – TEMSIG. Naši učenci so na njih vedno uspešni. V letošnjem letu so potekala tekmovanja v naslednjih disciplinah: violina, viola, violončelo, kontrabas, kitara, citre, harfa, solfeggio ter komorne skupine s pihali. Naša šola je imela predstavnike v disciplini kitara, violina, solfeggio ter komorne skupine s pihali. Regijskega tekmovanja se je udeležilo 20 učencev Glasbene šole Sežana. Gloria Bucci, violina, Valerij Rojc, Katarina Stantič, Martin Stojanoski, kitara, Maja Kireta Lukavečki, solfeggio, ter kar štiri komorne skupine: kvartet flavt in trije kvarteti klarinetov, kar je pomenilo več kot polovico udeležencev v tej disciplini. Za svoj nastop so naši učenci prejeli pet srebrnih ter tri zlata priznanja. Dobitniki zlatih priznanj so se uvrstili na državno tekmovanje, ki se letos že drugič odvija na Primorskem. Žal zaradi prostorske stiske na Glasbeni šoli Sežana ne moremo prevzeti nobenega tekmovanja na državni ravni, zato pa se naši učenci zelo uspešno predstavljajo po drugih šolah, kjer se odvijajo omenjena tekmovanja. Državno tekmovanje TEMSIG je letos potekalo na glasbenih šolah v Kopru, Novi Gorici, Postojni, Tolminu, Idriji, Cerknici ter na Vrhniki.

Mladi kitarist iz Kozine Valerij Rojc iz razreda Igorja Starca je na državnem tekmovanju osvojil 90 točk in prejel srebrno priznanje.

Kvartet klarinetov, v zasedbi Dominik Uršič, Staša Vodopivec, Vito Peric ter Jaka Levstek, ki vadijo pod mentorstvom

Branislava Trifkovića, je za svoj nastop v Tolminu prejel 87 točk ter bronasto priznanje.

Kvartet flavt, v zasedbi Anja Kravanja, Julija Mevlja, Nina Svetina ter Nika Strnad, je v svoji kategoriji odlično odigral svoj program. Strokovna žirija jim je namenila 94,20 točk, kar je zadostovalo za visoko srebrno priznanje. Manj kot ena točka jim je zmanjkala do zlatega priznanja, pa bi imeli na šoli celo paleto odličij. Njihova mentorica je Tamara Tretjak, ki že vrsto let skrbi za njihov napredek tako solistično kakor tudi v kvartetu.

Z vrhunskim rezultatom pa nas je razveselila saksofonistka Sandra Rijavec iz Petrinj, ki svoje znanje izpopolnjuje v razredu Mitje Žerjala. V začetku marca se je udeležila mednarodnega tekmovanja Davorin Jenko v Beogradu, od koder se je vrnila s 1. nagrado ter posebnim priznanjem žirije za osvojeno najvišje število točk v svoji kategoriji.

Kvartet flavt

Kvartet klarinetov

Valerij Rojc

Številčna bo tudi udeležba naših učencev na mednarodnem tekmovanju SVIREL v Štanjelu. O njihovih uspehih bomo poročali v naslednji izdaji Kraškega obzornika.

Vsem tekmovalcem in njihovim mentorjem ter korepetitorjem iskreno čestitamo.

Besedilo: Ivo Bašič
Slike: arhiv Glasbene šole Sežana

Pustni hoplahop v Sežani

Na pustni torek smo Vrtec Sežana in Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana organizirali pustno rajanje za otroke v telovadnici v Sežani za predšolske otroke in učence do 3. razreda osnovne šole.

Nastopili so naši zvesti plesalci domače plesne skupine Mavrica, animator in povezovalec programa Teo Ukmar in naše male maškare. Veselili smo se ob norčijah in vragolijah malih in velikih šem, ki so sproščeno telovadile in plesale, tudi po vseh štirih. Otroci so bili nadvse navdušeni nad izvirnostjo mask svojih vrstnikov in svojih staršev. Da je vse teklo brezhibno, so poskrbele neutrudne vzgojiteljice Vrtca Sežana in prostovoljci društva MDPM Sežana, ki radi priskočijo na pomoč in so dobre volje, ko gre za zabavo otrok.

Da je bilo res zabavno, dokazuje tudi dejstvo, da je zima že skoraj pobrala šila in kopita.

Besedilo: Ana Pangos,
Sliki: arhiv MDPM Sežana

Pustni torek v Lehtah

Hopsasa, risasa pustna nedelja – lan´ sem bil špeha sit , letos pa zelja...
(Niko Kuret: Praznično leto Slovencev)

Tako so včasih zapele pustne šeme na Slovenskem, ko so od hiše do hiše pobirale darove zato, da so si po končanih obhodih naredile skupno pojedino.

Staro pravilo je velevalo da mora biti o pustu svinjska glava na mizi. Svinjino je treba skuhati že za debeli ali tolsti četrtek. Pa ne gre pozabiti, da so se zelja ob pustu ponekod pri nas izogibali, medtem ko ga drugod zel radi postavljajo na mizo. Velja seveda le tedaj, če je prašič vanj stopil.

Kako pa je bilo letos pri nas? Z otroki smo se na pust dolgo pripravljali. Okrasili smo igralnice in garderobe, pogovarjali smo se ter ogledali slike o maskah nekoč in danes, naučili smo se pustne pesmi:

Maškare, Fiju, fiju, Trlala, hopsasa, naredili različne improvizirane inštrumente, da bi z ropotom odgnali zimo in barvali obraze. In tako na pustni torek v vrtcu ni bilo otrok, pač pa vile, klovni, čarovnice, pikapolonice, pike nogavičke, gusarji in druge maškare. Z otroki iz starejših skupin (Metuljčki, Ježki, Krtki, Muce in Želvice) smo odšli na pustno povorko po vasi, mlajši otroci pa so rajali v vrtcu. Po poti smo od domačinov dobili bonbone, včasih pa so dobili jajca in klobase. Povorka se je zaključila v kalu, kjer so nas vaščani pogostili s krofi, vrtec pa s čajem, ki ga je pripeljala Melita. Za veselo razpoloženje in ples je poskrbel klovn Edi s harmoniko.

Tudi včasih so se vaščani zbirali ob kalu, na pustno sredo pa so tam pokopali pusta.

Časi sicer marsikaj spreminjajo, tisočletja stari pust pa je trdoživ in se ne umakne.

Besedilo in sliki: Mirjam štrukelj

Zeleni nahrbtnik in zmajček Jurček

Ponovno je stekel projekt Zeleni nahrbtnik, ki ga na območju občin Krasa in Brkinov že vrsto let uspešno organizirava Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana in Vrtec Sežana. V tem šolskem letu bomo spoznali pravljico z naslovom Eko čarovniška šola avtorice Mojiceje Podgoršek. Namen projekta je preko igre in pravljic otroke ozaveščati o pomembnosti varovanja in zaščite narave in okolja ter spodbujati kritično mišljenje do okoljske problematike.

Rdeča nit projekta je zmajček Jurček, ki obiskuje otroke v vrtcu, pripoveduje eko pravljice in posreduje sporočila o pomenu naravnega in zdravega načina življenja. Običajno ostaja v vsaki enoti nekaj dni in skupaj z otroki rešuje pomembne ekološke naloge, ki jih zanje načrtujejo in skrbno pripravijo njihove vzgojiteljice. Plišasti zmajček otroke običajno spremlja pri igri, na sprehodih in prireditvah. Malčki so tako vsako leto bogatejši za nova spoznanja in odkritja, da bodo v prihodnosti za naravo znali kar najbolje poskrbeti.

Letošnja tema Zdrava prehrana in ekološko pridelovanje je bila tudi povod za pripravo gledališke predstave, ki jo bomo predšolskim otrokom zaigrali v vseh enotah vrtca občin Krasa in Brkinov.

V projektu sodeluje tudi ljubiteljska umetnica Beti Njari, ki je izdelala čudovito sceno in sedaj skupaj obiskujeva enote sežanskega vrtca ter se pri igranju pravljice prav tako zabavava kot otroci.

In kaj o najinem igranju misli soigralka Beti Njari?

Z Medobčinskim društvom prijateljev mladine Sežana zelo rada sodelujem, zato sem se tudi tokrat z veseljem odzvala Aninemu povabilu.

Z zvrhano mero dobre volje sva se lotili dramatizacije, če se temu, kar sva počeli, lahko tako reče. Najino preobrazbo v lutkarici najbolje opišejo smeh, zmeda in nekaj bolečih mišic. Med jecljajočimi vajami sva se opogumljali s krilaticami o pomembnosti namena in se tolažili z dejstvom, da so otroci zelo hvaležno občinstvo. Potem pa hop v avto in na ognjeni krst.

Kako sva se odrezali, težko rečem. Otroci se zabavajo, to je dejstvo. Dobro vzgojene vzgojiteljice naju zmeraj pohvalijo. Midve pa … midve uživava v najinih vlogah. Tako močno, da si jaz na skrivaj želim še več takih prireditev.

Besedilo: Ana Pangos in Beti Njari
Slika: Iris Zadnik

»Ne sledite preveč nasvetom drugih, da ne boste pozabili, česa si sami najbolj želite«

To je bila ena izmed misli naše gostje, nekdanje učenke, danes uspešne modne oblikovalke Neli Štrukelj, na prireditvi, s katero smo na OŠ Srečka Kosovela obeležili letošnji kulturni praznik.

Ker je letošnji šolski projekt posvečen izobraževanju in poklicni izbiri, so na prireditvi še posebej prisluhnili učenci devetega razreda, ki morajo namreč letos že kar resno razmisliti o svoji poklicni poti. To je bilo tudi eno izmed vprašanj, ki smo jih med intervjujem postavili naši gostji. Njen odgovor se je glasil: »Za ta poklic sem se odločila zelo spontano. Ne morem si predstavljati, kako je, če greš v službo in ves čas samo čakaš, kdaj boš lahko šel domov. Moj poklic jemljem tudi kot svoj hobi, saj si življenja brez njega ne morem predstavljati.«

Izvedeli smo, da se poleg oblikovanja oblačil posveča tudi oblikovanju modnih torb, čevljev, denarnic in celo miniaturnih stenskih vrtičkov. Neli Štrukelj je zaslovela leta 2008, ko je na slovenski trg prodrla njena izvirna večnamenska in tehnično izjemno dovršena torbica Smart i-bag, ki jo je zasnovala za svojo diplomsko nalogo. Želela si je namreč narediti nekaj posebnega, osebnega, ne le navadno torbico, ki bi se od drugih razlikovala le po obliki in barvi.

Njena ustvarjalnost pa ves čas išče novih poti. Sama se podpisuje že pod dve blagovni znamki, I-BAG i Nelizabeto, uspešno pa sodeluje tudi z drugimi. Za eno izmed njih je oblikovala kolekcijo plezalnih športnih oblačil. V zadnjem času uspešno sodeluje z različnimi gledališči tudi kot kostumografinja. Prepričana je, da je navdih za delo mogoče najti vsepovsod, v Kosovelovih konstruktivističnih verzih pa tudi preprostih detajlih slovenske folklore.

Modna oblikovalka je komentirala tudi svoji kreaciji, ki sta ju predstavili 'manekenki', devetošolki Alesia in Evelin, in razstavo svojih unikatnih modnih torbic.

V slogu šolskega projekta je nastopila tudi šolska dramska skupina pod vodstvom učiteljice Jasmine Martini, ki je s kratkimi dramskimi prizorčki predstavila dva najbolj 'popularna' poklica, poklic učitelja in poklic učenca.

Prepričani smo, da bo mlada oblikovalka požela še veliko uspehov in postala zgled mnogim mladim, ki se podajajo na negotovo poklicno pot.

Besedilo: Sandra Furlan
Slika: Goran Pejić

V ribarnici Dobra ribica učenci pridobivali informacije o poklicu, delu in izkušnjah

Sežanski petošolci smo 3. februarja 2015 obiskali ribarnico Dobra Ribica v Karsiki, kjer sta nas prodajalka gospa Darja Colja in lastnik ribarnice Bojan Šener prijazno sprejela. Oba imata o ribah, lovljenju, pripravah ribjih jedi veliko znanja in izkušenj. Darja je razdelila ribe na bele, ki so slajše in okusnejše, ter modre ribe. Zatrdila je, da so najbolj zdrave sardele in sardoni, ker so manjše in imajo krajšo življenjsko dobo, saj zaužijejo v morju manj strupenih snovi. Opazovali smo njene spretne roke pri postopku pravilnega čiščenja ribe. Uporabljala je posebno strgalce. Ribje samice so polne iker. Tako prepoznamo spol ribe. Tudi v zamrzovalniku imajo polno rib (osliče, škampe, kozice, hobotnice, lignje ...)

Sošolec Erik je z navdušenjem pojasnil, da velikokrat doma hobotnico očistijo in jo z začimbami vred skuhajo v vodi. Ohlajeno stlačijo v plastenko in ji odrežejo dno. Vse skupaj zamrznejo. Preden jo na salamoreznici zrežejo na zelo tanke rezine, odrežejo del plastenke. Hobotnico začinijo z balzamičnim kisom, oljem in soljo.

Ob zaključku obiska v ribarnici Dobra ribica nam je Bojan pripravil še veliko presenečenje. Postregel nam je z ocvrtimi kalamari, giricami in svežim domačim kruhom. Le kdo bi se takšnim dobrotam lahko uprl? Z veseljem smo planili nadnje.

Gostoljubnosti ne bomo pozabili. Skupaj z razredničarko Suzano Čehovin Verč smo jima nadvse hvaležni.

Besedilo: učenci 5. c:
Denis, Alen, Erik, Neža in Špela in učiteljica Suzano Čehovin Verč
Slika: arhiv OŠ Sežana

Občutili tajsko masažo z aromatičnim pomarančnim oljem….

Učenci 5.c smo imeli v gosteh ekipo Wellnes centra Sanai, ki se nahaja v hotelu Safir. Pod vodstvom strokovno usposobljene gospe Martine Jerina in celotne ekipe maserk, s sodobno tehnologijo in raznovrstnimi masažami nam omogočajo vzdrževanje zdravja, izboljšujejo naše počutje, koncentracijo in izboljšujejo medsebojne odnose. V delovnih uniformah so nam prikazale tradicionalno tajsko masažo s pomarančnim oljem in tajskim mazilom, ki je imelo močan in prijetno pekoč vonj. V Wellnesu se tajska masaža izvaja na tleh, na kar te maserka spretno pohodi, razteza in popoka. Moja mama je izvrstna in ponosna sem nanjo, saj me zmasira vedno, ko se mi zahoče in ob slabem počutju. Verjamem in si močno želim, kot vsi moji sošolci, da nas bodo maserke Wellnes centra Sanai še obiskale. To je bil poseben dan.

Besedilo: Ivana Jerina Rep
Slika: Suzana Čehovin Verč

Nekaj zanimivih izjav mojih sošolcev:
Lepo mi je dišalo tajsko mazilo in masažno olje. Erik P.
Ob masaži se sprostiš in bolečine minejo. Martin Z.
Masaža je bila prijetna in sproščujoča. Sabina D.
Še vedno občutim tajsko masažo. Bilo je carsko. Špela B. Z.
Maserka je imela nežne roke, zato mi je bilo prijetno. Neža J.
Všeč mi je bilo, ko so nam Tajke predstavile tajščino. Amina S.
So prijazne in dobre maserke. Upam, da bodo še prišle k nam. Nina K.
In kako prijetno so se smejale. Primož G.
Užival sem v tajski masaži glave. Deni M.
Ne bom pozabil, zakaj se je ena izmed maserk odločila za ta poklic. Jure K.
Po masaži glave sem lažje reševal račune deljenja pri matematiki. Matej S.
V Wellnesu imajo veliko ponudb z najrazličnejšimi masažami. Alen K.
Jaz pa zavidam naši učiteljici, ki je dobila darilni bon za masažo. Tino T.

Obisk železniške postaje

Učenci 5.c smo se v sredo zjutraj odpravili na sežansko železniško postajo. Pričakala sta nas inštruktor strojevodij Franko Šavli in elektromehanik David Bezjak in pokazala veliko zanimivosti, povezanih z delom na železnici. Železniška postaja v Sežani je bila zgrajena leta 1857. Ima veliko tirov. S tovornimi vlaki najpogosteje prevažajo razsuti tovor (premog in železovo rudo). Vlak s polnimi vagoni lahko tehta tudi 1600 ton. Največ tovora vozijo iz Luke Koper po vsej Evropi. Potniški promet upada, čeprav je precej poceni. Poznamo dizelske in električne lokomotive. Lokomotiva stane približno 4,5 milijone evrov.

In česa ne bomo pozabili?

Zapomnil sem si, da je razdalja med tirnicama za dve konjski riti.
Primož G.

Popeljali smo se z Živo. Tako mu je ime. Ima zelo udoben WC.
Deni M.

Z Alenom sva uživala v kabini strojevodje. Škoda, da je bilo tega hitro konec.
Jure K. in Alen K.

Poučila sta nas o avtostopu. To je magnetna varnostna naprava, ki varuje vlake pred nesrečami.

Ogledali smo si kabino strojevodje, v kateri je veliko komand za upravljanje lokomotive.

V pisarni prometnika smo na računalnikih videli vse proge in lokomotive, ki jih prometnik sproti opozarja na ovire in nevarnosti. Postavlja vozno pot in upravlja s prometom, saj postavlja semaforje.

Na postaji delajo tudi vozovni pregledniki, premikači, blagajniki in sprevodniki.

Imeli smo srečo, da smo se lahko z vlakom tudi malo popeljali.

Besedilo: Špela Bezjak Zupančič
Slika: Suzana Čehovin Verč

Vsi na smuči

Učenci 6. in 7. razreda OŠ Dutovlje so v sredini januarja dočakali težko pričakovano zimsko šolo v naravi v Kranjski Gori. Za spremembo so bili nastanjeni v pravljični vili Šumici, domu Zveze prijateljev mladine Ljubljana Moste Polje, ki leži ob reki Pišnici, ob vznožju ceste na Vršič.

Pet aktivnih dni je bilo posebej zanimivih za vse učence, ki so se prvič spopadli z izzivom smučanja. Kar težek zalogaj za prvi dan je bil ukrotiti okorne pancerje, sploh pa drseče 'dilce' pod nogami, ki so uhajale vsaka v svojo smer. »A, Primorci na smučeh,« so prve dni smeje ugotavljali žičničarji, ki so nas takoj prepoznali po enotnih jopičih. Vendar je bil napredek opazen in konec tedna so prav vsi samozavestno vijugali tudi po strmih pobočjih. Tisti z dobrim smučarskim znanjem pa so se posvetili natančnim zavojem in le še izpilili tehniko.

Ker pa to ni bilo dovolj, so utrujene mišice krepili s popoldanskim odkrivanjem naravnih in kulturnih znamenitosti, ki jih ponuja okolica. V Kekčevi deželi so obujali spomine na izlete z vrtcem ter občudovali s popoldanskim soncem obarvane vrhove Julijcev. Kljub revni snežni odeji je

bila dolina Krnica še vedno primerna za doživeto sankanje. Kar so videli oz. spoznali čez dan, so učenci utrdili še z nekaj urami pouka pozno popoldne ter s tem počasi izpraznili zalogovnik energije. Zadovoljni in polni vtisov so na poti domov že veselo pričakovali naslednje skupno smučanje na športnem dnevu.

Besedilo: Nina Intihar
Slika: arhiv OŠ Dutovlje

Kako diši na medgeneracijskih čajankah v Dutovljah in Tomaju?

V marcu sta se v okviru programa Popestrimo šolo, ki poteka v OŠ Dutovlje, odvili dve prijetni medgeneracijski čajanki.

Na predvečer gregorjevega smo tudi na Krasu prižgali lučke. In to na prav poseben način. Na dogodek smo se pripravljali že na prejšnjih delavnicah v šoli – pekli smo piškote, v Tomaju pa smo izdelali ptičice. Učenci smo se odločili, da pripravimo medgeneracijsko srečanje s skupino upokojenk, ki jo vodijo Marta, Mara in Neda, ter se v naši vasi že vrsto let redno srečuje. Tokrat so nas gostje obiskale na šoli. Na srečanju smo prisluhnili zgodbi o Nasti in Soncu ter se zapletli v prijeten pogovor o gregorjevem nekoč in danes. Starejše vaščanke so nam ob tem povedale kar nekaj anekdot o pticah. Ker se je zunaj že mračilo, smo srečanju dodali še ustvarjalno noto – skupaj smo izdelali svečnike in ob ugasnjenih lučeh zapeli prve ljubezenske pesmi. S pesmimi pa smo nadaljevali še ob ptičji hišici pred šolo, kjer smo s svečniki okrasili drevo in gredico. Ker so mlajše udeleženke čez zimo pridno hranile premražene ptičice, so se jim te na predvečer gregorjevega, po belokrajnskem običaju, zahvalile. Presenečenje so jim skrile pod bližnji grm, učenke pa so ga morale poiskati.

Ker je naša šola letos gostila regijski otroški parlament na temo izobraževanja in poklicev, smo pripravili dneve odprtih vrat. Med delavnicami ugank o poklicih in razpravljanju o neformalnem učenju, ki se je našlo na našem dnevnem redu, smo v podružnični šoli v Tomaju pripravili srečanje z našimi nonami in nonoti. Z njihovo pomočjo smo tako spoznali poklic mizarja, tiskarja, kuharice, prodajalke in ekonomskega tehnika ter na koncu izdelali plakat, ki smo ga razstavili v kulturnem domu v Tomaju. Skozi njihove zgodbe smo spoznali, kako spretni in polni znanj so naši stari starši.

O modrosti, zgodbah iz preteklosti in dobri volji pa bo letos iz učilnic naše šole še dišalo, zato se mladi prihodnjih srečanj s starejšimi vaščani že veselimo.

Besedilo: Franja Čok
Slika: arhiv OŠ Dutovlje

Odprimo srca za vse lepo in dobro

Rdeča nit naše prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku je bila: Sledimo haikujem in odprimo srca za vse lepo in dobro.

V goste smo povabili gospoda Josipa Ostija, pesnika, mednarodno uveljavljenega prevajalca, pisatelja in kulturnega ambasadorja slovenske literature.

Velika ljubezen do poezije Srečka Kosovela ga je pripeljala v Tomaj. V svojem prelepem tomajskem vrtu, v katerega, kot sam pravi, ne moreš vdreti, ker je vedno odprt, piše haikuje, ki so poleg soneta najbolj priljubljena pesniška oblika. Z njegovimi haikuji in s haikuji, ki so jih napisali naši učenci, se je prepletal cel dogodek. V uvodu smo v izvedbi šolskega orkestra slišali uglasbeno Prešernovo pesem Vrba, nato sta otroški in mladinski pevski zbor s pesmijo pričarala delček narave, s katero je haiku že po japonski tradiciji povezan. Učenci prvega razreda pa so z lutkami uprizorili pesnikovo Ljubezensko dvorišče.

Gospod Osti je v svojem nastopu med drugim prebral pesem, s katero nam je povedal, da je nekoč v mladosti pisal pesmi, ki so dišale po rožah, všeč naj bi bile dekletom, ki so jih brale, danes v starosti pa sadi rože, ki dišijo po mladostnih pesmih, v želji, da bi bile všeč starkam, ki se vsak dan sprehajajo po poti ob vrtu. Da bi jih njihov vonj odčaral in spremenil v nekdanja dekleta. Vsem nonotom pa je prav hudomušno naročil, naj nonam napišejo kakšno pesem. Na prireditev smo namreč tokrat povabili none in nonote.

Srečanje s pesnikom, ki letos praznuje sedemdeseti rojstni dan, je bilo zelo prisrčno.

Besedilo in sliki: delavci OŠ Dutovlje

Kulturni praznik z lutko v roki

»Otroška igra je tista dejavnost, ki na najbolj naraven način združuje temeljna načela predšolske vzgoje in je razumljena kot način otrokovega razvoja in učenja v zgodnjem obdobju.« (Kurikulum za vrtce).

Ob zavedanju pomena vsakodnevnega gibanja omogočamo otrokom v vrtcu veliko priložnosti tako za gibanje kot za igro. Menim, da je dobro, da otrok pri igri ne čuti tekmovalnosti, saj nezdravo izpodriva dobre odnose, medtem ko igra, ki spodbuja kreativnost, pozitivno vpliva nanj. Za takšno igro je izredno primerna lutka, saj otroku ponuja možnosti in priložnosti, da v lutko prenaša preko igre svoj pogled na svet, ki ga obdaja, z njo vzpostavlja socialne odnose z vrstniki, premaguje morebitne težave z dotiki in se z njo tudi giba.

Ob kulturnem prazniku smo v enoti Sežana letos še posebno pozornost posvetili prav lutkam. Iz različnih materialov so otroci lutke izdelovali sami, nekateri tudi s pomočjo staršev, ter s tem odkrivali lastno kreativnost in domišljijo. Pripravili smo razstavo, ki je krasila vse kotičke našega vrtca ter s tem nagovarjala vse obiskovalce in starše. Podobe, ki so oživele ob znanih in izmišljenih zgodbah ali pravljicah, so vsepovsod ponujale mimoidočim pravo pašo za oči, kajti otroška domišljija je neizmerna. Iz nekaj tulcev, embalaž, škatlic, storžev, plastičnih lončkov, usnja, blaga, volne, lepila in dveh

očes, roke, tace, tankih lask ali kitk – vse je dobilo svoj obraz in izraz. Otroci so svojim izdelkom v spontani igri dahnili dušo. Tako so izpod prstov otrok nastale prave mojstrovine, ki so pri igri med otroki dosegle svoj namen. Lutka je otrokom preko igre v neverbalnem in verbalnem izražanju dvignila pozitivno samopodobo, z lutko so poiskali delček sebi lastne poti do pojma kultura, ki je pomemben del naše vsakdanje izkušnje.

Ob tem pa smo še bolj ozavestili prav

vlogo nas, odraslih, pri razvijanju odnosa do umetnosti z naše strani in strani otrok. Zavedamo se, da je pomembno, da zaznamo in podpremo vsako otrokovo še tako skromno napredovanje, da otrokovih del ne ocenjujemo, grajamo, ampak se zavedamo, da je otroku proces nastajanja pomembnejši od rezultata. Za otroke ustvarjamo prijazno vzdušje medsebojnega zaupanja, s čimer jih spodbujamo k odprtosti in želji po izražanju in še mnogo več.

Besedilo: Karmen Pipan Kastelic
Slika: Anja Kristan

Zeleni vrtiljak je v vrtec prinesel pomlad

Končno je burja prinesla težko pričakovano pomladno prebujenje, ki je tako kot vsako leto znova in znova spodbudilo pričetek vsega novega. Ker spomladi narava ponovno oživi, drevesa in travniki ozelenijo in se pričnejo živahna opravila po vrtovih, je ta čas več kot primeren za seznanjanje novih generacij naših najmlajših z naravnimi procesi, ki se nenehoma odvijajo okoli nas in v katerih ima čedalje večjo vlogo tudi človek.

V tem duhu se je v vrtcu Sežana v torek, 24. marca 2015, uspešno odvila delavnica v pozdrav pomladi, imenovana Od zrna do cveta.

V okviru programa Zeleni vrtiljak bodo otroci v nizu delavnic spoznavali čudoviti svet rastlin. Na prvi delavnici so posejali semena mete, melise in vrtne kreše v lončke iz filca, poimenovane lončarovniki, ki so jih sami pobarvali in s pomočjo mentorjev sestavili ter napolnili z zemljo. Sami so izdelali tudi čarobne palčke, okrašene s svojimi imeni ter imeni rastlin, ki bodo kmalu vzklile iz posejanih semen. Lončarovnike iz filca, napolnjene s prstjo, v katerih se skriva seme, so otroci nato postavili na podstavke, izdelane iz ostankov plastenk, v katere bo odtekla odvečna voda. Otroci so se tako na enostaven način spoznali še z ekološko, ponovno uporabo odrabljenih materialov. Čez nekaj dni pa bodo na plano pokukali že prvi rastlinski kalčki in upravičili vložen trud

Druga postaja Zelenega vrtiljaka bo popoldanska delavnica ob Dnevu zemlje, 22. aprila 2015, na katero se boste lahko

skupaj z otroki iz Vrtca Sežana prijavili tudi starši. Na tej delavnici bodo udeleženci z okraski iz filca opremili posebne stenske žepke za rastline, v katere bodo presadili sadike jagod. Žepke bodo otroci in starši lahko vzeli s seboj in jih pritrdili na steno otroške sobe ali kuhinje ter tako kar doma ustvarili pravi mali vertikalni vrtiček, da bodo sladki plodovi vedno na dosegu rok!

Program je zasnovan celostno, saj predvideva vključevanje otrok v celotnem procesu rasti – od zrna do cveta.

Zeleni vrtiljak spodbuja otroke k spoznavanju narave, zdravega načina življenja in umetnosti, s poudarkom na izkustvenem učenju ter spoštljivem odnosu do narave.

Zabaven in poučen program pod sloganom Več zelenja za več otroškega veselja! izvajajo ustanovitelji in prostovoljci Zavoda za kreativni in sonaravni razvoj Nova sinergija v povezavi z blagovno znamko Florideja, pod katero nastajajo tudi inovativni izdelki za vrtnarjenje na navpičnih površinah.

Inovativnost pa je tudi načelo pri delavnicah Zelenega vrtiljaka, saj otroci iz neškodljivih odpadnih ter okolju prijaznih materialov sestavijo domovanje bodočim rastlinam, ki bodo kmalu krasile okenske police v vrtcu.

Po želji pa bodo mali kreativni vrtnarji svoje izdelke tudi odnesli domov in morda svoje novo znanje še razvijali, nadgradili in v naslednjih pomladnih dneh še večkrat praktično uporabili.

Besedilo: Tilen Ule
Slika: Neli Štrukelj

Medobčinski otroški parlament 2015

Učenci in delegati osnovnih šol dr. Bogomirja Magajne Divača, Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje, Antona Šibelja Stjenka Komen, Srečka Kosovela Sežana ter Dutovelj so na 25. medobčinskem otroškem parlamentu v Tomaju, 26. marca 2015, razpravljali o zanje zelo aktualni temi o izobraževanju in poklicni orientaciji. Medobčinsko srečanje otroškega parlamenta so omogočili in koordinirali predstavniki Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana.

Letos smo imeli namreč na OŠ Dutovlje čast, da smo na medobčinskem parlamentu gostili parlamentarce okoliških šol, na katerem so otroci in mladostniki razpravljali o svoji bodočnosti, poklicni usmerjenosti in vseh pozitivnih in negativnih vidikih, ki so ključni pri njihovih odločitvah glede izbire poklica in kako bodo te odločitve pomembne za njihovo poklicno pot in njihovo življenje.

Po prijetnem glasbenem uvodu šolskega orkestra ter spodbudnih besedah ravnateljice Doris Orel so učenci posameznih šol predstavili aktivnosti, ki so jih izvajali na temo letošnjega otroškega parlamenta preko celega šolskega leta skupaj s svojimi mentorji, učitelji in svetovalnimi delavci. Izkazalo se je, da so bili pri obravnavanju

teme vsak na svoj način zelo kreativni in motivirani. Sledile so delavnice, na katerih so se učenci udeleženih šol pomešali v skupine in obdelali naslednje teme: Europass in Nefiks, Ključne kompetence za vseživljenjsko učenje, Izobraževanje skozi zgodovino, Šole po svetu ter Predsodki o poklicih. Na koncu je vsaka skupina predstavila svoje izdelke, ugotovitve ter sklepe vsem udeležencem.

Nacionalni otroški parlament v Državnem zboru Republike Slovenije je bil 13. aprila 2015 v Ljubljani. Letos je našo regijo zastopal predstavnik iz gostujoče Osnovne šole Dutovlje, ki bo naše sklepe in ideje ponesel v Državni zbor.

Besedilo: Katja Zupančič
Slika: arhiv MDPM

Obisk dijakov in mentorjev iz Zvornika

Ob udeležbi na 12. mednarodnem festivalu Več znanja za več turizma, ki ga je letos organizirala Turistična zveza Slovenije v okviru sejma Alpe Adria – Turizem in prosti čas, so Šolski center Srečka Kosovela v Sežani obiskali dijaki in mentorji Srednješolskega centra Petar Kočić iz Zvornika. Šoli namreč že vrsto let gojita prijateljske odnose in sodelujeta v različnih skupnih projektih.

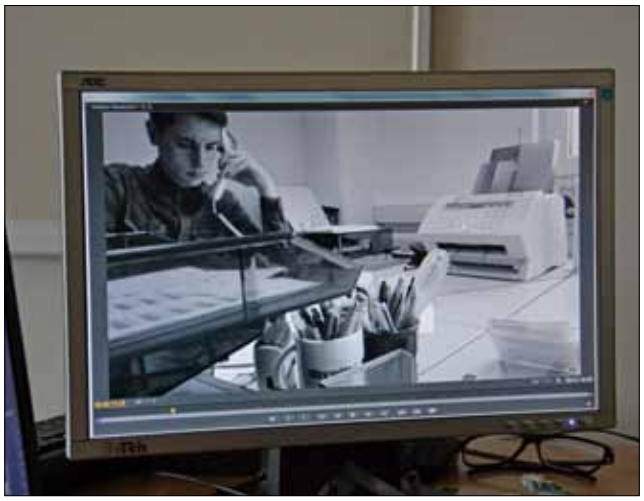
Tekmovanja, kjer je sodelovalo 39 srednjih šol iz Slovenije in tujine z 42 tekmovalnimi nalogami, so se udeležili tudi dijaki 4. letnika ekonomske smeri sežanskega šolskega centra. Tema letošnjega tekmovanja je bila Zgodbe turizma. V okviru tekmovanja so dijaki predstavili turistični proizvod, izvedli raziskavo trga in naredili promocijski spot, v okviru tržnice pa morali s promocijskimi sredstvi in animacijo privabiti obiskovalce in jim predstaviti turistični proizvod.

Tudi letos so Sežanci odnesli kar nekaj prestižnih nagrad: na tekmovanju so sodelovali s štirimi nalogami in prejeli dve zlati in dve srebrni priznanji. Zavidljive rezultate so dosegli tudi njihovi kolegi iz Zvornika. Slednji so med svojim kratkim obiskom na Krasu obiskali tudi Občino Sežana, kjer jih je sprejel župan Davorin Terčon.

Občinska uprava

Dijaki Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana na Sežanskem podjetniško oglaševalskem taboru

SPOT je Sežanski podjetniško oglaševalski tabor, ki ga izvajamo na Šolskem centru Srečka Kosovela Sežana. Je inovativni šolski projekt, ki poteka že dvanajstič. Pripravljamo in izvajamo ga učitelji ekonomskega strokovnega aktiva. Namenjen je dijakom zaključnih letnikov programa ekonomski tehnik in dijakom 3. letnika programa gimnazija, ki se odločijo za izbirni predmet kreativno podjetništvo, ki ga poskusno izvajamo edini v državi.

Gre za intenzivno izobraževanje in spodbujanje ustvarjalnosti dijakov s pomočjo delavnic, predavanj in dela na terenu. Dijaki v treh dneh postanejo kreativci, tekstopisci, fotografi, scenaristi in režiserji. Njihova naloga je izdelati različne oglase za svoj poslovni načrt, projektno nalogo in udeležbo na tekmovanjih.

Rezultati preteklih SPOT-ov so izjemni. Prislužili smo si številne odlične uvrstitve na državno mednarodno tekmovanje iz oglasov Dijaška oglaševalska scena Slovenije (DOSS) in na festivalu mTVfest.

Prvi dan SPOT-a dijaki prisluhnejo predavanju o vizualni komunikaciji in predavanju o videu – mediju poslovnega komuniciranja. Izdelajo brief za oglase za lastne poslovne zamisli in projektne naloge. Temu sledi pisanje scenarijev, po katerih kasneje posnamejo oglas.

Drugi dan tabora nadaljujejo z izdelavo briefov in scenarijev, nato sledi terensko delo, kjer snemajo in fotografirajo z namenom, da bodo lahko na podlagi tega oblikovali zamišljeni oglas.

Tretji dan zbrane materiale obdelajo in izdelajo končne izdelke – TV oz. spletne oglase, tiskane oglase, radijske oglase …

Delo poteka z uporabo aktivnih učnih metod – projektnega dela in dela na terenu, intenzivno tri dni, ločeno od ostalih šolskih obveznosti, na drugi lokaciji, z uporabo različnih računalniških programov in sodobne tehnologije, zato so dijaki izredno motivirani in ustvarjalni.

Besedilo in slika:
ŠC Srečka Kosovela Sežana

Oviratlon ali Pomembno je, da smo z ljudmi

Družbene neenakosti postajajo vse bolj skrite, povečuje se osebna odgovornost posameznika in posameznice za revščino in slabo zdravje, ki je vedno stranski produkt ekonomske stiske. Še posebej so te neenakosti večje pri ljudeh, ki so zaradi več razlogov v družbi naleteli na oviro in sami ne zmorejo tempa, ki ga narekuje moderni način življenja. Obdobje moderne torej samo sebi proizvaja ovire in je vzrok za prizadetost ljudi. Država oziroma družba je zato organizirala skrb za manj sposobne z idejo, da lahko vsakemu človeku po načelu univerzalnosti zagotovi spodbudno življenje. Prav ta ideja pa sama sebi nasprotuje, saj s tem, ko skupine ljudi kategoriziramo, jim določimo vrsto invalidnosti in jih s tem označujemo, povečujemo izključevanje in razvrednotenje le-teh. Skrb za tiste, ki določenih norm te družbe ne uspejo izpolnjevati, tako postane humanitarna ali pokrovitelјska, kar povečuje neenakosti in zaključi njen začaran krog. Za razčlenitev kroga je pomembna zagovorniška paradigma, potrebni so zavezniki, aktivisti, hkrati pa tudi strokovna samozavest, ki je lahko opora za pokončno držo.

Za organiziranost skupnosti smo odgovorni vsi ljudje in pomembno je, da začutimo potrebo po izboljšanju razmer v naši skupnosti, ker se bodo ovire prej ali slej pojavile pred nami, če ne prej, ko bomo dosegli določeno starost. Z skupnimi akcijami prispevamo k temu, da bodo tudi ljudje, ki so za vodenje celotne družbe odgovorni, pozorni in občutljivi na potrebe po izboljšanju in dejanskimi spremembami sistema. Vsaka akcija ali gibanje, ki se dogaja, je lahko močno zaledje za posameznika, ki si brez podpore prizadeva za skupno dobro.

Zato smo se aktivisti, prostovoljci in strokovni zagovorniki ljudi v naši skupnosti že drugič odločili za skupno akcijo in smo lani maja, v sklopu tedna prostovoljstva, organizirali dogodek v Parku pri Starem gradu. Tisti, ki ste se naše akcije udeležili, veste, da smo pripravili izkustveno predstavitev mogočih ovir iz naše skupnosti, ob tem pa tudi predstavili, na kakšen način lahko s prostovoljnim zagovorništvom te ovire

skupaj premagujemo. V sodobni družbi se namreč vse bolj uveljavlja organizirano prostovoljno delo kot dejavnost, ki prispeva k izboljševanju kakovosti življenja. Dejavnost prostovoljcev se je v zadnjem času močno razvila, saj smo skupaj spoznali, da ima vsestranske pozitivne učinke. Tako predstavlja prostovoljno socialno delo pomemben del vzgojno-izobraževalnega dela, medgeneracijskega sodelovanja, izobraževalnega strokovnega dela pa tudi dodatnega dela za skupno dobro.

Letos bomo akcijo ohranili oziroma jo nadgradili. Predstavili bomo še več področij, na katerih zagovarjamo pravice ljudi, kako lahko sodelujemo in sploh zakaj sodelujemo. Pomembno je, da smo z ljudmi. Osnovna izkušnja direktnega socialnega dela je, da smo skupaj z ljudmi in na njihovi strani, zato se nam lahko pridružite v petek, 22. maja, od 10. ure dalje v parku pri Starem gradu in izkusite Oviratlon ali pa se samo sprehodite in si ogledate kakšno zanimivost.

Besedilo: Rok Tomšič
Sliki: Matej Čebulec

Samo za mlade bralce Kosovelove knjižnice

Mlade bralke in bralci, pa tudi njihovi starši in vsi, ki iščejo kakovostno literaturo za mlado populacijo, radi posežejo po knjigah, označenih z nalepko zlata hruška. Tako smo namreč na oddelku za mlade bralce Kosovelove knjižnice opremili leposlovne in strokovne knjige za mladino in otroke, ki jih je skupina strokovnjakov Pionirske, centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo, ocenila z odliko.

Ker pa na našem oddelku, če je le mogoče, upoštevamo tudi mnenje in predloge svojih uporabnikov, smo sklenili, da s pomočjo ankete izberemo priljubljene, obenem pa tudi kakovostne knjige, ki jih mladi bralci svojim vrstnikov priporočajo v branje. Tudi ta nabor dobrih knjig bomo označili, in sicer z nalepko zelena hruška.

Anketa poteka od 2. aprila – mednarodnega dneva knjig za otroke v Kosovelovi knjižnici v Sežani, pa tudi v krajevnih knjižnicah v Divači, v Komnu in na Kozini. Prvi sklop ankete bomo sklenili 4. maja, ko bomo obdarili izžrebane anketirance.

Besedilo in slika: Maja Razboršek

Dan za spremembe 2015

V soboto, 28. marca 2015, je potekal vseslovenski dan za spremembe, kateremu smo se s poslikavo podhoda v parku pri bolnišnici v Sežani pridružili tudi prostovoljci Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana, ki delujemo v skupini Srečku je mar! S pomočjo Občine Sežana in dijaške sekcije Kluba študentov Sežana smo organizirali celodnevno akcijo in k sodelovanju povabili vse zainteresirane prostovoljce.

Dopoldne smo podhod najprej očistili in ga prebarvali z belo barvo, popoldne pa smo po skupnem dogovoru stene poslikali s fantazijskimi rastlinami na temo rajski vrt. Tako je lahko vsak udeleženec izrazil svojo domišljijo in pustil pečat. Pisanost rož pa je popestrila prej siv in neurejen kotiček parka.

Idejo o barvanju podhoda smo v skupini pričeli kovati že pred več kot letom dni, ko je bil park še v prenovi, ker smo želeli lep, a pogosto spregledan Sežanski park obogatiti z dodatno vsebino. Pri tem smo nekako upali, da bodo te dodatne vsebine primerne za kar se da veliko generacij in bo park postal nekakšno mesto medgeneracijskega druženja. To se nam je v sklopu akcije tudi uresničilo, saj so bili

sodelujoči ustvarjalci stari od sedem do petdeset let. Med delom in po njem pa so nas obiskali tudi starejši okoliški prebivalci, ki so z nami podelili zgodbe o udarniškem delu nekoč.

Dan je bil dolg, delo naporno in spremembe vidne, zato smo sedaj nad ambientom parka 'srečki' še bolj navdušeni in upamo, da (o)pisana akcija v parku ni bila naša zadnja.

Besedilo: Jelena Uršič
Slika: arhiv skupine Srečku je mar!

15. MEDNARODNA LITERARNA NAGRADA MLADA VILENICA 2015

VILINSKO OBARVAN JUBILEJNI FESTIVAL

V soboto, 6. junija 2015, pri jami Vilenica pri Lokvi

"Pred davnimi časi so se v jamo Vilenico na Krasu naselile vile. Ljudje so se spraševali, zakaj so prišle, otroci pa so vedeli, da prinašajo poezijo. Tako se je pred petnajstimi leti pričela Mlada Vilenica ..."

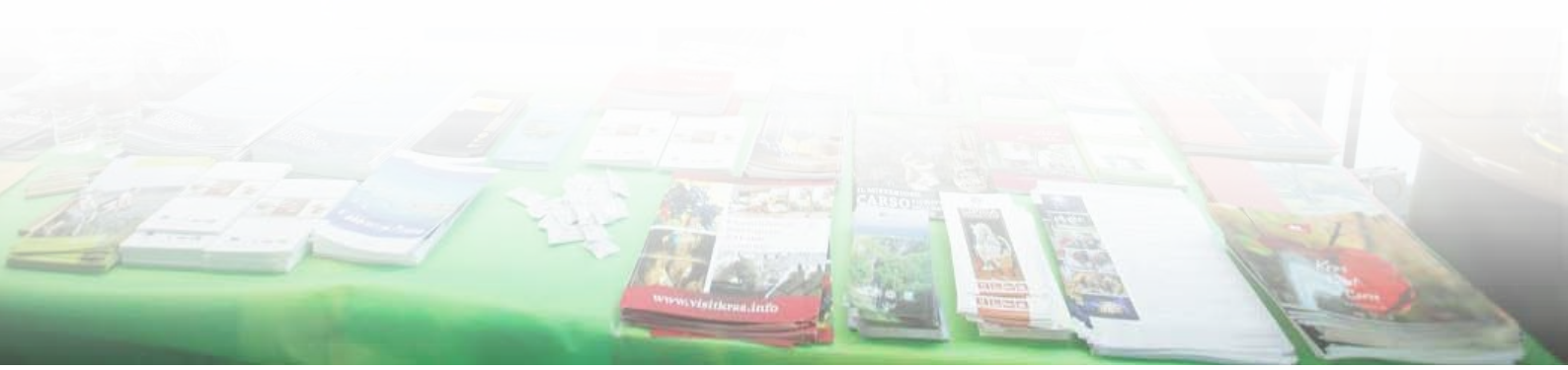
Mladi pesniki in pesnice bodo letos v družbi glavnega organizatorja Mlade Vilenice, Kulturnega društva Vilenica, Javnega sklada za kulturne dejavnosti, Občine Sežana in ob pomoči Kosovelovega doma Sežana, Kosovelove knjižnice Sežana, Festivala Godibodi (Zavod Cellinka), Društva slovenskih pisateljev, Društva likovnih pedagogov Primorja ter tabornikov Rodu kKraških j'rt iz Sežane in Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice s posebnim jubilejno obarvanim festivalom proslavljali 15. rojstni dan Mednarodne literarne nagrade mlada Vilenica 2015, ki bo zgodil pri jami Vilenica pri Lokvi v soboto, 6. junija 2015, od 15.30 dalje.

Letošnja nagrada in z njo povezani festival sta, kot se za jubilejno nagrado spodobi, posvečeni glavni junakinji celotne zgodbe

– jami Vilenici, čarobnemu kraškemu podzemlju in vilinskim legendam, ki se sukajo okrog teh skrivnostnih in pravljičnih prostorov. Otroški pevski zbor Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana bo z glasbeno uverturo začel festivalski dan in povabil sodelujoče k osrednjemu dogodku, svečani podelitvi nagrad v plesni dvorani jame Vilenica, ko bodo organizatorji podelili diplome za najboljše pesmi mladim pesnikom in pesnicam iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol iz Slovenije in zamejstva. Ob podelitvi bodo z odlomki iz legende o jami Vilenica nastopili otroci dramskega krožka Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana, v sodelovanju z eno od otroških plesnih skupin Mehki čevlji. Dogajanje se bo nadaljevalo še po sami podelitvi, ko bodo v pričakovanju večernega koncerta potekale taborniške delavnice z recikliranim materialom, kuharska delavnica v organizaciji Založništva tržaškega tiska, likovne delavnice v organizaciji Društva likovnih pedagogov Primorja ter pravljična delavnica v režiji Kosovelove knjižnice. Likovno domišljijo bo spodbudila razstava ilustratorjev mladinske revije Galeb, glasbeno pa še koncert v koprodukciji s Festivalom Godibodi in Zavodom Cellinka glasbenikov Gregorja in Nine Volk, ki sta občinstvu bržkone najbolj znana kot člana družinske zasedbe Volk Folk. Na svojih koncertih poustvarjata slovensko ljudsko glasbeno izročilo, zato se jima bodo kot posebni gostje ob jami pridružili člani folkorne skupine Osnovne šole Srečka Kosovela Sežana. Festivalski dan se bo zaključil z nastopom taborniškega zbora Kazenski vod in taborniškim ognjem, ki ga bodo ob prvi zvezdi zanetili sežanski in zamejski taborniki. Mogoče bodo njegovi vroči plameni in poezija v zraku priklicali tudi dobre vile iz podzemlja

Besedilo: Ivana Suban
Slika: arhiv KD Vilenica

Predstavitev Gostilne Skok v okviru tretje sezone Istra Gourmet Tour

Enogastronomski dogodek, ki se je odvijal 29. januarja 2015 v Gostilni Skok Štorje, sodi v sklop projekta Istra Gourmet Tour, katerega cilji so zapolniti zimsko sezono ter izmenjava izkušenj in povezovanje med turističnimi in gostinskimi delavci. Že tretje leto ga vodi Obrtna zbornica Istrske županije.

Ob dolgoletnem sodelovanju s Sekcijo gostincev in živilcev Območne obrtno-podjetniške zbornice Sežana so v nizu 18 večerij na kulinaričnem popotovanju dve umestili tudi na Kras, v Gostilno Skok in marca še v Gostilno Špacapanova hiša.

Ob predstavitvi vin Vinske kleti Orel in glasbi godal so v Gostilni Skok obiskovalcem postregli z mesnim in vegetarijanskim menujem. Dogodka so se udeležili številni gostinci, vinarji in ljubitelji kulinarike iz Slovenije, Hrvaške in Italije.

Besedilo: Doris Požar
Slika: Bogdan Macarol

Zaključek letošnjega popotovanja kulinaričnega projekta Istra Gourmet tour v Špacapanovi hiši v Komnu

Projekt Istra Gourmet Tour je kulinarično popotovanje skozi kraje hrvaške Istre, ki ga že tretje leto v jesensko in zimskem času pripravljajo gostinski in turistični delavci Istre pod okriljem Obrtne zbornice Istrske županije. V projekt se je že drugo leto zapored vključila tudi Sekcija gostincev in živilcev pri Območni obrtno podjetniški zbornici Sežana, kjer sta sodelovali Gostilna Skok iz Štorij (letošnji gastronomski večer je bil konec januarja) in Špacapanova hiša- Turistična kmetija z nastanitvijo v Komnu, kjer so 26. marca zaključili letošnje predstavitve, ki so obsegale kar 17 dogodkov. Letos prvič pa sta k projektu pristopili še dve gostilni v Slovenski Istri.

Organizatorji so dogodek pripravili v sodelovanju s sežansko območno obrtno podjetniško zbornico, ki jo vodi predsednik Jernej Bortolato, sicer priznani in uspešen kamnosek iz Pliskovice, in njeno sekcijo gostincev in živilcev, ki jo vodi Katja Skok iz gostilne Skok v Štorjah.

Špacapanova hiša je turistična kmetija z nastanitvijo v Komnu, ki se ponaša z več kot štiridesetletno tradicijo družinske gostilne, ki jo vodita Ada in njen mož Miro

Špacapan s hčerko Elis in sinom Agom. Ada Špacapan je bila dolga leta gonilna sila kraških in brkinskih gostincev, saj je bila predsednica gostinske sekcije in pobudnica številnih projektov, ki se uspešno izvajajo na Krasu še danes in so dobro obiskani.

Ada skrbi za obuditev starih kraških jedi, iztrgala je stare preproste recepte naših non pozabi in te jedi ponudila na izviren in sodobno pripravljen način gostom od doma in iz tujine. Tudi tokrat je številne goste razveselila z mesnim kot tudi vegetarijanskim menijem. Gostinska ponudba Špacapanovih temelji na tradicionalni kraški kuhinji in pravih kraških specialitetah ter domači kuhinji. Da so številni gostje lažje pričakali začetek slavnostnega večera, jih je za dobrodošlico pričakal domači kruh s kuhanim velikonočnim pršutom in teranova penina. »Pripravili smo jedilnike z lokalnimi in sezonskimi jedmi. Za mesni meni smo ponudili goveji tatarski biftek, nadevanega zajčka, zapečenega v pečici, s korenčkovim pirejem, za vegetariance pa sveži kozji sir, postrežen na spomladanskih poganjkih in file brancina v krompirjevi srajčki z mlado špinačo s pinjolami. Oboji pa so dobili še raviole, polnjenje s koprivo in orehi, za sladico pa smo ponudili domačo torto s temnim biskvitom in belim čokoladnim mousseejem ter kavno čokoladni sorbet,« pravi Ada Špacapan, tudi sama sommelierka, medtem ko ima sin Ago opravljeno drugo stopnjo sommelirskega izpita. Oba pa sta po izobrazbi gostinca in gonilna sila razvoja. Hči Elis, ki skrbi za računovodska in tajniška dela, pa pomaga v strežbi. Oče Miro skrbi za vinogradništvo in kmetijstvo ter vinsko ponudbo obogati z lastnim teranom in različnimi domačimi žganji, dodaja pa seveda odlične suhe mesnine. Rezultat dela je lastna blagovna znamka Špateli, ki je zaščitni znak alkoholnih pijač, za katere skrbijo in jih ponudijo gostom zraven hrane.

Kulinarično ponudbo sta z vrhunskimi vini popestrila priznana vinarja Primož Štoka iz Vina Štoka iz Krajne vasi in Matjaž Lemut iz Dobravelj z blagovno znamko Vipavske doline Tilia. Obiskovalci so lahko nazdravili s Štokovim teranom in vitovsko grganijo ter Tilia sovignonom in modrim pinotom. Oba vinogradnika in odlična vinarja imata 7 hektarjev vinogradov. Medtem ko je Lemut svojo lastno vinsko pot začel leta 1992 v Vipavski dolini, pa Štoka pripada že sedmi generaciji kraških vinogradnikov, ki ima več kot polovico vinogradov zasajenih z refoškom, ki daje odlično vino teran. Oba izvažata vina tudi na tuje kontinente. Medtem ko Štoka pravkar osvaja rusko tržišče, pa Lemut blagovno znamko Tilia izvaža v Belgijo, Francijo, Anglijo in Ameriko.

Goste večera, ki ga je vodila Tanja Godnič, bolj poznana kot Pepa s Krasa oz. z možem priznanim oblikovalcem vrtov Borutom Benedejčičem lastnica Pepinih apartmajev v Škrbini, je pozdravil tudi komenski podžupan Valter Ščuka, medtem ko je predsednik Obrtne zbornice Istrske županije Dušan Černjul predstavil pomen in cilje projekta. »Letos sta k projektu pristopili še dve gostilni iz slovenske Istre, in sicer gostilna Trije lovci iz Sergašev, katerih lastnika Nataša in Mladen Orejaš sta tudi prisotna na današnji prireditvi, in gostilna Mohoreč iz Kubeda. Trudimo se izboljšati gostinsko ponudbo kot tudi kakovost vin. Taka srečanja so tudi priložnost za izmenjavo izkušenj in medsebojno druženje gostincev. Na vseh večerih pa so bili tudi gostje nadvse zadovoljni,« povzema Černjul. S frajtonarico in nekaj šaljivimi pripovedmi je večer obogatil osnovnošolec Jan Novak iz Tomačevice.

Organizatorji pa so povabili tudi na tradicionalni Mesec špargljev, ki se je na Krasu pričel 10. aprila, in na 7. mednarodno glasbeno tekmovanje solistov ter komornih skupin Svirel, v katerem so ob glasbenih užitkih gostinci poskrbeli tudi za kulinarične dobrote. Tako so Svirelove menije na Krasu poleg Špacapanove hiše nudili še Turistična kmetija Ostrouška Pelicon iz Coljave in gostilna Skok iz Štorij. Kraševci vabijo tudi na Odprte borjače v Pliskovici (25. 4.) in na 10. prireditev V osrčju dežele terana, ki bo v vaseh KS Tomaj potekala zadnjo majsko soboto (30. 5.).

Besedilo in slika: Olga Knez

Tudi letos skupaj z OOZ Sežana na številne sejme

OOZ Sežana bo tudi letos organizirala skupne sejemske nastope in na ta način omogočila članom nastope in predstavitve na domačih in tujih trgih pod ugodnejšimi pogoji ter pomagala do novih trgov in kupcev.

Posebno pozornost bomo namenili predstavitvi v domačem regionalnem okolju ter na obmejnih območjih z Italijo in Hrvaško. Zaradi večjega zanimanja članov za vstop na avstrijsko tržišče pa bomo organizirali posebno podporo in pomoč za uresničitev tega cilja.

Prvi skupni sejemski nastop bo v aprilu na sejmu Freizeit v Celovcu, ki je v prvi vrsti namenjen predstavitvi turistične in gostinske ponudbe. Predstavili pa se bodo tudi izdelovalci domače in umetnostne obrti.

Konec aprila se selimo v Trst, kjer se bomo na skupni sejemski stojnici predstavili na sejmu Campionaria. Potekal bo od 30. aprila do 3. maja 2015 na obrežju pri Pomorski postaji. Gre za bivši sejem Abitare, ki so ga vsebinsko še dopolnili. Na sejmu je letos poudarek na predstavitvi novosti v novih tehnologijah (telefonija in računalniki), avtomobilski industriji, pohištveni industriji, gradnji in storitvah, športu in prostemu času. Vstop oziroma ogled sejma je brezplačen. Prireditev je odprta vsak dan od 10. do 22. ure.

V času od 28. do 31. maja 2015 pa bo v dvorani Bonifika v Kopru potekal že 22. Mednarodni obrtno-podjetniški sejem, na katerem bo OOZ Sežana tudi letos organizirala skupni sejemski nastop. Za obrtnike in podjetnike, člane OOZ Sežana, veljajo posebni ugodni pogoji za sodelovanje, ki so objavljeni na spletni strani OOZ Sežana. Tudi ogled tega sejma je brezplačen.

OOZ Sežana je vključena v pripravo skupne regijske predstavitve na svetovni razstavi Expo v Milanu. Zainteresirani obr-

tniki in podjetniki pa se lahko pod zelo ugodnimi pogoji predstavijo v Ljubljani na Obrtno-podjetniškem sejmu EOS od 13. do 16. maja 2015 na Gospodarskem razstavišču.

Pri organizaciji skupnih sejemskih nastopov nudi OOZ Sežana celotno organizacijo in zasnovo skupnega sejemskega nastopa, zagotovi dežurstvo ves čas sejma ter po potrebi in želji razstavljavca tudi zabeležke o obiskovalcih oz. povpraševanju. Dodatne informacije in pogoje glede sodelovanja na posameznem sejmu dobijo zainteresirani obrtniki in podjetniki na Območni obrtno podjetniški zbornici v Sežani pri Doris Požar na telefon 05 73 00 060 ali preko e-pošte: doris.pozar@ozs.si.

Besedilo: Marija Rogan Šik
Slika: arhiv OOZ Sežana

Lenja ponovno navdušila udeležence seminarja

Kot je zapisala na facebooku ena izmed udeleženk seminarja Nives Mahne Čehovin, »je na dan, ko je burja na Krasu lomila semaforje, prišla v Sežano na OOZ marketinška gurujka Lenja Faraguna – simpatična, energična, obvlada 100 na uro … in še duhovita je.«

Res je, in vedno znova navduši številne udeležence seminarjev. S pozitivno energijo, konkretnimi marketinškimi napotki in simpatičnim 'štajerskim' naglasom se je Lenja 'zasidrala v srca in misli udeležencev'

njenega že drugega seminarja v Sežani. To dokazujejo tudi številne pobude in predlogi, da jo na Kras še povabimo. Lenjo bomo zagotovo še gostili na OOZ Sežana, saj prinese v našo sredino med obrtnike in podjetnike sveže, nove in uporabne poglede ter napotke za današnji zahteven podjetniški svet, marketing in komunikacijo s strankami.

»MARketing je vsak najmanjši kontakt tvojega podjetja z zunanjim svetom. In to niso samo reklame in logotip, ampak tudi, npr., prti in oblika jedilnega lista v tvoji restavraciji, kako se oglasiš na telefon, kako predstaviš sebe in tudi svojo ekipo (brez katere tvoje podjetje ne bi 'laufalo'), kako je urejena tvoja pisarna, katerih načel ne bi nikoli prekršil … skratka, za kaj se zavzemaš kot oseba ali podjetje na vseh ravneh. Lenja je marCARICA. Priporočam njen seminar, ko jo burja spet prinese na Kras!« – Nives Mahne Čehovin, Prevajanje in lektoriranje.

Besedilo: Marija Rogan Šik
Slika: arhiv OOZ Sežana

Tri delavnice v okviru programa animacije in razvoja podeželja

V sodelovanju z Razvojnim društvom Pliskovica, TIC Sežana, Zavodom Eko Humanitatis in Središčem Rotunda smo v okviru programa animacije in razvoja podeželja organizirali in izvedli tri zanimive delavnice. Že v začetku februarja nam je dr. Boštjan Kos predstavil nov program sofinanciranja za razvoj podeželja – ukrep Sodelovanje. V novi finančni perspektivi se bo potrebno prilagoditi novim zahtevam programov in ukrepov. Velik poudarek je na povezovanju in sodelovanju, brez katerega bo zelo težko uspeti na razpisih, ki nas čakajo. Udeleženci so se seznanili še z novim konceptom EU politike, tj. EIP – evropsko inovacijsko partnerstvo.

Druga delavnica, ki smo jo s soorganizatorji izvedli sredi februarja, je bila zelo ustvarjalno in praktično naravnana. Tomaž Stritar iz podjetja Uspešen podjetnik je udeležencem podal napotke, kako se lotiti vitkega podjetništva. V delavnici so udeleženci v skupinah identificirali probleme in oblikovali poslovne modele za rešitev problemov.

Zadnja delavnica je zajemala vsebi-

no socialnega podjetništva na splošno in predstavitve dveh konkretnih in uspešnih primerov iz Istre. Dane Podmenik in Denis Goja sta udeležence navdušila s predstavitvijo dobre in uspešne prakse: Zavoda Eko Humanitatis in Padna – oživljanje vasi.

Vseh treh delavnic se je udeležilo več kot 50 udeležencev, med njimi tudi obrtniki in podjetniki s podjetniškimi idejami in načrti na podeželju. Izvedbo vseh delavnic pa so sofinancirali Razvojno društvo Pliska, TIC Sežana, Središče Rotunda in OOZ Sežana.

Besedilo: Marija Rogan Šik
Slika: arhiv OOZ Sežana

V povezovanju in sodelovanju je moč in sinergija

Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana se zaveda, da obstajajo številne meje pri pravnih regulativah, zato se zavzema, da bi bila članom v pomoč z brezplačnimi nasveti izkušenih strokovnjakov kot tudi iskanjem različnih rešitev. Člane zastopa in povezuje. Redno objavlja novosti, akcije, zanimivosti in koristne informacije. Nudi strokovno pomoč in dodatno usposabljanje (varnost pri delu, požarna varnost ...). Veliko pozornost namenja informiranju, svetovanju in strokovni podpori obrtnikom in podjetnikom, ki si želijo poslovnih priložnosti zunaj Slovenije. Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana postaja sodobno središče poslovnih, izobraževalnih in svetovalnih storitev za obrtnike in male podjetnike na enem mestu ter osrednja institucija znanja na Krasu in v Brkinih.

Januarja letos je zbornica v Sežani razširila svojo ponudbo storitev z opravljanjem računovodskih storitev za s. p. ter mikro- in male družbe (d. o. o.). Zanimanje za tovrstne storitve narašča, saj se podjetnik ob ustanovitvi podjetja izogne skrbi iskanja računovodje. Obrtna zbornica poleg številnih informacij pomaga začetnikom z nasveti glede primerne statusne oblike, knjigovodstva, glede ureditve prostora, varstva pri delu, zdravniških pregledov in drugih zahtev. Podjetniki te storitve dobijo na enem mestu, kjer lahko opravijo tudi registracijo podjetja, širitev dejavnosti, pomoč pri prenosu in preoblikovanju podjetja. Zbornica pomaga tudi pri izterjavi, tako da pripravi opomine, vlaga e-izvršbe, pripravi prijave terjatev v postopkih prisilne poravnave ali stečajev; pripravi in pošilja e-račune proračunskim uporabnikom. Podjetniku pomaga najti ugodne vire financiranja, pripravi poslovni načrt za pridobitev kredita na banki ali pripravi prijavo na razpis.

Popuste pri storitvah in številne ugodnosti v okviru Mozaika podjetnih pa lahko koristijo le člani zbornice. Zato se marsikateri obrtnik in podjetnik odloči za vključitev v članstvo zbornice, saj poleg brezplačnega svetovanja koristi še številne ugodnosti in na ta način tudi veliko prihrani. Mozaik podjetnih predstavlja v Sloveniji 'največjega kupca', saj prinaša članom prihranke pri partnerjih Mozaika podjetnih, pri območnih obrtno-podjetniških zbornicah in mreži popustov jaz-TEBI. Pri odjemu električne energije in zemeljskega plina Elektro energija, d. o. o., imetnikom Mozaika podjetnih odslej omogoča do 10-odstotni popust pri nakupu električne energije in do 6-odstotni popust pri nakupu zemeljskega plina. Člani sežanske obrtne zbornice lahko koristijo brezplačno pravno svetovanje pri davčnemu svetovalcu Mitju Premrlu, pravniku Blažu Radujku, odvetniku Draganu Sikirici, cenejše zdravniške preglede, zavarovanja in druge ugodnosti.

Zbornica se zaveda, da je potrebno v lokalnem okolju promovirati podjetniško kulturo 'od spodaj navzgor', tako da lokalni dejavniki, torej podjetja, institucije in drugi predstavniki podjetniškega podpornega okolja aktivno sodelujejo v procesu opredeljevanja in izvajanja razvojne politike. Zbornica iz leta v leto krepi sodelovanje z raznimi institucijami, med njimi tudi z občinami. Poleg nastajanja podjetij je pomembno povezovanje podjetij in izgrajevanje inovativnega okolja, ki ciljnim skupinam pomeni logično izbiro za povečevanje lastne konkurenčnosti na trgu.

OOZ Sežana je vzpostavila spletni katalog ponudnikov, preko katerega pomaga občanom, podjetnikom in drugim kupcem poiskati lokalne ponudnike storitev in z njimi navezati stik. Ponudnika lahko poiščete preko iskalnika v spletnem katalogu ponudnikov po kraju (pošti), po izdelku ali storitvi, ki jo opravlja podjetnik oz. obrtnik, ali po kategorijah.

Zbornica vabi obrtnike, podjetnike in tudi vse ostale, ki jih zanima kar koli v zvezi s podjetništvom, da jo obiščete. Za dodatne informacije lahko pokličete na telefonsko številko (05) 730 00 60 ali pišete na e-pošto: marija.rogan@ozs.si. Dodatne informacije so dostopne tudi na spletni strani: http://www.ooz-sezana.si. Skupne razvojne rešitve na različnih področjih so prispevek k boljšim pogojem za razvoj obrti in podjetništva ter gospodarskega razvoja občine.

Besedilo: Martina Kobal,
Marija Rogan Šik
Slika: arhiv OOZ Sežana

Nova železnina v Sežani

Skok Blu, d. o. o. je podjetje z uspešno 25-letno kariero na področju obdelovanja kovin. V začetku marca 2015 so ponudbo dopolnili s trgovskim obratom, železnino. Trgovina se nahaja na sežanskem terminalu, in je lahko dostopna tudi z večjimi prevoznimi sredstvi. Nudijo vam vse vrste vijačnih sistemov na katere imate zagotovljen 10-odstotni popust, rezilno orodje, profesionalno ročno in električno orodje, brusni in varilni material, tehnične pline, industrijsko pnevmatiko, palično jeklo, barvne kovine ... Jeklene profile vam lahko razrežejo na krajše kose, za lažji prevoz, večje količine pa vam dostavijo na vaš naslov. Vsi kupci, ki boste do konca leta v enkratnem znesku nakupili za več kot 40 Eur, se potegujete za posebne nagrade. Žrebanje bo potekalo v začetku januarja 2016. Obiščite jih, povejte jim svoje želje ter se prepričajte o kakovosti.

Besedilo in slika: Tina Kocjan

Opravljanje dimnikarske službe v občini Sežana

Vlada Republike Slovenije je 5. februarja 2015 družbi Enerdim, Vzdrževanje kurilno dimovodnih naprav in servis gorilnikov, Jure Pipan, s. p., Križ 82, 6210 Sežana, izdala Odločbo št. 35404-6/2015-5 o začasnem izvajanju koncesije obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom. Z izbranim koncesionarjem je bila sklenjena koncesijska pogodba št. 014-15/2015. Družba Enerdim bo na območju občine Sežana izvajala dimnikarske storitve do 31. decembra 2015.

Družba Dimnikarski energetski servis, d. o. o., Benčičeva ulica 29, 6210 Sežana, kateri je bila 3. septembra 2014 odvzeta koncesija in je do izbora novega koncesionarja začasno opravljala dimnikarske storitve, ni več pristojna za opravljanje meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov na območju občine Sežana.

Uspešna predstavitev Istre in Krasa na dogodku Expo Gate v Milanu

Regija Istra in Kras se je 21. in 22. marca 2015 predstavila na pomembnem promocijskem dogodku v središču Milana na prizorišču Expo Gate. S svojimi lokalnimi posebnostmi so se predstavile vse slovenske regije in tako obiskovalce povabile, da obiščejo slovenski paviljon med 1. majem in 31. oktobrom.

Predstavitev se je v soboto pričela z novinarsko konferenco, na kateri je predstavnik organizatorjev Expo 2015 Stefano Gatti pohvalil Slovenijo, saj je bil slovenski paviljon eden izmed najboljših na področju arhitekturne zasnove, ki simbolizira temeljne ideje trajnostnega razvoja. Novinarske konference se se udeležili tudi minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek, slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič, predstavnik agencije Spirit v Italiji Gorazd Skrt in generalna komisarka Sekcije RS za EXPO Milano 2015 Jerneja Lampret.

Regija Istra in Kras je za ta dogodek pripravila bogat animacijski in gastronomski program, ki je v stekleno piramido v strogem središču glavnega mesta Lombardije privabil številne obiskovalce. Naša regija se je v soboto predstavila prva, in

sicer s kuharskim šovom, ki ga je spretno izvedel kuhar David Bais. Obiskovalcem je najprej postregel z dišečimi istrskimi fuži s tartufi, v večernem delu pa še s polento s popečenim kraškim pršutom iz pršutarne Kras in teranovo omako. Obiskovalci so obe jedi poskusili in ju ocenili kot odlični. Kuharski šov bo del italijanske oddaje Viaggi e sapori na kanalu Class Life TV, ki ga predvajajo na SKY.

Dogodka sta se udeležila tudi dva večkrat nagrajena oljkarja, Vanja Dujc v soboto in Domačija Munda v nedeljo. Obiskovalcem sta postregla z oljčnim oljem, oljčnim namazom, vloženimi oljkami in oljčnimi vejicami.

Pestro je bilo tudi na trgu pred piramido. Mimoidoče so v soboto zabavali člani skupine Šavrini in anka Šavrinke, ki so predstavili našo tradicijo, zaplesali, zapeli in ponudili hrustljave hroštole. V nedeljo

pa se je dogodka udeležila skupina Kraški šopek, ki je predstavila kraške pesmi in plese.

Obiskovalce je privabila tudi nagradna igra, ki jo je pripravil Grand casinò Portorož. Obiskovalci so zavrteli kolo sreče in si tako prislužili praktične nagrade.

Predstavniki regije Istra in Kras so obenem delili številne nasvete, kako aktivno preživeti počitnice, kako se sprostiti, kje nekaj dobrega pojesti in kaj si ogledati. Glede na to, da je bil odziv izredno dober, si regija obeta velik obisk tudi v prvi polovici maja, ko se bo predstavila s svojim animacijskim programom v okviru slovenskega paviljona. Da bi se na dogodek lažje pripravili, si je ekipa tudi ogledala prizorišče.

Besedilo in slika: TIC Sežana

Istra in Kras pripravili izobraževanje za turistične delavce

Do uradnega odprtja svetovne razstave EXPO Milano 2015 nas loči še prav malo časa. Istra in Kras pa se intenzivno pripravljata na nastop. V okviru priprav je regija Istra in Kras pripravila dve izobraževanji za turistične delavce. Prvega se je prejšnji

teden, 4. marca, v Lipici (Hotel Maestoso) udeležilo nekaj manj kot 40 udeležencev, včeraj, 11. marca, pa se je v Portorožu (Grand hotel Bernardin) zbralo okoli 70 udeležencev.

Izobraževanje je bilo razdeljeno na dva dela. V prvem so predstavniki občin in predstavniki lokalnih turističnih organizacij Pirana, Izole, Sežane, Divače, Hrpelj-Kozina, Komna in Kopra predsta-

vili turistično ponudbo svoje občine, pa tudi Istre in Krasa, v drugem pa je mag. Marijana Sikošek spregovorila o tehnikah nastopanja in veščinah, ki so nujne za uspešen nastop na sejmih in drugih promocijskih dogodkih.

Dogodek so udeleženci zelo dobro sprejeli in pohvalili. Strinjajo se, da so tovrstna izobraževanja zelo koristna za uspešno sodelovanje.

Organizatorji izobraževanja so:

Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, Občina Sežana, Občina Divača, Občina Hrpelje-Kozina, Občina Komen, Turistično združenje Portorož, Turistično združenje Izola, Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana, Regionalni razvojni center Koper, Razvojni center Divača, Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana, Javni zavod Park Škocjanske jame, Kobilarna Lipica in Bernardin Group.

Na Expo Milano pa se lahko odpravite tudi z vlakom:

Odhod vlaka iz Trsta proti Milanu je ob 6. uri in 38 minut, prihod na postajo v Milano - Rho Fiera (dejansko na prostor svetovne razstave) je ob 11. uri in 21 minut. Obiskovalci imajo potem čas za ogled številnih paviljonov na svetovni razstavi. Ob povratku vlak iz Milana proti Trstu odpelje ob 16. uri in 35 minut, v Trstu je ob 21. uri in 22 minut. Odhod shuttla iz Trsta proti Sloveniji (Ljubljana) je predvidoma ob 21.35. Cena vozovnice za hitre vlake med Trstom in Milanom (vozovnica za 2. razred vlaka) je 53 evrov in 50 centov.

Letos prvič skupni vodnik prireditev Krasa in Brkinov

Januarja 2015 je TIC Sežana izdal letak prenočišč v Občini Sežana. TIC Sežana je v sodelovanju z Občino Hrpelje-Kozina, Sežana, Komen, Miren-Kostanjevica, Divača v okviru neformalne koordinacije za turizem Krasa izdal skupen vodnik po prireditvah Krasa in Brkinov od januarja do avgusta. Tako imata Kras in Brkini prvič skupni koledar dogodkov v tiskani obliki.

Tako cenik prenočišč kot vodnik prireditev sta na voljo v vseh TIC-ih ter na spletni strani www.visitkras.info.

Tom Ločniškar

Delavnica Zbiranje projektnih predlogov za pripravo Strategije Lokalnega Razvoja

Lokalna akcijska skupina (LAS) Krasa in Brkinov pripravlja Strategijo Lokalnega Razvoja (SLR) za programsko obdobje 2014–2020. SLR je temeljni dokument za izvajanje pristopa CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost. CLLD je orodje za spodbujanje celovitega lokalnega razvoja podeželja po načelu od spodaj navzgor, kar pomeni, da prebivalci sami povedo, kaj se jim zdi pomembno in kaj želijo, da se s danimi sredstvi naredi v njihovem okolju.

Zato vas v torek, 5. maja 2015, vabimo na delavnico namenjeno pripravi projektnih predlogov, ki bo v mali sejni dvorani Občine Sežana ob 17. uri. Delavnica je namenjena vsem **podjetnikom, gostincem, kmetom, nosilcem dopolnilne dejavnosti, društvom, predstavnikom krajevnih skupnosti in ostalim zainteresiranim** z območja občine Sežana. V prvem delu delavnice bomo predstavili kaj je bilo do sedaj narejeno z danimi sredstvi za vaše območje ter kakšne so smernice v novem programskem obdobju 2014–2020. Drugi del delavnice pa je namenjen zbiranju projektnih predlogov, ki bodo služili kot osnova za pripravo SLR. Zaradi lažje organizacije delavnice vas vljudno naprošamo, da nam udeležbo na delavnici potrdite na e-naslov: info@ora.si oziroma na telefonsko številko: 05 73 44 362.

PROJEKTNA IDEJA

V okviru priprave Strategije lokalnega razvoja (SLR) za obdobje 2014-2020, zbiramo projektne ideje, ki bodo podlaga za usmeritev strategije. Projektne ideje niso zavezujoče in prijaviteljev ne zavezujejo k realizaciji projekta.

NASLOV PROJEKTA: _____

NOSILEC PROJEKTA: _____

PROJEKT NAJBOLJ PRISPEVA K TEMATSKEMU PODROČJU (obkroži eno):

- Ustvarjanje novih delovnih mest
- Razvoj osnovnih storitev
- Varstvo okolja in ohranjanje narave
- Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin

KRATEK OPIS PROJEKTA (predvsem kaj želimo s projektom urediti, doseči):

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

LOKACIJA PROJEKTA: _____

MOŽNI PARTNERJI V PROJEKTU: _____

TERMINSKI IN FINANČNI NAČRT PROJEKTA:

Leta/ Predvideni viri financiranja	**2016** V EUR	**2017** V EUR	**2018** V EUR	**2019** V EUR	**2020** V EUR	**2021** V EUR	**2022** V EUR	**Skupna celotna vrednost projekta**
lastna sredstva								
EU sredstva								
ostalo								

PRIDOBLJENA DOKUMENTACIJA (Navesti, kakšna dokumentacija je bila že izdelana):

_____

_____

DRUGO: _____

Pripravil (ime in priimek): _____ podpis: _____ tel.: _____

Zahvaljujemo se za vašo pomoč in sodelovanje. Vaše projektne ideje nam prosim pošljite na naslov: ORA Krasa in Brkinov, Partizanska cesta 82, 6210 Sežana ali na e-mail: info@ora.si
Za morebitne informacije pa se lahko obrnete na Andreja Samca, tel: 05 73 44 362 ali 041 686 102.

5 MESECEV DO
70 %*
CENEJE

NAJBOLJŠA ZABAVA ZA CELO DRUŽINO Z NOVIMI PAKETI **TopTrio**

Izberite svoj paket **TopTrio** in uživajte v najboljši zabavi za vso družino.
Nove naročnike čaka do **70 % nižja naročnina prvih 5 mesecev***,
izbrani paket pa lahko kar **cel mesec brezplačno** preizkušate**.

Zgodbe, ki navdušujejo.
www.telekom.si

TelekomSlovenije

*Akcijska ponudba paketov TopTrio – prvih pet mesecev do 70% ceneje (TopTrio A in TopTrio Penzion 50% popusta na mesečno naročnino prvih 5 mesecev, TopTrio B in TopTrio C 60% popusta na mesečno naročnino prvih 5 mesecev, TopTrio D 70% popusta na mesečno naročnino prvih 5 mesecev) - velja od 5. 3. 2015 do 5. 5. 2015 za nove naročnike, ob vezavi naročniškega razmerja za 24 mesecev. Ponudba se izključuje s ponudbo BON 200 EUR ter akcijsko ponudbo naprav SiOL.
**Novi naročniki ob koriščenju akcije paketi TopTrio 5 mesecev do 70% ceneje in vezavi 12 ali 24 mesecev lahko brez obveznosti prekinejo pogodbo v roku 30 dni od sklenitve naročniškega razmerja na izbrani paket TopTrio. Stroški namestitve in mesečne naročnine se jim ob tem ne zaračunajo. Za storitve, ki se obračunajo po ceniku (telefonski pogovori, izposoja vsebin iz videotek na SiOL TV, dodatno naročene programske sheme in programske opcije) je naročnik dolžan plačati dejansko porabo. Brezplačna namestitev velja za nove naročnike ob vezavi 24 mesecev. Za prekinitev naročniškega razmerja se šteje pisno poslana odpoved s pripisom TopTrio na naslov Telekom Slovenije, Naročniška služba, Cigaletova 15, 1000 Ljubljana. Ponudba velja od 5. 3. 2015 do 5. 5. 2015.
Za več informacij o ponudbi, vključno z možnostjo vezave naročniškega razmerja za 12 mesecev, obiščite www.telekom.si, Telekomov center, pooblaščeno prodajno mesto ali pokličite 041 700 700 oz. 080 8000. Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana.

Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana

Nadvse aktivna kraška podružnica Društva za srce

Podružnica za Kras Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije spodbuja čim širši krog ljudi, predvsem Kraševcev in Brkincev, k najrazličnejšim vsakodnevnim preprostim aktivnostim, ki prispevajo k boljšemu počutju in zdravju s poudarkom na aktivnostih v sproščenem naravnem in socialnem okolju. Ena izmed pomembnih oblik delovanja so predvsem pohodi, ki jih organizirajo vsako tretjo nedeljo v mesecu.

»V lanskem letu obiskali Komenski Kras, šli po Kraškem robu nad dolino Glinščice in po Rilkejevi poti iz Sesljana v Devin, se podali po dolini Raše in Živem muzeju Krasa. Ob svetovnem dnevu srca nam je v septembru Franko Košuta razkazal ribiški muzej v Križu, Ludvik Husu pa nas popeljal po ribiški poti do morja. Do sedaj nas je že vrsto let po prelepi dolini Glinščice vodil domačin Pavel Čurman iz Boljunca. Žal pa mu zdravje lani ni dopuščalo, da bi z nami odšel na pohod, zato nas je po princesi te doline vodil Amadej Škibin. Izpeljali smo tradicionalni pohod na Stari Tabor pri Lokvi, kjer smo v Vilenici izvajali tudi meritve, prvič smo opravljali tudi meritve gleženjskega indeksa. Organizirali smo deset pohodov, opravili pa več kot za pet tisoč evrov prostovoljnega dela. Višek naše dejavnosti beležimo z novembrsko prireditvijo v Kosovelovem domu v Sežani, ki je potekala z bogatim kulturno umetniškim programom in zdravstveno vzgojo že dvajsetič zapored pod nazivom »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa«. Organiziramo jo skupaj s Klubom Kraški dren. Pred leti so se nam pridružili Društvo diabetikov, Medobčinsko društvo invalidov in lani še Območno združenje Rdečega križa Sežana.Z velikim številom (več kot 150) nastopajočih prostovoljcev, zelo kakovostnim programom in rekordnim številom obiskovalcev smo zabeležili višek naših dejavnosti in opravili tudi rekordno število brezplačnih meritev dejavnikov tveganja. Predstavili smo temeljne postopke oživljanja s pomočjo RK in opravili meritve gleženjskega indeksa. Izkupiček humanitarne prireditve pa smo namenili mlademu invalidu za nakup dvigala. Na prireditvi je približno 50 prostovoljcev prejelo zahvalo za svo-

je dolgoletno delo,« je v poročilu o delu v preteklem letu na zboru članov, ki se je pred dnevi odvijal v prostorih Obrtno podjetniške zbornice v Sežani, poudarila predsednica kraške podružnice Društva za zdravje srca in ožilja Ljubislava Škibin.

Tudi v letošnjem letu želijo še obogatiti sodelovanje s telovadnimi skupinami Kraškega drena in jim omogočiti brezplačna kratka predavanja o atrijski fibrilaciji in motnjah prekrvavitve v perifiernih žilah opraviti meritve gleženjskega indeksa. Vključili se bodo tudi v evropske pobude ob dnevu žil in mesecu atrijske fibrilacije. Prednostne naloge pa bodo tudi predstavitve in brezplačne meritve gleženjskega indeksa za člane Društva za srce, Kraškega drena, Društva invalidov in prostovoljcev drugih društev. Predavanja bodo namenjena preprečevanju bolezni srca in ožilja ter zmanjševanju dejavnikov tveganja v življenjskem slogu v vseh življenjskih obdobjih in teme v zvezi z nudenjem prve pomoči.

Posvetili se bodo tudi problematiki nepravilnega srčnega utripa s poudarkom na atrijski fibrilaciji in povezavi predavanja z meritvami EKG in meritvami gleženjskega indeksa. Društvo je uspelo nabaviti ustrezen aparat za te meritve. Poudarek bodo dali ugotavljanju stanja žil in rizičnosti za nastanek resnejših obolenj in zapletov, kot so srčni infarkt in možganska kap.

Za glavne cilje smo si zadali tudi povečanje števila članov vseh starosti, predvsem pa si želimo vključiti v dejavnost čim več mladih. Prav tako se zavzemajo za širitev kroga prostovoljcev, ki bi jim nudili brezplačne meritve dejavnikov tveganja z napravami in opremo, ki jo imajo na voljo.

Ostati moramo društvo dobro mislečih, čim bolj zdravih in zadovoljnih ljudi, ki se zavedajo odgovornosti za svoje zdravje in ki s svojim dobrim vzgledom prepričujejo še zdrave in že bolne, da poskrbijo za ohranitev ali povrnitev svojega zdravja na način, ki ga zmore vsak od nas s samo kančkom dobre volje, zaupanja vase in druge in brez velikih materialnih stroškov. Ne smemo se prepustiti vsesplošnemu pesimizmu, godrnjanju in tudi nagajanju in sejanju slabe volje. Spoštujmo prostovoljstvo in bodimo ponosni, da smo del le-tega. »Delajmo na tem, da nas bo vedno več«, so še zapisali v programu za letošnje leto.

Besedilo in slika: Olga Knez

Petnajst let Kraškega drena

Klub Kraški dren – društvo za preprečevanje ateroskletotičnih zapletov Sežana, ki ga že osmo leto vodi predsednica Ivanka Šuc Celano, šteje 300 članov, od katerih jih kar 260 redno telovadi dvakrat tedensko v trinajstih telovadnih skupinah na Krasu pod strokovnim vodstvom fizioterapevtov in učiteljev telovadbe od septembra do junija.

»Temeljna dejavnost društva je skrb za krepitev zdravja članov društva. Ob redni telovadbi pa naši člani izvajajo še druge aktivnosti, kot so pohodi po bližnjih in malo bolj oddaljenih krajih, vse to pa popestrimo in povežemo tudi s kulturnimi dogodki. K delu privabljamo tudi mlajše člane in dobro sodelujemo z drugimi sorodnimi društvi, kot je kraška podružnica Društva za zdravje srca in ožilja. Glavna točka dela, ki smo ga v lanskem letu opravile, je vsekakor telovadba. Za strokovno in raznovrstno vadbo so telovadne skupine dobile dodatne rekvizite (žoge, uteži ipd.) Člani kluba izvajajo svoj program predvsem v prostorih vaških domov ali v telovadnicah šol. Tu se moram zahvaliti OŠ Divača, KS Lokev, Štorje, Kazlje, Avber, Tomaj in Križ, ki nam omogočajo brezplačno uporabo prostorov. Zahvala gre tudi OŠ Komen, ki nam omogoči ugodno znižano ceno, predvsem pa Gasilskemu društvu Povir, ki nam je omogočilo brezplačno uporabo prostorov v času prenove vaškega doma v Povirju,« poudarja predsednica društva Ivana Šuc Celano.

Drenovci so slavnostno proslavili 15-letnico društva na zboru članov 30. januarja v restavraciji Karat v Hotelu Safir v Sežani, kjer

Klub Kraški dren s predsednico Ivanko Šuc Celano počastil 15 –letnico delovanja.

so pregledali opravljeno delo v lanskem letu. Kljub sneženju se je srečanja udeležilo več kot sto članov, ki so ob okusni večerji in prijetni glasbi s harmonikarjem Matejem in pevko Petro Felicjan rajali pozno v noč. Za smeh in veselje je poskrbela humoristka Erna Stantič iz Komna v vlogi Pepce. Predsednica se je zahvalila vodjem telovadnih skupin, vsi člani pa so se posladkali ob sladki torti.

Besedilo in slika: Olga Knez

Valentinovo in pustovanje v Društvu Vezi

Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa Vezi v okviru Mreže dnevnih centrov ponuja raznoliko izbiro aktivnosti, ki so tako kreativne, prostočasne, kakor tudi izobraževalne. Mesec februar je bil v društvu Vezi zelo kreativno obarvan. V pričakovanju valentinovega in pusta smo organizirali številne kreativne, izobraževalne in kulinarične delavnice. Na valentinovih delavnicah smo oblikovali glinene izdelke, kot so podstavki za mila, držala za svečke, itd., in jih porisali s srčki. Izrezali smo tudi lesena srčka in ploščice, na katere smo s pirografijo – tehnika žganja v les – zapisali različne misli o ljubezni. Preizkusili smo se tudi v peki valentinovih keksov in pustnih krofov.

Potem pa je prišel dolgo pričakovani pustni torek. Skupinsko masko, ki smo jo poimenovali Cvetke smo izdelali v okviru kreativnih delavnic Dnevnega centra Štorje v sodelovanju s stanovalci in zaposlenimi v dislociranih enotah iz Sežane, Socialno-varstvenega zavoda Dutovlje. Cvetove za na glavo smo zrezali iz pene in jih pobarvali v različne barve, prav tako smo iz pene oblikovali liste in jih pobarvali v zeleno. Na črne vreče za smeti smo nalepili stebla, tako da smo, ko smo se odeli vanje, bili videti kot prave rože. Skupaj s stanovalci in zaposlenimi v dislociranih enotah iz Sežane, Socialno-varstvenega zavoda Dutovlje, smo tako na pustni torek obiskali številne javne ustanove. Obiskali in poveselili smo se na Centru za socialno delo Sežana, Zdravstve-

nem domu, psihiatrični ambulanti, Kosovelovi knjižnici ter lekarni. Tudi letos smo obiskali sežanskega župana Davorina Terčona in zaposlene na Upravni enoti, kjer so nas pričakali s slastnimi pustnimi krofi in prijetno dobrodošlico. Našega obiska so se povsod zelo razveselili in nas pogostili s sladkimi in slanimi dobrotami. Veselo in norčavo dopoldne smo zaključili ob druženju in kavici v eni od bivalnih enot SVZ Dutovlje, v Dnevnem centru v Štorjah pa so naši spretni kuharji pripravili še pravo pustno kosilo.

Tudi v naslednjem mesecu načrtujemo različne delavnice, razdeljene v več sklopov. Z uporabo različnih tehnik in materialov bo uporabnikom programa omogočeno kreativno izražanje. Z nastalimi izdelki se bomo predstavljali v skupnosti in tako promovirali programe društva, duševno zdravje in zmanjševali stigmo.

Vse zainteresirane vabimo, da nas obiščete v prostorih Dnevnega centra Štorje ali pokličete na 05 768 52 00. Veselimo se druženja z vami.

Besedilo: Karmen Margarit
Sliki: arhiv Društva Vezi

Skupina za samopomoč in pomoč Številčne kode tudi v Sežani

Tudi v Sežani deluje že tri mesece skupina za samopomoč in pomoč s številčnimi kodami v skladu z učenjem dr. Grigorija Petroviča Grabavoja. Delovanje skupine oz. posameznikov zajema vsa področja našega življenja, le da si moramo za delo in znanje vzeti čas zase. Zlasti aktualna so področja zdravje, delo, razni cilji, naloge idr. Pri delu uporabljajo različne tehnike- tehnologije nove zavesti. Delo s številčnimi nizi je enostavno, tega pa se lahko tudi vsak nauči.

Ruski akademik Grigorij Petrovič Grabavoj je večkrtni doktor matematike, fizike, aplikativne mehanike in medicine. Učenje akademika Grabavoja je usmerjeno na vseobče odrešenje in usklajen razvoj vseh nas. Njegovo delo je bilo predvsem usmerjeno na preprečevanje globalnih katastrof. S svojo jasnovidnostjo in konkretnimi smernicami je zaustavil mnoge katastrofe jedrskih central.

Kljub kratkemu času delovanja pa so nekateri člani skupine že uspeli doseči določene premike v svojem življenju. Skupina za samopomoč in pomoč Številčne kode deluje ob ponedeljkih od 17. do 18.30 na Ljudski univerzi v Sežani.

Vabljeni k sodelovanju!

Olga Knez

V Kosovelovi knjižnici v Sežani je ponovno potekala Magajnova bralna značka

Kosovelova knjižnica v Sežani je letos organizirala že peto Magajnovo bralno značko. Stanovalci SVZ Dutovlje – DE Sežana so se je udeležili četrtič, medtem ko so se je stanovalci iz zavoda v Dutovljah tretjič. Nekateri so že spraševali, kdaj se bo začela, saj so se navadili na prebiranje zgodb v zimskem času in pa obiske v knjižnici, ki so vselej nekaj posebnega. V Kosovelovi knjižnici je šest srečanj, medtem ko se bralci na Lenivcu zberemo praviloma dvakrat tedensko.

Na prvem srečanju, ki je bilo sredi februarja, je letošnja voditeljica, direktorica Kosovelove knjižnice Sežana Magdalena Svetina Terčon obudila spomine na lanska srečanja, nato pa so se udeleženci seznanili z Evropsko unijo. Naslednja srečanja so bila namenjena spoznavanju Francije, Grčije, Španije in Nemčije. Spoznavali smo znamenitosti teh držav, njihovo kulturo, zgodovino in druge zanimivosti. Kot vselej doslej je bilo treba prebrati nekaj zgodb ali pravljic iz države, ki smo jo obravnavali. V zvezi s Francijo smo prebrali Država sem jaz, Tartuffe, Lisjak in petelin in Dežela velike tovarne besed; grška besedila so bila povzeta iz bogate grške mitologije: Tantal, Tezej in Minotaver, Trojanski konj in Persefona ali Rojstvo letnih časov, Nemčijo smo spoznavali skozi Grimmove pravljice: Bremenski mestni godci in Ribič in njegova žena ter knjigi Jaz in Tudi drevesa jokajo. Slednja se je bralcev zelo dotaknila, saj je opisuje 'razmišljanja' kostanja pred hišo, kjer se je med vojno skrivala Ana Frank z družino. Zadnja država, s katero smo se seznanili letos, je bila Španija. Prebrali smo: Štirje študentje, Pravi prijatelj in Cecilija in zmaj. Tisti, ki radi rišejo, so tudi tokrat z veseljem risali na vsebino prebranega.

Iz DE Sežana so tako Magajnovo bralno značko že četrtič obiskovali Irena Konjšek, Janez Svetičič in Albin Štrancar, medtem ko jo je Dean Dobrilović tretjič, in se že veselijo zaključnega srečanja sredi aprila v knjižnici, ko bodo dobili pohvalo, ugibajo pa tudi, kdo bo tokrat poseben gost, saj organizatorji pripravljajo presenečenje in nočejo izdati njegovega imena.

Besedilo: Ludvika Foški
Slika: arhiv SVZ Dutovlje – DU Sežana

Zaključek akcije Plakat miru

Lions Club International (LCI) že vrsto let prireja mednarodni likovni natečaj Plakat miru. Lions klub Sežana se je tej akciji pridružil že pred leti. K sodelovanju povabimo vse osnovne šole na našem področju: v Divači, Dutovljah, Hrpeljah-Kozini, Komenu in Sežani, ki se vabilu z veseljem odzovejo. Tema letošnjega je bila Mir, ljubezen in razumevanje.

Namen natečaja je spodbuditi otroke v starosti od 11 do 13 let k razmišljanju o svetu. Ta svoja razmišljanja in vedenja otroci z različnimi tehnikami izrazijo pri likovnem pouku v šoli. Natečaj se zaključi konec oktobra. Nato posebna komisija izbere najboljše delo na šoli, ki se ga pošlje na Distrikt 129, Slovenija v Ljubljano (Zveza Lions klubov), kjer od vseh prispelih izdelkov iz cele Slovenije izberejo zmagovalno delo, ki ga pošljejo na LCI v Združene države Amerike. Tam pa na mednarodni ravni sodniki iz umetnosti, dela z mladimi, izobraževanja in medijev izbere-

jo končnega zmagovalca. Tako vsako leto riše približno 350.000 mladih s celega sveta.

Tem mladim umetnikom (najboljše delo) sta se predsednica Lions kluba Sežana in član v klubu zadolžen za projekt Plakat miru konec marca zahvalila za njihov trud s priznanjem in pa skromnim darilom, ki sta ga donirali Zavarovalnica Maribor, d. d., PE Sežana, in Delavska hranilnica, d. d., Ljubljana, PE Sežana, ter hkrati na kratko učencem predstavila poslanstvo lionizma. Priznanje so dobile tudi mentorice.

Na osnovni šoli v Sežani je bila kot najboljša izbrana risba trinajstletnega Reneja Bekarja, ki je risal pod vodstvom mentorice Mateje Melan; na osnovni šoli v Dutovljah pa je zmagovalno delo narisala trinajstletna Julija Jekše pod mentorstvom Vlaste Markočič.

Besedilo: Ludvika Foški
Sliki: Marko Dekleva

Pomagamo skupaj

Lions klub Sežana organizira dobrodelno prireditev Pomagamo skupaj v Sežani, v Kosovelovem domu, v četrtek, 23. aprila ob 19. uri.

Vabilu k sodelovanju so se prijazno odzvali pevki Tinkara Kovač in Demetra Malalan, skupini Kalamari in Prizma, plesna skupina Be funcky, Sežanska klapa in učenci Glasbene šole iz Sežana. Povezovala jo bo Janja Novoselc. Namen prireditve je zbrati kar čim več sredstev za otroke iz naše sredine, ki živijo v socialni stiski. Da bo pomoč prišla v prave roke, so se potrudile strokovne službe osnovnih šol (Divača, Dutovlje, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana), Srednješolskega centra Sežana, Centra za socialno delo Sežana in Društvo prijateljev mladine Sežana, ki so zbrale potrebne podatke.

V želji, da bi zbrali čim več sredstev, so se nastopajoči odpovedali honorarju, člani Lions kluba Sežana pa so vse delo v zvezi z organizacijo opravili prostovoljno. Ponovno vas vljudno vabimo, da se prireditve udeležite in tako pokažete, da vam ni vseeno za otroke, ki potrebujejo pomoč in ne bi smeli čutiti razlik med vrstniki.

V maju pa nameravamo organizirati še eno dobrodelno prireditev, in sicer Tečem, da pomagam, ki se bo odvijala na atletskem stadionu v Sežani. Poleg tega, da bo šel izkupiček ponovno v dobrodelne namene, jo bomo izvedli tudi v spomin Helen Keller, ki je bila slepa in gluha in je Lionse leta 1925 usmerila v pomoč slepim in slabovidnim.

Besedilo: Ludvika Foski

Prizidek Doma upokojencev Sežana

Sežanski Dom upokojencev ima prizidek. O njem vedo nekateri več, nekateri manj. Če rečem, da stanujem v prizidku, večina ljudi ve, kje je to in mnogi mislijo, da je prizidek povezan z Domom upokojencev.

V pritličju prizidka ima Dom upokojencev terapevtske prostore, v četrtem nadstropju pa oddelek za nepokretne varovance. Vmes so tri nadstropja z stanovanji v lasti nepremičninskega sklada SPIZ. Nosilci stanovanjske pravice v prizidku smo upokojenci. Ker ima stavba dvigalo, marsikoga zamika, da si tukaj omisli, ustvari svoj novi dom.

Z Domom upokojencev smo se pred leti čutili povezani. Zdravnik v domski ambulanti je bil lahko tudi naš osebni zdravnik. Kdor je hodil na kosilo ali po kosilo v dom, je lahko šel po hodniku, ne da bi se posebej toplo oblekel in preobul. Z obnavljanjem stavbe Doma upokojencev se ustvarjata nova oblika in nov red. Upajmo, da ne bodo prizidek in njegovi stanovalci popolnoma izolirani in izključeni iz okolja.

Sicer pa je bil moj namen pisanja, da vam predstavim nas, stanovalce. V teh treh nadstropjih prizidka je 24 stanovanjskih enot – 18 garsonjer in 6 dvosobnih stanovanj. 29 nas je stanovalcev. Med nami so prav posebni ljudje. Malo pred novim letom so se ti posedli okrog okrogle mize pri Zadnikovih. Gospod Zadnik ta dan ni sedel pri mizi z svojimi 'sovrstniki', ker je bil v bolnišnici. On, kot tudi njegova žena, sta že prekoračila 90 let. Prav tako gospod Stojan Godina, 'prvi' med njimi pa je 95-letni gospod Virgilij Tavčar. Nad 85 let in ne še 90 pa sta stara gospa Silva Srbot in gospod Vladimir Janjič. Na sliki jim prostovoljka Sonja Štok v imenu Rdečega križa predaja novoletno darilce.

Besedilo in slika: Sonja Nardelli

Tu smo, da vam pomagamo v najtežjih trenutkih

Minevanje, konec, spominjanje. Pojmi, s katerimi se ljudje neradi soočamo, o njih neradi govorimo in razmišljamo, kakor da se umiranje, smrt in žalovanje tičejo le drugih. A so kljub odrivanju in sprenevedanju, da nas ne zadevajo, to pojmi, ki so del življenja slehernega posameznika. Konec življenja in z njim povezani procesi so namreč edina enakost, ki doleti vse, bogate in revne, izobražene in neuke, slavne in anonimne, ne glede na prepričanje, raso in spol. So tudi opomin – izkoristite svoj dan, ne pozabite, da ta nekoč mine.

Prav zato so teme o minljivosti, smrti, pogrebu in žalovanju, četudi so še tako občutljive, pomemben del vsakdanjega življenja. Tudi na te še tako neželene dogodke je potrebno biti pripravljen in o njih vsaj tu pa tam premisliti, podobno kakor o drugih pomembnih življenjskih vprašanjih.

Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d. Sežana se z omenjenimi temami srečuje že vrsto let. Njegova pogrebno-pokopališka dejavnost že od samega začetka skuša vestno izpolnjevati svoje poslanstvo, ki vključuje dovršeno organizacijo in izvedbo zadnjega slovesa, predvsem pa neguje brezpogojno predanost, ki sloni na spoštovanju pokojnika in njegovih svojcev.

Profesionalen in spoštljiv odnos do rajnika, tenkočuten pristop do žalujočih, prepleten s celovitim razumevanjem stanja, v katerega so ob smrti bližnjega ujeti ter nazadnje strokovno zasnovana in skladno z željami svojcev izvedena pogrebna slovesnost so namreč temeljni cilji mlade in strokovno podkovane ekipe pogrebno-pokopališke dejavnosti Komunalno stanovanjskega podjetja, d. d. Sežana.

Prav zaradi razumevanja bremen težkih trenutkov, ki se pojavijo ob izgubi najdražjega, vam v času le-teh zaposleni v okviru pogrebno-pokopališke dejavnosti Komunalno stanovanjskega podjetja, d. d. Sežana, z nasveti in priporočili ter ob upoštevanju vaših želja, nudimo celostno organizacijo in izvedbo pokopaliških ter pogrebnih storitev (prevzem in prevoze pokojnika – tudi mednarodne prevoze, ureditev vse potrebne dokumentacije za pogrebno slovesnost, pripravo pokojnika za zadnje slovo, celovito pripravo za upepelitev, pomoč pri izboru opreme v lastnem razstavnem prostoru, pomoč pri izboru cvetja v lastni cvetličarni, pripravo grobnega polja, organizacijo in izvedbo protokola žalne slovesnosti itd.).

S svojo razpoložljivostjo, posluhom, znanjem ter dolgoletnimi izkušnjami smo tu, da vam pomagamo v najtežjih trenutkih.

Besedilo: Ekipa pogrebno-pokopališke dejavnosti KSP, d. d. Sežana
Fotografija: arhiv pogrebno-pokopališke dejavnosti KSP, d. d. Sežana

Pogrebne storitve
KSP D.D. SEŽANA
Partizanska cesta 2, 6210 Sežana
tel: 05/73 11 242, gsm: 041 646 639

Drugi šmarski kros

V nedeljo, 15. marca 2015, so vaščani Šmarij v sodelovanju z ŠD Kraški tekači izpeljali drugi šmarski kros, zadnji iz serije Primorskih pokalnih krosov sezone 2014/15.

Vreme je bilo 107 tekačem, za razliko od lani, ko je žled objel skoraj celo državo, letos naklonjeno. Pomladne temperature, sončen dan, zvončki in trobentice ob progi so bili zagotovilo, da se bodo udeleženci krosa imeli lepo. Slonček Asko iz zavarovalnice Adriatic je otrokom delil balone in bombone. Domače gospodinje so spekle pecivo, ki je tekačem hitro povrnilo izgubljeno energijo.

Ob 11. uri se je kros začel s startom otrok letnika 2008 in mlajših, tekli so 300 metrov. Izkazala se je Larisa Jogan Žgur iz ŠD Kraški tekači, ki je dosegla drugo mesto. Deset minut kasneje so se na 500 m stezo podali letniki 2006–2007. Pri dečkih je zmagal Filip Renčelj Vrhunc iz ŠD Hopla Sežana. Rok Mugoša iz OŠ Srečka Kosovela Sežana pa je bil tretji.

Pri članicah na 6.000 m je 3. mesto osvojila Neva Jogan Žgur iz ŠD Kraški tekači. Domačinka Danijela Kos je slavila

med mlajšimi veterankami. Kraški tekači so zmagali tudi v kategoriji starejših veteranov. Zmago si je pretekel Miran Kavs. Niz uspehov domačih tekačev je potrdila z 3. mestom Rada Milič.

Posebnost šmarskega krosa so bale sena na progi, od tod ime stiplčezbale, besede, ki je izpeljanka iz angleščine in slovenščine.

Generalni sponzor drugega šmarskega krosa je bila zavarovalnica Adriatic, ostali sponzorji pa so bili: Gradbena, d. o. o., Okrepčevalnica Skala – Šmarje, Elmar – Marko Svetina, s. p., Keramičarstvo Stojan Rodica, s. p., Avto Bubnič, Bojan Bubnič, s. p.

Besedilo: Stojan Rodica
Slika: Darja Verbič

Izvrstna sezona sežanske košarke

Košarkarski klub Mesarija Prunk Sežana tudi v letošnji tekmovalni sezoni nadaljuje s tekmovanji vseh selekcij igralcev na državni ravni. Članska ekipa, ki jo vodi trener Miro Jurić, je v marcu zaključila redni del tekmovanja v 3. SKL zahod z maksimalnim izkupičkom, saj so igralci zmagali v vseh 18 odigranih tekmah. V aprilu jih čaka še sklepni del – razigravanje za vstop v elitnejšo 2. SKL. Uspehe pa žanjejo tudi naši najmlajši. Fantje kategorije U15, pod vodstvom trenerja Primoža Čeha, so bili pred kratkim gostje na tekmovanju v Termah Olimia. Kmalu po njihovi udeležbi so se v Podčetrku pomerili s svojimi vrstniki iz ostalih klubov tudi igralci U13. Nič manj uspešne sezone pa ne beležijo niti v ekipi U11, ki pod taktirko trenerja Maria Gerjevića niza uspeh za uspehom. Klub se lahko pohvali z dejstvom, da je v tekoči sezoni registriranih in s tem aktivnih okrog. 200 igralcev. Športne dvorane v Sežani, Dutovljah in Divači so dnevno polne košarkarjev, ki pod vodstvom izkušenih trenerjev (Miro Jurić, Mario Gerjević, Primož Čeh in Borut Sila) dopolnjujejo svoje znanje. V klubu se tako, skupaj z sponzorji ter velikim številom aktivno sodelujočih staršev, veselijo novih tekem ter vidnega napredka igralcev vseh starostnih kategorij. V marcu je potekala tudi skupščina kluba; prav tako se člani upravnega odbora redno sestajajo in sproti poglabljajo v delovanje kluba.

Besedilo in slika: Tanja Pahor

Plesna podlaga

Dolgoletni plesalki Mehkih čevljev Sabina in Mojca Sovdat sva v Mladinskem centru Podlaga izvedli delavnico osnov sodobnega plesa. Namenjena je bila mladim, starejšim od 11 let, in je trajala približno uro in pol.

Delavnico smo začeli s hojo po prostoru, nadaljevali s hojo, pri kateri smo drug z drugim vzpostavili očesni, stik ter s hojo, kjer je bilo navodilo, da ko se nekdo ustavi, se ustavi cela skupina. In ko nekdo spet začne hoditi, mu ostali sledijo. Pri tej vaji smo morali biti pazljivi drug na drugega ter se med seboj gledati in poslušati.

Nadaljevali smo z ogrevanjem v krogu, kjer je vsak pokazal vajo, ki smo jo vsi ponovili. Mojca je pokazala različne skoke po diagonali, kot so 'chasse', jelenček, križni skoki ter skoki, ki smo jih izvajali v dvojicah. Sabina nam je predstavila krajšo plesno kombinacijo, kjer je bila osredotočenost predvsem na koordinacijo rok.

V zadnjem delu delavnice smo se postopoma naučili glavno koreografijo ter jo z veliko energičnosti kar nekajkrat zaplesali na glasbo zasedbe Little dragons. Na koncu delavnice smo se še malo raztegnili, sprostili mišice, se usedli v krog ter si privoščili zasluženo masažo hrbta.

Udeleženci delavnice so se zelo hitro naučili vseh vaj in tudi končne koreografije. Imeli so veliko energije in idej, s katerimi so soustvarjali delavnico. Na koncu je imel vsak od njih priložnost pokazati in nas naučiti svoj gib oz. krajšo plesno sekvenco, kar je celotni delavnici dodalo še prijetnejše vzdušje in sproščenost.

Veseliva se vodenja še kakšne delavnice!=)

Besedilo: Sabina in Mojca Sovdat
Slika: Goran Gabrič

Mednarodno izobraževanje na področju vrvne tehnike

Člani Jamarske reševalne službe se zavedamo pomembnosti mednarodnega sodelovanja, saj na skupnih usposabljanjih pridobimo poleg novih poznanstev veliko novih izkušenj ter znanj.

Tokrat je v Sežani potekalo tedensko mednarodno sodelovanje, kjer je JRS gostila štirinajst pripadnikov Angleške ekipe ISAR. Šlo je za trening RRMT (Rope Rescue Masterclass Training), kjer so izvajali uporabo vrvne tehnike iz težko dostopnih objektov. Izobraževanje je bilo izvedeno na pobudo vodje operative Jamarske reševalne službe, Marka Zakrajška. Angleška ekipa ISAR je ekipa poklicnih gasilcev, vendar ne te vrste, kot jih poznamo mi. Gre za skupino usposobljenih poklicnih gasilcev za reševanje iz težko dostopnih predelov, pri čemer uporabljajo vrvno tehniko.

Mednarodno usposabljanje je trajalo ves teden. Od ponedeljka do četrtka so potekale vaje vrvne tehnike v Sežani ter njeni okolici, kjer so udeleženci, tako Angleži kot reševalci, predvsem inštruktorji Jamarske reševalne službe Slovenije, izvedli nekaj vaj. Tako v steni kot jamah so bile izvedene vaje, ki dajo občutek, da gre za pravo nesrečo. V nosila se poleže eno izmed udeleženih oseb, ki se nato izvleče na varno. Marko Zakrajšek je po vaji dejal: »Angleška skupina je bila izredno ažurna, delovna ter predvsem želja spoznati naš način reševanja. Bili so dosledni in so naše tehnike kmalu osvojili. Vidi se, da je to njihov poklic.« Prav tako je bil pozitivno navdušen nad izvedbo reševalnih vaj vodja angleške ekipe David O'Neill, ki je dejal, da mu je bilo tovrstno sodelovanje izredno všeč, saj so spoznali drugačen način reševanja, kot ga izvajajo sami. Predvsem pa je pohvalil inštruktorje JRS. Za njih je bilo izredno reševanje iz jame, saj v Londonu, od koder prihajajo, nimajo jam in vrvno tehniko uporabljajo na preostalih objektih.

Angleška skupina si je ogledala tudi podjetje Antron in ReCO Koper. Zaključek pa sta seveda prestavljali slovesnost ter podelitev priznanj.

Usposabljanje je bilo pozitivno, tako za ekipo iz Anglije kakor tudi za JRS ter sam Urad Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Ob morebitni večji nesreči si ekipe, ki so izvedle skupna usposabljanja, lažje priskočijo na pomoč.

Besedilo: Mateja Mazgan
Sliki: Edvard Gregorčič, Mateja Mazgan

Mali kraški maraton 2015

Prva pomladna nedelja je že 15. leto zapored poskrbela, da je bila Sežana kljub jutranjemu kislemu vremenu preplavljena z množico tekačev, otrok, navijačev, ljubiteljev hitre hoje, pohodnikov …

Start je bil 'suh', burje praktično ni bilo. Ob prihodu v cilj so tekače že sramežljivo božali sončni žarki. Štartalo je preko 2500 tekačev na 21.098 m in 9.400 m. Zmagovalec polmaratona, ki je postavil tudi nov rekord, je bil slovenski maratonec Tone Kosmač, ki je izboljšal rekord za kar neverjetnih 34 sekund.

Prvi so se na start podali najmlajši. Preko 500 otrok in mladostnikov na tekih dolžine 200, 400 in 2500 m, 200 otrok v otroškem varstvu, 50 pohodnikov skozi Živi muzej Krasa in 70 ljubiteljev hitre hoje je ponovno dokaz, da je rekreacija vedno bolj priljubljena in nujna.

Tekače je tik pred štartom pozdravil in nagovoril sežanski župan Davorin Terčon z gosti iz sosednjih in pobratenih občin. Še prej je skozi zvočnike zadonela primorska himna – Vstala Primorska

Sproščeno vzdušje so popestrili: orkester Nika Polesa, plesna skupina Pike, Kraška pihalna godba, na trasi pa še Pihalni orkester Divača.

Za vse je bilo dovolj odlične jote, svoje sta dodala še tržnica kraških dobrot in športni sejem

Besedilo: Zavod ŠTIP
Slike: Šolski center Srečka Kosovela Sežana, Višja strokovna šola

15. mali kraški MARATON

Zavod Za Šport Turizem In Prosti Čas
www.sport-sezana.com

Šolski center Srečka Kosovela Sežana
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Rezultati 15. malega kraškega maratona na 21.098 m so:

1. Lucija KRKOČ	1:18:32
2. Tina ČAČILO	1:21:53
3. Giulia SCHILLANI	1:26:50
1. Tone KOSMAČ **(NOV REKORD)**	1:05:46
2. Goran IKIČ	1:12:24
3. Aleš ŽONTAR	1:15:00

Rezultati KRASova 10-ka

1. Katja JUHART	0:34:54
2. Loreta KMET	0:39:55
3. Kristina BELE	0:40:33
1. Domen HAFNAR	0:30:42
2. David RIHTARIČ	0:31:48
3. Peter KASTELIC	0:31:59

mali kraški MARATON
21 km

1538
2047

565

1559
813

985

Športnik Krasa in Brkinov 2014

»Ja kje drugje, kot na prireditvi Športnik Krasa in Brkinov,« je bilo najpogosteje slišati v športni sferi občin Sežana, Hrpelje-Kozina, Komen in Divača odgovor na vprašanje, kje je potrebno biti v sredo, 4. marca 2015, zvečer. Tretje leto zapored so se priznanja za naj športnika tega okolja podeljevala na področju štirih sosednjih občin. Prekrasena senožeška večnamenska dvorana je bila kot nalašč za sprejem najboljših športnikov, trenerjev in športnih funkcionarjev. Gostila pa je tudi veliko ime našega športa, delno kar domačina, sicer pa olimpijskega zmagovalca Rajmonda Debevca. »Moj oče prihaja iz Razdrtega, zato rad obiščem ta del Slovenije. Prireditev je bila ena izmed najprijetnejših. Vesel sem, da je med dobitniki priznanj tudi športni strelec,« je kasneje dodal prekaljeni strelski maček in se spomnil priznanja, ki ga je prejel Jože Čeper.

Priljubljenost prireditve nakazuje izjemen obisk, saj je bila nova večnamenska dvorana nabito polna. Celo tako, da vsi obiskovalci niso imeli svojega sedeža bodisi v parterju bodisi na tribuni. »V prvi vrsto to kaže na razvoj naše prireditve v pravo smer. Nobenega dvoma ni, da je bila odločitev, da športnike nagradimo v družbi sosednjih občin, povsem pravilna. Tudi priznanja tako pridobivajo na veljavi,« je bil odkrit predsednik komisije za nagrajevanje Marjan Suša, ki je s kolegi preučil preko 80 predlogov. Skozi zabavni program, ki ga je v sodelovanju z Miho Penkom pripravila Športna zveza Sežana, so se zvrstili številni zabavni vložki. Najprej je občinstvo ogrela skupina učencev podružnične osnovne šole Senožeče, nato glasbeni nastop Sama, Barbare in Nastje, kasneje tudi plesni nastop društva Srebrna. Vrhunec dogajanja pa je bila razglasitev najboljših. V kategoriji klubov je to priznanje drugič zapored prejel Balinarski klub Hrast, med športniki pa je bil za najboljšega izbran državni dvoranski prvak med starejšimi mladinci Jan Luxa. Izkazala se je tudi mladinska državna prvakinja in naj športnica Nika Frank, ki je kot trenerka karateja osnove prikazala v družbi mladih karateistov in celo gostiteljice, županje občine Divača, Alenke Štrucl Dovgan.

Pregled dobitnikov po kategorijah:

PRIZNANJE ZA ŠPORTNE DOSEŽKE MLADIH NA PODROČJU KRASA IN BRKINOV

- Eriku Čehu za osvojeno bronasto kolajno na mladinskem svetovnem prvenstvu v balinanju v disciplini bližanje in zbijanje v krog. Ekipi mlajših dečkov;
- Rokometnega društva 2009 Hrpelje-Kozina za osvojeni naslov klubskih državnih prvakov v rokometu v letu 2014;

• Axlu Luxi za osvojen trikratni naslov državnega prvaka pri mlajših in starejših mladincih ter osvojeno 3. mesto na članskem dvoranskem prvenstvu v skoku v višino v letu 2014;

• Niki Tominc za osvojeno 1. mesto za pokal Slovenije v triatlonu za leto 2014 v kategoriji starejših deklic;

• Simonu Požarju za osvojeno bronasto kolajno na mladinskem svetovnem prvenstvu v balinanju v igri dvojic ter za osvojen naslov štirikratnega mladinskega državnega prvaka;

• Ekipi Športnega društva HOPLA Sežana v postavi Žan Skok, Aljoša Skok, Tilen Grmek in Luka Dezors za osvojen naslov državnih pionirskih prvakov v štafetnem teku 4 x 100 metrov v letu 2014.

NAJ PERSPEKTIVNEJŠI MLADI ŠPORTNIK KRASA IN BRKINOV – 2014

• Jože Čeper za dosežen izjemen uspeh na Olimpijskih igrah mladih v streljanju z zračno pištolo.

PRIZNANJE ŠPORTNIK KRASA IN BRKINOV ZA LETO 2014

• Simonu Gombaču za uspešne nastope v državni reprezentanci ragbija.

• Gregi Krečiču za uspešne klubske nastope v državnem prvenstvu in sodelovanje v državni kadetski rokometni reprezentanci;

• Karate klubu Bushi Divača za osvojeno 1. mesto v skupnem pokalnem seštevku klubov JKA karate zveze Slovenije;

• Anji Ferfila za uspešno delo z mlajšimi in k razvoju temeljne športne vzgoje na Krasu in Brkinih.

JUBILEJNA BRONASTA PLAKETA

• Klemnu Karižu za več kot 10 let uspešnega igranja in aktivnega dela v nogometu.

JUBILEJNA ZLATA PLAKETA

• Damirju Metljaku za dolgoletno aktivno delovanje v NK Tabor Sežana.

• Območni balinarski zvezi Sežana za 40 let aktivnega delovanja.

• Karlu Kastelicu za več kot 30-letno zavzeto in uspešno delo na področju športa, zlasti rokometa.

• Slavku Mihaliču za več kot 30-letno aktivno delovanje in razvoj športa zlasti nogometa, na področju Brkinov.

PLAKETA ZA NAJBOLJŠE ŠPORTNE DOSEŽKE KRASA IN BRKINOV ZA LETO 2014

• Mihi Tavčarju za osvojeni dve 1. mesti na mednarodnih tekmah v maratonu ter imenovanje za najboljšega voznika leta na nacionalni ravni;

• Teji Gulič za osvojeni naslov državne prvakinje v cestnem kolesarstvu;

• Andreju Prelcu za dosežen naslov državnega prvaka divizije 1 v gorsko-hitrostnem avtomobilizmu. Glasbeni nastop Samo in Barbara.

NAJ ŠPORTNI KLUB KRASA IN BRKINOV – 2014

• Članska ekipa balinarskega kluba Hrast Kobjeglava za osvojeni klubski naslov državnih podprvakov in uvrstitev med osem najboljših ekip v evropskem pokalnem tekmovanju.

NAJ ŠPORTNICA KRASA IN BRKINOV – 2014

• Nika Frank za dosežene izjemne športne rezultate v karateju.

NAJ ŠPORTNIK KRASA IN BRKINOV - 2014

• Jan Luxa za dosežene izjemne športne rezultate v atletiki v disciplini troskok.

ČASTNA LISTINA ZA ŽIVLJENSKO DELO

• Janez Kompare za življenjsko delo širjenje športa na Krasu in Brkinih, aktivno delo z mladimi ter vzgojo mladih trenerjev, aktiv športnikov in funkcionarjev.

Besedilo in slike: Športna zveza Sežana

Jan Luxa – naj športnik Krasa in Brkinov 2014

Jan Luxa je atlet iz Senadol, rojen je 11. februarja 1996. Z atletiko se ukvarja že sedem let. Zastopa atletsko društvo MASS Ljubljana ter tekmuje v troskoku. V vseh teh letih je veliko napredoval ter nanizal veliko uspehov. Nazadnje je za svoj trud ter uspehe prejel nagrado Naj športnik Krasa in Brkinov 2014. To je tudi razlog, da sem poklepetal z njim.

Kaj ti pomeni nagrada Naj športnik Krasa in Brkinov 2014?

Nagrada mi pomeni veliko spodbudo za naprej, saj sem se zaradi nje še bolj zavedel svojih preteklih uspehov in dobil dodatno motivacijo. Zahvaljujem se vsem, ki so glasovali zame, ter organizatorjem prireditve.

Katere od svojih športnih uspehov šteješ za najpomembnejše?

Med najpomembnejše štejem prvo mesto na mladinskem peteroboju (Češka, Madžarska, Hrvaška, Slovaška, Slovenija) z rezultatom 15,96 m, drugo mesto na članskem evropskem klubskem pokalu v Amsterdamu (Nizozemska), drugo mesto na mladinskem evropskem klubskem pokalu v Brnu (Češka), dvakrat drugo mesto (daljina, troskok) na mladinskem evropskem klubskem pokalu v Castellonu (Španija) ter kopico državnih naslovov pri mlajših ter starejših mladincih. Ponosen sem tudi na državne rekorde: troskok v skupini pionirji v dvorani in na prostem; troskok v skupini mlajši mladinci na prostem (letos ciljam tudi na državni rekord pri starejših mladincih).

Koliko časa porabiš za treninge?

Za treninge porabim kar precej časa, saj treniram sedemkrat tedensko. Veliko časa in stroškov mi vzame tudi vožnja v Ljubljano. V povprečju za trening skupaj z vožnjo porabim približno od 4 do 5 ur dnevno.

Kako po navadi potekajo treningi?

Trening traja v povprečju dve uri in pol. Treniram vsak dan, seveda imam vsak dan drugačen program treninga, ki ga ureja moj trener Matija Šestak. Delam različne vaje za tehniko skokov, hitrost in fizično pripravljenost. Seveda igrata pomembno vlogo tudi pravilna prehrana ter počitek.

Kdo te na tvoji športni poti najbolj podpira?

Starši, saj so me že od malega spodbujali k športu; z atletiko sem se začel ukvarjati pred sedmimi leti. Že od takrat so starši vame vlagali veliko truda, časa ter denarja, saj so me vozili na treninge in tekme. Zelo sem jim hvaležen za trud, ki ga vlagajo na moji športni poti. Izpostavil pa bi tudi svojega mlajšega brata Axla, tudi zelo uspešnega atleta, državnega prvaka v skoku v višino pri mlajših in starejših mladincih, s katerim se spodbujava na športni poti.

Koliko prostega časa ti ostane in kaj takrat počneš?

Prostega časa imam zelo malo, saj imam dopoldne šolo, takoj po končanem pouku pa grem v Ljubljano. Domov se vračam šele pozno zvečer. V prostem času se najraje družim s prijatelji, rad pojem, všeč mi je tudi moda. Letos so me povabili k sodelovanju pri projektu Mister Slovenija 2015, ki ga organizirata Erik Ferfolja in Nina Uršič.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost?

Želim si doseči čim boljšo uvrstitev na mladinskem evropskem prvenstvu, ki bo letos v Eskilstuni na Švedskem. Ciljam tudi na čim boljše rezultate na državnih prvenstvih ter na članskem evropskem klubskem pokalu, ki bo potekal v Mersinu v Turčiji in na mladinskem evropskem klubskem pokalu v Carigradu (Turčija). Računam tudi na mladinski državni rekord v troskoku.

Kaj bi glede športa svetoval drugim: amaterjem / rekreativcem?

Vsem, ki se s športom ne ukvarjajo profesionalno, svetujem, naj s tem nadaljujejo, v tem uživajo in kljub vsem oviram sledijo svojim sanjam, saj menim, da šport veliko prispeva k zdravju, splošni razgledanosti ter odpira nove poti v življenju. Za boljše rezultate predlagam urejeno prehrano ter pravilno urejene treninge pod vodstvom trenerja. Seveda ne smemo pozabiti tudi na zadosten počitek med treningi in izogibanje alkoholu in drugim škodljivim razvadam, kot so ponočevanje, kajenje itd.

Janu Luxi želim na njegovi športni poti še veliko uspehov.

Besedilo: Bor Terčon
Slika: arhiv Športne zveze Sežana

Po Krpanovi poti na Šilentabor

Kar 30 pohodnikov Planinskega društva Sežana je drugo soboto v marcu spoznavalo del velike Krpanove poti, od Pivke do Narina. Najprej so se podali na hrib Primož, prepreden z utrdbami, ki so jih zgradili Italijani med obema svetovnima vojnama, ob Rapalski meji z nekdanjo kraljevino SHS. Z vrha so proti vzhodu imeli lep razgled na okoliške Javornike s sv. Trojico, Kršičevec in na pobeljeni Snežnik. Prelep razgled je bil tudi na Nanos in na Vremščico ter na oddaljeni Slavnik. Po očiščeni poti, ki je bila lani v tem času neprehodna zaradi posledic žleda, so se povzpeli na Šilentabor in pod njim uzrli turistično vasico Narin. V njej so obiskali Petrove, kjer so si ogledali etnološko zbirko, prijazna zakonca pa sta predstavila postopek 'od zrna do kruha' ter udeležence pogostila z domačimi dobrotami. Polni lepih vtisov so se z avtobusom vrnili na svoje domove, vse do oddaljenega Komna.

Besedilo in slika:
Mirjam Frankovič Franetič

Traktorji Impodan preplavili Kras

Traktorji danske znamke Impodan, ki jih v Slovenijo skupaj s kmetijskimi priključki za uporabo v kmetijstvu, predvsem v vinogradništvu, sadjarstvu, urejanju parkov in podobno, uvaža podjetje Agroteh Vrbek, so bili 21. februarja 2015 na ogled v Štorjah.

Celoten dogodek so začeli v Zadružnem domu, kjer se je zbralo okrog sto kmetov na predavanju specialista za kmetijsko tehniko ljubljanskega zavoda Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Marjana Dolenška, ki je predstavil označevanje kmetijskih in gozdarskih vozil na cesti, s poudarkom na novostih na področju zakonodaje, označevanju počasnih vozil in širših vozil ter vozil s štrlečimi deli. Uvodoma sta številne zbrane pozdravila glavna organizatorja vodja sežanske KSS Milena Štolfa in Anton Može, ki je nekaj besed namenil tudi zakonodaji na področju agrarnih skupnosti. Nekaj več besed je o podjetju Agroteh Vrbek spregovoril njegov direktor Ciril Vrbek iz Šmarja pri Jelšah, medtem ko je zastopnik Abl Tehnike Logatec Tomaž Mavrič predstavil olja Valvoline, primerna za kmetijske traktorje s poudarkom na univerzalnih oljih ter specializiranih oljih (kot so motorna in hidravlična).

Besedilo in slika: Olga Knez

Tradicionalno ocenjevanje vin v Dutovljah

V Dutovljah je Turistično društvo Kras v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica in Društvom vinogradnikov in vinarjev Krasa organiziralo že tradicionalno ocenjevanje vin letnika 2014 in starejših vin, pridelanih na območju Dutovelj in okoliških vasi, ki spadajo v osrčje vinorodnega okoliša Krasa.

Zbrane vzorce vin je 23. januarja 2015 ocenila vinarska komisija iz novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda, ki jo je vodila Tamara Rusjan, člani pa so bili še Mirjana Košuta, Mojca Mavrič Štrukelj, Ivan Žežlina in Majda Brdnik. Na ocenjevanje, ki ima predvsem izobraževalni pomen, je prispelo 19 vzorcev vin, od tega pet belih, 14 rdečih in dve rdeči vini.

Najboljši teran PTP je pridelal Boris Živic iz Skopega, drugo in tretje mesto je pripadlo Marjanu Tavčarju in Bojanu Mateliču iz Dutovelj.

Med belimi vini je zmagala klet Širca - Kodrič iz Godenj s sauvignonom, drugo mesto je za chardonnay pripadlo družini Radišič iz Skopega, tretje mesto je z malvazijo dosegel Simeon Gulič iz Koprive. Med ostalimi rdečimi vini pa je prvo mesto osvojila družina Radišič z vinom znamke Skopa.

Besedilo in slika: Olga Knez

Bogata bera vinskih priznanj kraških vinarjev

Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa je 27. januarja 2015 priredilo že tradicionalno prireditev, na kateri so se predstavili njihovi člani, ki so v letu 2014 poželi priznanja, medalje in nazive šampioni na vinskih tekmovanjih in prireditvah doma kot tudi v svetu.

Mize v 154 let stari velbani kleti iz kraškega kamna enoteke sežanske kmetijske zadruge Vinakras so bile tudi letos bogato obložene z visokimi odličji, ki so jih prinesi teran in druga kraška vina.

Zbrane so ob specialistki za vinarstvo novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda Majdi Brdnik, ki je predstavila potek obnove vinogradov na Krasu, in direktorju zadruge Vinakras Marjanu Colji pozdravili še kraljica terana Katrin Štok, sežanska podžupanja Ljubica Jelušič in komenski podžupan Valter Ščuka.

Med najbolj uspešnimi vinarji je bil Boris Lisjak, ki je na letošnjem vinskem sejmu v Ljubljani odnesel številna priznanja, kot so šampion za leto 2014 za zvrst Sara letnik 2005, ki je postala tudi prvak Kraške vinske turistične ceste na sejmu Vino Slovenija v Gornji Radgoni, prvak slovenskih vinskih okolišev in je prejel trofejo Tsukamoto na sejmu v Ljubljani. Njegov izbrani teran letnik 2012 pa je postal slovenski prvak sorte in zmagovalec slovenskih vinskih posebnosti na lanskem sejmu v Ljubljani.

Vidna priznanja na vinskih tekmovanjih so prejeli tudi drugi kraški vinarji, od katerih še posebej velja izpostaviti sežanski Vinakras, ki je za teranton letnika 2009 prejel zlato medaljo na sejmu Vino v Ljubljani, Gornji Radgoni in na najvišjem svetovnem ocenjevanju AWC na Dunaju. Izbrani teran letnika 2013 je prejel srebro medaljo na tekmovanju Decantar v Londonu, zlato medaljo v Gornji Radgoni in srebrno medaljo na AWC na Dunaju.

Ponosni kraški vinogradniki in vinarji na vinska priznanja v letu 2014.

Veliko priznanj za teran in penino (iz malvazije, vitovske terana in roseja) je prejelo tudi vinarstvo Rebula iz Brestovice pri Komnu, ki se ponaša tudi z odlično kakovostjo sušene vitovske iz rozin in vinjakom iz leta 2004. V lanskem letu so prejeli kar 22 priznanj, največ zlatih, pa tudi znak kakovosti za sušeno vitovsko iz leta 2011 na ocenjevanju na Ptuju.

Z znakom evropskega viteškega reda Konzulata za Slovenijo se ponaša tudi Vinarstvo Petelin Rogelja iz Tomaja, ki je priznanje prejelo lani na 10. prireditvi V osrčju dežele terana za osvojeno prvo mesto za teran. Gre za prvo tovrstno priznanje primorsko vinskega viteškega omrežja.

Zelo spodbudno je, kot je dejala Brdnikova, da bodo vinogradniki tudi v novem obdobju 2014–2020 prejeli finančna nepovratna sredstva za prestrukturiranje vinogradov, država pa jim bo ponudila do 50 odstotkov sredstev. Lani je bilo povprečno izplačilo nepovratnih sredstev za Kras 19.000 evrov po hektarju. Gre namreč za dolgoročne (30-letne) investicije v vinograde, na katere se morajo vinogradni pripraviti.

Kljub lanskoletni obilici dežja pa je bilo grozdje sladko in obeta se dobra letina. Nagrajene terane in druga vina kraških vinarjev je bilo na prireditvi v Sežani mogoče tudi pokušati.

Besedilo in slika: Olga Knez

Ocenjevanje vin v Avberju

V marcu smo pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica, Kmetijski svetovalni službi Sežana, v sodelovanju z Društvom vinogradnikov in vinarjev Krasa, organizirali ocenjevanje vin na turistični kmetiji Francinovi v Avberju.

Pod vodstvom specialistke za vinarstvo iz KGZS – Zavod Nova Gorica – Tamare Rusjan so vinarji sami ocenjevali prispele vzorce. Ocenili so sedem belih vin, rose in devetnajst rdečih vin.

Ocenjevanje je bilo namenjeno izobraževanju, saj so vsi pokušali vsa vina in jih ocenili. O vsakem vzorcu so se tudi pogovorili.

Vina so bila, glede na slabše vremenske razmere v lanskem letu, kakovostna in napak skoraj ni bilo.

Po končanem ocenjevanju smo vinarjem podelili tudi priznanja:

Med belimi vini so priznanja prejeli:
1. mesto za malvazijo: Kmetija Bole, Avber
2. mesto za sauvignon: Kmetija Fabjan - Mohorčič, Ponikve
3. mesto za sauvignon: Vinska klet OREL, Avber

Med terani PTP so priznanja prejeli:
1. mesto: Vina Škabar, Ponikve
2. mesto: Drago Može, Dobravlje
3. mesto: Turistična kmetija Francinovi, Avber

Vsem nagrajencem čestitamo!

Besedilo: Milena Štolfa
Slika: arhiv KSS Sežana

Ocenjevanje salam in klobas ter vrhovskih vin

Na Vrabčah pri Božu Škapinu, ki ima že več kot deset let v aprilu in novembru osmico Pri Tonhu, so 27. marca 2015 slavnostno razglasili rezultate in podelili priznanja letošnjega že osmega ocenjevanja salam in klobas za Vrhe, Kras in Brkine, že 16 let pa poteka tudi ocenjevanje vrhovskih vin.

Obe ocenjevanji je izvedla sežanska Kmetijsko svetovalna služba novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda v sodelovanju z Gasilskim društvom Štjak in Društvom turizma na kmetijah Fraska ter Kmetijo Tonhovi na Vrabčah.

Vinska komisija, ki so jo poleg predsednice Tamare Rusjan, sestavljali še Majda Brdnik, Mojca Mavrič Štrukelj, Vasja Juretič in Tomaž Škerlj, je razglasila rezultate ocenjevanja vin, na katerega je prispelo 25 vzorcev, od tega 16 belih in 9 rdečih vin. Med belimi vini so slavila Vina Sanabor (Ravnje) s souvignonom pred mešanim belim Primoža Renerja (Štjak) in sivim pinotom Dušana Seražina (Dolenje). Vina Sanabor so s cabernetom sauvignonom delila prvo mesto med rdečimi vini skupaj s teranom PTP Draga Počkarja (Štjak), medtem ko je 3. mesto osvojil Vasko Vitez (Vrabče) s cabernetom sauvignonom. Priznanja je podelila vodja sežanske KSS Milena Štolfa, ki je v obrazložitvi dejala, da so bila lanskoletna vina v rangu kakovostnih vin, nekatera celo vrhunska glede na vremensko neugoden letnik 2014.

Srečko Horvat pa je vodil 6-člansko komisijo za ocenjevanje salam in klobas, ki so jo sestavljali še Ivan Ukmar, Stojan Ščuka, Branko in Boštjan Mohorčič ter Milena Štolfa. Komisija je letos ocenila kar 50 vzorcev suhih mesnin, od tega 17 svinjskih klobas in 33 salam, med njimi so prevladovale svinjske, bile pa so še štiri jelenove, dve salami iz konjskega mesa in ena iz divjega prašiča. Pri klobasah so podelili štiri zlate, pet srebrnih in prav toliko bronastih priznanj, pri salamah pa sedem zlatih, 15 srebrnih in pet bronastih priznanj. Najvišje ocene in zlata priznanja za klobase so prejeli Ivan Ukmar, Jože Bolčič, Damjan Gomezel in Branko Mohorčič, za salame pa Ivan Ukmar, Branko Mohorčič, Dejan Čebron, Ljubo Mravlje, Igor Ukmar in Matjaž Lisjak. Komisija je ocenjevala okus, prerez, zunanji videz, barvo in vonj. Opažajo, da se zlasti pri klobasah iz leta v leto povečuje kakovost, še nekaj majhnih težav pa je pri salamah, vendar upajo, da bodo s kakovostnim delom le-te kmalu odpravili.

Bojan Radešič iz Turistične kmetije z nastanitvami iz Skopega je na ocenjevanje dal štiri vzorce suhih mesnin in vse so bile nagrajene. Za jelenovo dimljeno salamo je prejel zlato priznanje, tri srebrna priznanja pa še za jelenovo nedimljeno salamo, mešano /(prašičje in divjačinsko) dimljeno salamo ter klobase. Radešič je že 38 let član zelene bratovščine, Lovske družine Kras Dutovlje, in že vrsto let dela divjačinske salame. Posebnost letošnjega ocenjevanja je bil vzorec salame s teranom.

Zbranim vinarjem in pridelovalcem suhih mesnin je Boštjan Mohorčič iz podjetja Arome Krasa iz Štorij predstavil artikle za koline (začimbe, čreva, aditive in pripomočke za živilsko industrijo).

Besedilo in slika: Olga Knez

Tabla za počasna vozila prinaša večjo varnost tudi v gozdu

Seznanjenost z ukrepi za varstvo pri delu zmanjša število nezgod, ki se zasebnim lastnikom pripetijo pri delu v gozdu. V tokratnem prispevku najprej opozarjamo na novost v predpisih glede obvezne opreme počasnih vozil.

Pravilnik o delih in opremi vozil (Uradni list RS, št. 44/13 in 36/14) vsebuje tudi določbe, ki so se začele uporabljati 1. januarja 2015. Gre za določbe o obvezni opremi traktorjev, traktorskih priklopnikov in vlečenih traktorskih priključkov (podložne zagozde) ter glede označevanja počasnih vozil.

25. člen pravilnika pravi, da morajo imeti vsa vozila (izjema so enosledna vozila), katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h, oziroma njihova priklopna vozila na zadnji strani tablo za označevanje počasnih vozil. Pri skupini vozil lahko velja to samo za zadnje vozilo v skupini.

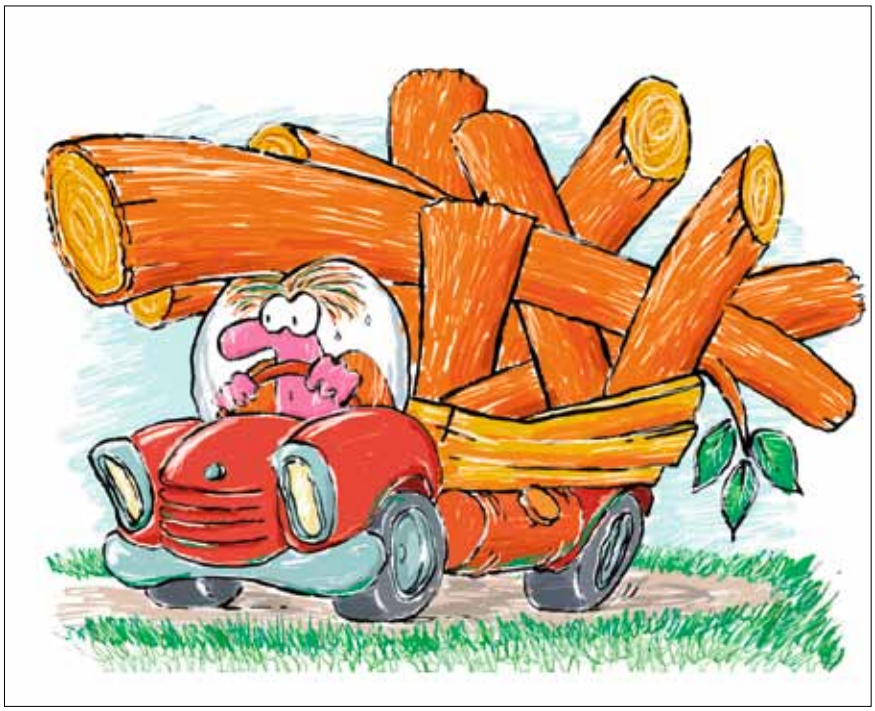
Tabla za označevanje počasnih vozil ima po pravilniku UN/ECE R 69 določene tako mere, obliko in barvo kot tudi odsevnost – enakostranični trikotnik s prisekanimi vogali, notranja površina je rdeče fluorescentne barve, zunanji pasovi pa so rdeče barve in odsevni.

Navedene označbe so namenjene preprečevanju naletov od zadaj. Vozniki, ki vozijo za počasnimi vozili, ga zaradi table prej opazijo, prilagodijo hitrost vožnje ter vozilo na primernem mestu prehitijo. Nameščena tabla za počasna vozila bo eden od pogojev za uspešno opravljen tehnični pregled pri podaljšanju registracije v letu 2015.

Na Zavodu za gozdove Slovenije (ZGS) posvečamo varnosti pri delu v gozdu veliko pozornost. Poleg tečajev za lastnike gozdov, opozarjamo na tragičnost nezgod in na nujnost previdnosti pri delu v gozdu preko medijev. Na spletni strani ZGS (http://www.zgs.si) najdete poleg razporeda tečajev varnega dela v gozdu in tudi tovrstno literaturo.

Pred odhodom na delovišče v gozdu vas zato vabimo na obisk naše spletne strani in k osvežitvi znanja s pomočjo zgibank:

- Vzdrževanje žagalnih delov motorne žage: Pravilno vzdrževani žagalni deli so pogoj za varno, manj naporno delo, dolgotrajno uporabo, visoke učinke in cenejšo proizvodnjo;
- Sečnja, zasek in podžagovanje drevesa: Varno podiranje in padec drevesa v želeno smer dosežemo s pravilnim zasekom in požagovanjem – torej s pravilnim oblikovanjem ščetine;
- Obnašanje na delovišču in na prometnicah v bližini naselij: Zaradi varnosti moramo pri delu upoštevati tudi prisotnost ostalih obiskovalcev gozda. Gozdne lesne sortimente prevažamo tako, da ne ogrožamo ostalih udeležencev v prometu;
- Nevarnost pri izdelavi poškodovanega drevja: Zlata pravila varnega dela pri izdelavi poškodovanega drevja;
- Spravilo lesa – primerne lastnosti in oprema traktorja: Kako poskrbeti za brezhiben traktor in varnost na delovišču.

Zgibanka Obnašanje na delovišču in na prometnicah v bližini naselij

Za varno delo v gozdu niso potrebne samo mišice in čim večja moč gozdarskih strojev. Potrebujemo predvsem veliko znanja in preudarnega ravnanja, da bi dosegli čim manjše tveganje in obenem kar največjo gospodarnost dela. S programom tečajev bomo zato na ZGS nadaljevali tudi v letu 2015. Vsebinski poudarki na vseh tečajih bodo: organizacija varnega in zdravega dela v gozdu; izbira, uporaba in vzdrževanje ustreznih strojev, opreme in orodja; uporaba pravilne tehnike dela in uporaba osebne varovalne opreme.

Bogdan Magajna

Krog prijateljev Bruna Gröninga vabi na predavanja in film

Krog prijateljev Bruna Gröninga vabi na uvodna predavanja o pomočeh in izcelitvah po duhovni poti s pomočjo učenja Bruna Gröninga, ob četrtkih, 24. aprila ali 21. maja, ob 16. uri, na Ljudski univerzi Sežana, Bazoviška cesta 9, Sežana.

Dokumentarni film z naslovom Fenomen Bruno Gröning – Po sledeh »čudodelnega izcelitelja«, si lahko ogledate v soboto, 23. maja, od 14. do 19.30 ure (z dvema vmesnima odmoroma), prav tako na Ljudski univerzi Sežana. Vstop na predavanja in film je prost, prosimo za prostovoljni prispevek.

Več informacij lahko dobite na spletni strani: www.bruno-groening.org ali pokličete na telefon: 041-526 154.

Komisija za ocenjevanje urejenosti mesta Sežana in naselij v občini Sežana

24. aprila 2015
pričenja z akcijo

Občina Sežana v cvetju 2015,

v okviru katere bo potekalo ocenjevanje
naselij oz. krajev
ter
okolic poslovnih objektov, (podjetij, kmečkih turizmov, turističnih kmetij, domačij, ipd.), **ustanov oz. institucij** (zavodi, šole, vrtci, idp.) in **nevladnih organizacij** (društva, klubi) na območju občine Sežana.

Prijavnica, pogoji za sodelovanje in merila za ocenjevanje v akciji so objavljeni na spletni strani občine Sežana: **www.sezana.si**.
Prijavnice morajo biti do roka za prijavo oddane osebno v sprejemno pisarno ali priporočeno po pošti na Občino Sežana, Partizanska cesta 4, 6210 Sežana v zaprtih ovojnicah in označene z oznako

»NE ODPIRAJ – OBČINA SEŽANA V CVETJU 2015« na prednji strani ovojnice.
Dodatne informacije lahko dobite na tel. št.: 05 73 10 148
ali elektronskem naslovu petra.arko@sezana.si.

Rok za prijavo je do vključno 22. maja 2015.

Vljudno vabljeni k sodelovanju.

Davorin Terčon
ŽUPAN

Akcija Občina Sežana v cvetju 2015

PRIJAVNICA

_____
(naziv podjetja, ustanove, organizacije)

_____
(naslov, poštna številka in pošta)

se prijavljam za ocenitev OKOLICE POSLOVNEGA OBJEKTA, USTANOVE, ORGANIZACIJE.

telefonska številka, na kateri sem dosegljiv-a _____

_____ _____
kraj in datum podpis

Društvo vinogradnikov in vinarjev Kras skupaj s sodelujočimi partnerji objavlja

RAZPIS ZA IZBOR KRALJICE TERANA 2015

Kraljico terana izbere Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa. Imeti mora znanje s področja vinogradništva, vinarstva, vinske kulture, poznavanja Krasa in javnega nastopanja.

Naloga kraljice terana je promoviranje terana PTP in vin z območja vinorodnega okoliša Kras in Krasa nasploh.

POGOJI :

· kandidatka mora biti polnoletna
· živi na vinogradniški kmetiji vinorodnega okoliša Kras ali na območju vinorodnega predela Krasa v Italiji (poznavanje slovenskega jezika)
· poznavanje vinogradništva in vinarstva s poudarkom na teranu in poznavanje Krasa

Na vseh javnih prireditvah kraljica nastopa s krono, lento, v kraljičini obleki, govori v imenu Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa in v poslanstvu terana PTP. Kraljica terana sodeluje na prireditvah, kjer je prisotno Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa po dogovoru s predsednikom društva (Praznik terana in pršuta, občinski prazniki, sejmi Gornja Radgona, Celje, Ljubljana in večji nastopi vinarjev Krasa – približno 10 v letu).

PRIJAVE do 20. junija 2015

Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa, Sejmiška 1a, Sežana,
GSM 00386 41 349 198, 00386 31 323 191 ; stok.david@gmail.com

Izbor kraljice je tajen - le pred strokovno komisijo !

KRAS JE TERAN IN TERAN JE KRAS in KRALJICA JE OBOJE !
NE ZAMUDITE ZANIMIVE IZKUŠNJE, PRIJAVITE SE!

Predsednik društva David ŠTOK

ALUKOMEN

Letos je 60 let od ustanovitve podjetja Alukomen. Ob visokem jubileju vas vabimo, da nam zaupate zasteklitev vaše nove hiše ali menjavo starih oken in vrat z novimi za boljšo toplotno in zvočno izolacijo. Garantiramo vam odlično kvaliteto, po kateri smo dobro poznani in jubilejni zanimiv popust za najugodnejšo možno ceno.

Kličite nas na
05 7395900
ali pišite na
prodaja@alukomen.com

FILMSKI SPORED ZA PROGRAM KINO KINO V KOSOVELOVEM DOMU SEŽANA

Sreda, 22. april 2015, ob 20.00
CITIZENFOUR (Citizenfour)
Dokumentarni film, ZDA, 2014, 114 minut. Režija Laura Poitras. Nastopajo: Edward Snowden, Glenn Greenwald, William Binney, Jacob Appelbaum idr.
Festivali, nagrade: Oskar za najboljši dokumentarec. Nagrade BAFTA, gotham, satellite, independent spirit in filmska nagrada po izboru kritikov za najboljši dokumentarec (Critics' Choice Movie Award). Najboljši dokumentarec po mnenju Združenja filmskih kritikov Londona, Združenja filmskih kritikov Los Angelesa, Združenja filmskih kritikov New Yorka, Združenja filmskih kritikov San Francisca in Ameriškega ceha režiserjev (DGA). Najboljši dokumentarec na temo demokracije – DOK Leipzig. London. CPH:DOX. IDFA. FDF, Ljubljana.

Četrtek, 30. april 2015, ob 20.00
ČUDESA (Le meraviglie)
Drama, Italija/Švica/Nemčija, 2014, 110 minut.Režija: Alice Rohrwacher. Igrajo: Alexandra Lungu, Sam Louwick, Alba Rohrwacher, Sabine Timoteo, Monica Bellucci idr.
Festivali, Nagrade:
Cannes 2014 (velika nagrada žirije, Karlovi Vari 2014, Liffe 2015.

Sreda, 6. maj 2015, ob 20.30
film ŽIVETI KAMEN
Scenarij: Rafael Vončina, Jurij Gruden
Režija: Jurij Gruden
Sodelovali so: Igor Tuta, Ivo Kralj, Matejka Belle, Stanislav Renčelj, Mitja Gulič, Robin Soave, Marina Soave, Furio Princivalli, Zvonko Legiša, Daniele Pasini, Jasmina Rijavec, Ivan Pertot, Gabrijel Jeram, Pavel Gulič, Jernej Bortolato, Eva Depetris, Giulia Depetris, Josip Orbanić, Gorazd Humar, Damjan Švara...
Intimna zgodba o odnosu med kraševcem in kraškim kamnom, ki se vzpostavlja skozi dvatisočletno zgodovino. Vanjo se vpletajo nuja po preživetju, tradicija, kultura, šport, prosti čas in zabava. Od rojstva do smrti.
FILMU SLEDI POGOVOR Z USTVARJALCI FILMA.

Četrtek, 7. maj 2015, ob 20.30
ANIMATEKA PO ANIMATEKI 2015
Program je primeren za starost od 12. leta naprej.
Vstopnine ni.
Program Animateke po Animateki 2015 je 77 minutni izbor avtorskih sodobnih kratkih animiranih filmov iz zadnje, 11. edicije Mednarodnega festivala animiranega filma Animateka, ki se je decembra odvil v Ljubljani. Izbrani animirani filmi v programu lepo odražajo pestrost, ki jo animirani film v vsej svoji razsežnosti premore.

Petek, 8. maj 2015, ob 15.00
FILMŠULA
film LOV s pogovorom po filmu (zavod VIZO).
Dansko podeželje v mesecih pred božičem. Lucas, nedavno ločeni štiridesetletnik, je vzgojitelj v vrtcu, kjer ga otroci obožujejo. Prosti čas preživlja v družbi dobrih prijateljev v krajevnem lovskem klubu. Nekega dne pa hči njegovega najboljšega prijatelja ravnateljici vrtca pove nekaj, kar bi lahko nakazovalo spolno zlorabo. Nepremišljene besede majhne deklice njegovo življenje v trenutku obrnejo na glavo. Laž se širi kot virus, panika in nezaupanje kmalu uideta izpod nadzora in tesno povezana skupnost se znajde v stanju množične histerije, Lucas pa se je prisiljen podati v samoten boj za svoje življenje in dostojanstvo. Lov, ki ga številni kritiki opevajo kot najboljši film Michaela Vinterberga po njegovi mednarodni senzaciji Praznovanje (Festen), je napeta psihološka drama o moči laži ter uničujočih posledicah krive obtožbe. Mads Mikkelsen je za svojo vlogo na letošnjem festivalu v Cannesu prejel nagrado za najboljšega igralca.

FILMI ZA OTROKE

FILMI S ŠKRATKO SREČKO

Sobota, 25. april 2015, ob 10.00
Animirani film BACEK JON FILM (Shaun the Sheep)
Francija/Velika Britanija, 2014.
Sinhronizirano v slovenščino.
Režija: Mark Burton in Richard Goleszowski.

Nedelja, 10. maj 2015, ob 18.30
Animirani film SPUŽI NA SUHEM v 3D
Animirana komična pustolovščina, 93 minut. Sinhronizirano v slovenščino.

KINO KINO, program kakovostnega in umetniškegafilma, sofinancira Ministrstvo RS za kulturo.
Opisi filmov so na voljo na www.kosovleovdom.si

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA KULTURO

EUROPA CINEMAS MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Spletni nakup vstopnic in celoten program
www.kosovelovdom.si